

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

EUROSYSTEM

USKUTOČŇOVANIE MENOVEJ POLITIKY V EUROZÓNE

NOVEMBER 2008

ECB EZB EKT EKP

VŠEOBECNÁ
DOKUMENTÁCIA
O NÁSTROJOCH
A POSTUPOCH
MENOVEJ POLITIKY
EUROSYSTEMU

EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA

EUROSYSTÉM

USKUTOČŇOVANIE MENOVEJ POLITIKY V EUROZÓNE

NOVEMBER 2008

V roku 2008
je vo všetkých
publikáciách ECB
použitý motív
z bankovky 10 eur.

VŠEOBECNÁ DOKUMENTÁCIA O NÁSTROJOCH A POSTUPOCH MENOVEJ POLITIKY EUROSYSTÉMU

© Európska centrálna banka 2008

Adresa

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt nad Mohanom
Nemecko

Poštová adresa

European Central Bank
Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main
Germany

Telefón

+49 69 1344 0

Internet

<http://www.ecb.europa.eu>

Fax

+49 69 1344 6000

Preklad zabezpečila Národná banka Slovenska v spolupráci s Európskou centrálnou bankou. Záväzným je originálne anglické znenie.

Všetky práva vyhradené. Reprodukované na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené s uvedením zdroja.

Ustanovenia uvedené v tejto publikácii platia od 1. februára 2009.

ISSN 1830-284X (elektronická verzia)

OBSAH

ÚVOD

KAPITOLA 1

VYMEDZENIE RÁMCA MENOVEJ POLITIKY

- 1.1 Európsky systém centrálnych bánk 8
- 1.2 Ciele Eurosystému 8
- 1.3 Nástroje menovej politiky Eurosystému 8
 - 1.3.1 Operácie na voľnom trhu 8
 - 1.3.2 Automatické operácie 9
 - 1.3.3 Povinné minimálne rezervy 10
- 1.4 Zmluvné strany 10
- 1.5 Podkladové aktíva 10
- 1.6 Zmeny rámca menovej politiky 11

KAPITOLA 2

AKCEPTOVATEĽNÉ ZMLUVNÉ STRANY

- 2.1 Všeobecné kritériá akceptovateľnosti 12
- 2.2 Výber zmluvných strán pre rýchle tendre a dvojstranné operácie 12
- 2.3 Sankcie v prípade nedodržania záväzkov zmluvnej strany 13
- 2.4 Pozastavenie účasti alebo vylúčenie z dôvodu obozretnosti alebo v prípade zlyhania 14

KAPITOLA 3

OPERÁCIE NA VOĽNOM TRHU

- 3.1 Reverzné obchody 15
 - 3.1.1 Všeobecná charakteristika 15
 - 3.1.2 Hlavné refinančné operácie 15
 - 3.1.3 Dlhodobejšie refinančné operácie 16
 - 3.1.4 Dolad'ovacie reverzné operácie 16
 - 3.1.5 Štrukturálne reverzné operácie 17
- 3.2 Priame obchody 17
- 3.3 Emisia dlhových certifikátov ECB 18
- 3.4 Devízové swapy 19
- 3.5 Prijímanie termínovaných vkladov 20

KAPITOLA 4

AUTOMATICKÉ OPERÁCIE

- 4.1 Jednodňové refinančné operácie 21
- 4.2 Jednodňové sterilizačné operácie 22

7 KAPITOLA 5

POSTUPY

- 5.1 Tendre 24
 - 5.1.1 Všeobecná charakteristika 24
 - 5.1.2 Kalendár tendrov 25
 - 5.1.3 Vyhlásovanie tendrov 26
 - 5.1.4 Príprava a predkladanie ponúk zmluvných strán 27
 - 5.1.5 Postup prideľovania 28
 - 5.1.6 Vyhlásenie výsledkov tendra 31
- 5.2 Postupy dvojstranných operácií 32
- 5.3 Postupy vyrovnania 33
 - 5.3.1 Všeobecná charakteristika 33
 - 5.3.2 Vyrovnanie operácií na voľnom trhu 33
 - 5.3.3 Postupy na konci dňa 34

12 KAPITOLA 6

AKCEPTOVATEĽNÉ AKTÍVA

- 6.1 Všeobecná charakteristika 35
- 6.2 Akceptovateľné podkladové aktíva 35
 - 6.2.1 Kritériá akceptovateľnosti obchodovateľných aktív 36
 - 6.2.2 Kritériá akceptovateľnosti neobchodovateľných aktív 38
 - 6.2.3 Ďalšie požiadavky na použitie akceptovateľných aktív 40
- 6.3 Rámec Eurosystému pre hodnotenie úverovej bonity 42
 - 6.3.1 Rozsah a prvky 42
 - 6.3.2 Stanovenie vysokých štandardov úverovej bonity pre obchodovateľné aktíva 43
 - 6.3.3 Stanovenie vysokých štandardov úverovej bonity pre neobchodovateľné aktíva 45
 - 6.3.4 Kritériá akceptovateľnosti systémov hodnotenia úverovej bonity 47
 - 6.3.5 Monitorovanie výsledkov systémov hodnotenia úverovej bonity 50
- 6.4 Opatrenia na kontrolu rizika 50
 - 6.4.1 Všeobecné zásady 50
 - 6.4.2 Opatrenia na kontrolu rizika pre obchodovateľné aktíva 52
 - 6.4.3 Opatrenia na kontrolu rizika pre neobchodovateľné aktíva 55

- 6.5 Zásady oceňovania podkladových aktív
- 6.6 Cezhraničné používanie akceptovateľných aktív
 - 6.6.1 Model korešpondenčných centrálnych bánk
 - 6.6.2 Prepojenia medzi systémami vyrovnania obchodov s cennými papiermi
- 6.7 Akceptovateľnosť kolaterálu denominovaného v mene inej ako euro vo výnimočných prípadoch

KAPITOLA 7

POVINNÉ MINIMÁLNE REZERVY

- 7.1 Všeobecná charakteristika
- 7.2 Inštitúcie s povinnosťou udziavať minimálne rezervy
- 7.3 Určovanie povinných minimálnych rezerv
- 7.4 Udržiavanie rezerv
- 7.5 Vykazovanie, potvrdzovanie a overovanie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv
- 7.6 Neplnenie povinných minimálnych rezerv

PRÍLOHY

- 1 Príklady operácií a postupov menovej politiky
- 2 Slovník pojmov
- 3 Výber zmluvných strán pre devízové intervenčné operácie a devízové swapy na účely menovej politiky
- 4 Rámec výkazníctva na účely menovej a bankovej štatistiky európskej centrálnej banky
- 5 Internetové stránky Eurosystemu
- 6 Postupy a sankcie uplatňované v prípade nedodržania záväzkov zmluvných strán
- 7 Vytvorenie platného zabezpečenia vo forme úverových pohľadávok

ZOZNAM BOXOV, GRAFOV A TABULIEK

56	Boxy	
	1 Emisia dlhových certifikátov ECB	18
57	2 Devízové swapy	19
	3 Jednotlivé kroky tendrov	24
57	4 Postup pridelenia v tendroch s pevnou úrokovou sadzbou	28
	5 Postup pridelenia v tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou v eurách	29
59	6 Postup pridelenia v tendroch pre devízové swapy s pohyblivou úrokovou sadzbou	31
60	7 Opatrenia na kontrolu rizika	51
61	8 Výpočet výzvy na dodatočné vyrovanie	54
61	9 Základňa na výpočet povinných minimálnych rezerv a sadzby povinných minimálnych rezerv	64
62	10 Výpočet úročenia povinných minimálnych rezerv	65
	Grafy	
66	1 Bežný časový harmonogram jednotlivých krokov štandardných tendrov	25
66	2 Bežný časový harmonogram jednotlivých krokov rýchlych tendrov	25
69	3 Model korešpondenčných centrálnych bánk	58
82	4 Prepojenia medzi systémami vyrovnania obchodov s cennými papiermi	59
94	Tabuľky	
	1 Operácie menovej politiky Eurosystemu	10
95	2 Bežné dni uzatvárania hlavných refinančných operácií a dlhodobějších refinančných operácií	26
105	3 Bežné dni vyrovnania pre operácie Eurosystemu na voľnom trhu	34
106	4 Akceptovateľné aktíva pre operácie menovej politiky Eurosystemu	41

5	Implicitné hodnotenie úverovej bonity emitentov, dlžníkov a ručiteľov, ktorými sú regionálne štátne správy a územné samosprávy a subjekty z verejného sektora bez hodnotenia úverovej bonity od ECAI	44
6	Kategórie likvidity pre obchodovateľné aktíva	52
7	Výška zrážok pri ocenení uplatňovaná na akceptovateľné obchodovateľné aktíva	53
8	Výška zrážok pri ocenení uplatňovaná na akceptovateľné obchodovateľné dlhové nástroje s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou zahrnuté do kategórií I až IV	53
9	Výška zrážok pri ocenení uplatňovaná na úverové pohľadávky s pevnými úrokovými platbami	56

POUŽITÉ SKRATKY

CCBM	model korešpondenčných centrálnych bánk (<i>correspondent central banking model</i>)
CDCP	centrálny depozitár cenných papierov
CRD	smernica o kapitálových požiadavkách (<i>Capital Requirements Directive</i>)
ECAF	rámec Eurosystému pre hodnotenie úverovej bonity (<i>Eurosystem credit assessment framework</i>)
ECAI	externá inštitúcia hodnotiaca úverovú bonitu (<i>external credit assessment institution</i>)
ECB	Európska centrálna banka
EHP	Európsky hospodársky priestor
EHS	Európske hospodárske spoločenstvo
ES	Európske spoločenstvo
ESA 95	Európsky systém účtov 1995 (<i>European System of Accounts 1995</i>)
ESCB	Európsky systém centrálnych bánk
EÚ	Európska únia
ICAS	interný systém hodnotenia úverovej bonity (<i>in-house credit assessment system</i>)
ICSD	medzinárodný centrálny depozitár cenných papierov (<i>international central securities depository</i>)
IDC	vnútrodenný úver (<i>intraday credit</i>)
IRB	systém založený na internom ratingu (<i>internal ratings-based system</i>)
ISIN	medzinárodné identifikačné číslo cenných papierov (<i>International Securities Identification Number</i>)
MMF	fond peňažného trhu (<i>money market fund</i>)
NCB	národná centrálna banka
PD	pravdepodobnosť zlyhania (<i>probability of default</i>)
PFI	peňažná finančná inštitúcia
PSE	subjekt z verejného sektora (<i>public sector entity</i>)
RMBD	retailové hypotekárne záložné dlhové nástroje (<i>retail mortgage-backed debt instruments</i>)
RT	ratingový nástroj (<i>rating tool</i>)
RTGS	hrubé zúčtovanie v reálnom čase (<i>real-time gross settlement</i>)
SEČ	stredoeurópsky čas
SSS	systém vyrovnania obchodov s cennými papiermi (<i>securities settlement system</i>)
TARGET	Transeurópsky automatizovaný expresný systém hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase (<i>Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system</i>) podľa usmernenia ECB/2005/16
TARGET2	Transeurópsky automatizovaný expresný systém hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase (<i>Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system</i>) podľa usmernenia ECB/2007/2
UCITS	podnik kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (<i>undertaking for collective investment in transferable securities</i>)

ÚVOD

Tento dokument predstavuje operačný rámec, ktorý si zvolil Eurosystem* pre jednotnú menovú politiku v eurozóne. Dokument, ktorý tvorí súčasť právneho rámca Eurosystemu pre nástroje a postupy menovej politiky, má slúžiť ako „všeobecná dokumentácia“ o nástrojoch a postupoch menovej politiky Eurosystemu; je zameraný najmä na to, aby zmluvným stranám poskytol informácie, ktoré potrebujú v súvislosti s rámcom menovej politiky Eurosystemu.

Všeobecná dokumentácia sama osebe zmluvným stranám neudeľuje žiadne práva ani neukladá žiadne povinnosti. Právny vzťah medzi Eurosystemom a jeho zmluvnými stranami je ustanovený v príslušných zmluvných alebo regulačných opatreniach.

Dokument obsahuje sedem kapitol. Prvá kapitola uvádza prehľad operačného rámca menovej politiky Eurosystemu. Druhá kapitola špecifikuje kritériá akceptovateľnosti zmluvných strán, ktoré sa zúčastňujú na operáciách menovej politiky Eurosystemu. Tretia kapitola opisuje operácie na voľnom trhu a štvrtá kapitola predstavuje automatické operácie dostupné zmluvným stranám. Piata kapitola vymedzuje postupy uplatňované pri vykonávaní operácií menovej politiky. Šiesta kapitola definuje kritériá akceptovateľnosti podkladových aktív v operáciách menovej politiky. Siedma kapitola predstavuje systém povinných minimálnych rezerv Eurosystemu.

Prílohy obsahujú príklady operácií menovej politiky, slovník pojmov, kritériá výberu zmluvných strán devízových intervenčných operácií Eurosystemu, prezentáciu rámca výkazníctva na účely peňažnej a bankovej štatistiky Európskej centrálnej banky, zoznam internetových stránok Eurosystemu, popis postupov a sankcií, ktoré sa majú uplatňovať v prípade nedodržania záväzkov zmluvných strán, a dodatočné zákonné požiadavky na vytvorenie platného zabezpečenia vo forme úverových pohľadávok v prípade, že sa v rámci Eurosystemu používajú ako kolaterál.

* Rada guvernérov Európskej centrálnej banky sa dohodla na používaní pojmu „Eurosystem“ ako výrazu, ktorým sa označuje zloženie, v akom Európsky systém centrálnych bánk vykonáva svoje základné úlohy; Eurosystem sa teda skladá z Európskej centrálnej banky a z národných centrálnych bánk tých členských štátov, ktoré prijali jednotnú menu v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva.

KAPITOLA I

VYMEDZENIE RÁMCA MENOVEJ POLITIKY

1.1 EURÓPSKY SYSTÉM CENTRÁLNYCH BÁNK

Európsky systém centrálnych bánk (ESCB) pozostáva z Európskej centrálnej banky (ECB) a národných centrálnych bánk členských štátov¹ Európskej únie (EÚ). Aktivity ESCB sa vykonávajú v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva (ďalej len „zmluva“) a Štatútom Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (ďalej len „štatút ESCB“). ESCB riadia rozhodovacie orgány ECB. V tejto súvislosti Rada guvernérov ECB zodpovedá za formuláciu menovej politiky, zatiaľ čo Výkonná rada je poverená vykonávaním menovej politiky na základe rozhodnutí a usmernení Rady guvernérov. V rozsahu považovanom za možný a primeraný a s cieľom zabezpečiť prevádzkovú efektívnosť sa ECB v súvislosti s operáciami, ktoré tvoria súčasť úloh Eurosystému, obracia na národné centrálné banky.² Ak je to potrebné z hľadiska výkonu menovej politiky, národné centrálné banky si môžu s členmi Eurosystému vymieňať informácie (napríklad prevádzkové údaje) týkajúce sa zmluvných strán zúčastňujúcich sa na operáciách Eurosystému.³ Uskutočňovanie operácií menovej politiky Eurosystému sa vo všetkých členských štátoch⁴ riadi jednotnými zásadami a podmienkami.

1.2 CIELE EUROSYSTÉMU

Podľa článku 105 zmluvy je hlavným cieľom Eurosystému udržiavanie cenovej stability. Pri rešpektovaní hlavného cieľa cenovej stability musí Eurosystém podporovať všeobecné hospodárske politiky v Európskom spoločenstve. Pri plnení svojich cieľov musí Eurosystém konať v súlade so zásadou otvoreného trhového hospodárstva s voľnou súťažou a podporovať efektívne rozdelenie zdrojov.

1.3 NÁSTROJE MENOVEJ POLITIKY EUROSYSTÉMU

Na plnenie svojich cieľov má Eurosystém k dispozícii súbor nástrojov menovej politiky. Eurosystém uskutočňuje operácie na voľnom trhu, ponúka možnosť využívať automatické operácie

a vyžaduje, aby úverové inštitúcie tvorili povinné minimálne rezervy na účtoch v Eurosystéme.

1.3.1 OPERÁCIE NA VOĽNOM TRHU

Operácie na voľnom trhu zohrávajú v menovej politike Eurosystému dôležitú úlohu z hľadiska usmerňovania úrokových sadzieb, riadenia likvidity na trhu a signalizovania nastavenia menovej politiky. Eurosystém má na uskutočňovanie operácií na voľnom trhu k dispozícii päť typov nástrojov. Najdôležitejším sú *reverzné obchody* (na základe dohôd o spätnom odkúpení alebo zabezpečených úverov). Eurosystém môže využívať aj *priame obchody*, *emisiu dlhových certifikátov*, *devízové swapy* a *prijem termínovaných vkladov*. Operácie na voľnom trhu iniciuje ECB, ktorá tiež rozhoduje o nástroji, ktorý sa má použiť, a o podmienkach jeho použitia. Operácie sa môžu vykonávať na základe štandardných tendrov, rýchlych tendrov alebo dvojstranných postupov.⁵ Z hľadiska cieľov, pravidelnosti a postupov možno operácie Eurosystému na voľnom trhu rozdeliť do týchto štyroch kategórií (podrobné informácie sú aj v tabuľke 1):

- *Hlavné refinančné operácie* sú pravidelné reverzné obchody na dodanie likvidity,

1 Treba poznamenať, že národné centrálné banky členských štátov, ktoré neprijali jednotnú menu v súlade so zmluvou, si zachovávajú svoje právomoci v oblasti menovej politiky podľa národného práva a do uskutočňovania jednotnej menovej politiky sa preto nezapájajú.

2 V tomto dokumente sa výraz „národné centrálné banky“ vzťahuje na národné centrálné banky členských štátov, ktoré prijali jednotnú menu v súlade so zmluvou.

3 Tieto informácie sú podľa článku 38 Štatútu ESCB predmetom služobného tajomstva.

4 V tomto dokumente sa výraz „členský štát“ vzťahuje na členský štát, ktorý prijal jednotnú menu v súlade so zmluvou.

5 Rôzne postupy realizácie operácií Eurosystému na voľnom trhu, t. j. štandardné tendre, rýchle tendre a dvojstranné obchody sú opísané v kapitole 5. V prípade štandardného tendra uplynie od vyhlásenia tendra do potvrdenia výsledkov pridelenia najviac 24 hodín. Štandardného tendra sa môžu zúčastniť všetky zmluvné strany, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti špecifikované v časti 2.1. Rýchly tender sa zvyčajne uskutočňuje v rámci 90 minút. Eurosystém môže vybrať obmedzený počet zmluvných strán, ktoré sa môžu na rýchlom tendri zúčastniť. Pojmom „dvojstranný postup“ sa označuje akýkoľvek prípad, keď Eurosystém realizuje obchod s jednou alebo niekoľkými zmluvnými stranami bez využitia postupov tendra. Dvojstranné postupy zahŕňajú operácie uskutočňované prostredníctvom búrz cenných papierov alebo sprostredkovateľov.

ktoré sa realizujú týždenne a ich splatnosť je obvykle jeden týždeň. Tieto obchody vykonávajú národné centrálné banky prostredníctvom štandardných tendrov. Hlavné refinančné operácie zohrávajú pri dosahovaní cieľov operácií Eurosystemu na voľnom trhu kľúčovú úlohu.

- *Dlhodobejšie refinančné operácie* sú reverzné operácie na dodanie likvidity. Uskutočňujú sa mesačne a zvyčajne majú trojmesačnú splatnosť. Účelom týchto operácií je poskytnúť zmluvným stranám dodatočné dlhodobejšie financovanie. Vykonávajú ich národné centrálné banky prostredníctvom štandardných tendrov. Eurosystem v prípade týchto operácií spravidla nemá v úmysle vysielat' trhu signály, preto zvyčajne vystupuje ako príjemca úrokových sadzieb.
- *Dolaďovacie operácie* sa vykonávajú účelovo; ich cieľom je riadenie likvidity na trhu a regulovanie úrokových sadzieb, najmä na zmiernenie vplyvu nečakaných výkyvov likvidity na úrokové sadzby. Dolaďovacie operácie sa môžu vykonávať v posledný deň periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv na vyrovnanie prípadnej nerovnováhy v stave likvidity, ktorá vznikla od pridelenia prostriedkov v poslednej hlavnej refinančnej operácii. Dolaďovacie operácie sa vykonávajú predovšetkým ako reverzné obchody, ale môžu mať aj formu buď devízových swapov, alebo príjmu termínovaných vkladov. Nástroje a postupy uplatňované pri uskutočňovaní dolaďovacích operácií sa prispôbujú typom a konkrétnym cieľom týchto operácií. Dolaďovacie operácie obvykle uskutočňujú národné centrálné banky prostredníctvom rýchlych tendrov alebo dvojstranných postupov. Rada guvernérov ECB môže rozhodnúť o tom, že za výnimočných okolností môže dvojstranné dolaďovacie operácie uskutočňovať samotná ECB.
- Eurosystem môže okrem toho vykonávať *štruktúralne operácie*, a to prostredníctvom

emisie dlhových certifikátov, reverzných obchodov a priamych obchodov. Tieto obchody sa vykonávajú vtedy, keď chce ECB upraviť štruktúralnu pozíciu Eurosystemu voči finančnému sektoru (pravidelne alebo nepravidelne). Štruktúralne operácie vo forme reverzných obchodov a emisie dlhových nástrojov vykonávajú národné centrálné banky prostredníctvom štandardných tendrov. Štruktúralne operácie vo forme priamych obchodov sa vykonávajú prostredníctvom dvojstranných postupov.

1.3.2 AUTOMATICKÉ OPERÁCIE

Automatické operácie slúžia na dodávanie a sťahovanie jednodňovej likvidity. Signalizujú všeobecné nastavenie menovej politiky a ohraničujú jednodňové trhové úrokové sadzby. Za predpokladu splnenia určitých prevádzkových prístupových podmienok môžu zmluvné strany z vlastnej iniciatívy využívať dva druhy automatických operácií (tabuľka 1):

- Zmluvné strany majú k dispozícii *jednodňové refinančné operácie*, prostredníctvom ktorých môžu proti akceptovateľným aktívam získať od národných centrálnych bánk jednodňovú likviditu. Za normálnych okolností neexistujú žiadne úverové či iné obmedzenia prístupu zmluvných strán k týmto operáciám, s výnimkou požiadavky predložiť dostatok podkladových aktív. Úroková sadzba jednodňových refinančných operácií obvykle predstavuje hornú hranicu jednodňovej trhovej úrokovej sadzby.
- Zmluvné strany tiež môžu využívať *jednodňové sterilizačné operácie*, prostredníctvom ktorých môžu v národných centrálnych bankách cez noc uložiť nadbytočnú likviditu. Za normálnych okolností nie sú žiadne vkladové či iné obmedzenia pre prístup zmluvných strán k týmto operáciám. Úroková sadzba jednodňových sterilizačných operácií obvykle tvorí dolnú hranicu jednodňovej trhovej úrokovej sadzby.

Tabuľka I Operácie menovej politiky Eurosystemu

Operácie menovej politiky	Typy transakcií		Splatnosť	Frekvencia	Postup
	Dodanie likvidity	Stiahnutie likvidity			
Operácie na voľnom trhu					
Hlavné refinančné operácie	Reverzné obchody	-	Jeden týždeň	Týždenná	Štandardné tendre
Dlhodobejšie refinančné operácie	Reverzné obchody	-	Tri mesiace	Mesačná	Štandardné tendre
Dolaďovacie operácie	Reverzné obchody Devízové swapy	Reverzné obchody Príjem termínovaných vkladov Devízové swapy	Neštandardizovaná	Nepravidelná	Rýchle tendre Dvojstranné postupy
Štrukturálne operácie	Reverzné obchody	Emisia dlhových cenných papierov	Štandardizovaná/ neštandardizovaná	Pravidelná a nepravidelná	Štandardné tendre
	Priame nákupy	Priame predaje	-	Nepravidelná	Dvojstranné postupy
Automatické operácie					
Jednodňové refinančné operácie	Reverzné obchody	-	Jednodňová	Prístup podľa uváženia zmluvnej strany	
Jednodňové sterilizačné operácie	-	Vklady	Jednodňová	Prístup podľa uváženia zmluvnej strany	

Automatické operácie vykonávajú decentralizovane národné centrálné banky.

1.3.3 POVINNÉ MINIMÁLNE REZERVY

Systém povinných minimálnych rezerv Eurosystemu sa vzťahuje na úverové inštitúcie v eurozóne a jeho prvoradými cieľmi sú stabilizovanie úrokových sadzieb na peňažnom trhu a vytváranie (alebo zvyšovanie) štrukturálneho nedostatku likvidity. Výška povinných minimálnych rezerv sa v prípade každej inštitúcie stanovuje vzhľadom na položky jej súvahy. V záujme cieľa stabilizácie úrokových sadzieb systém povinných minimálnych rezerv Eurosystemu umožňuje inštitúciám využívať priemerovanie. Dodržiavanie povinnosti minimálnych rezerv sa určuje na základe priemeru denných rezerv inštitúcie počas periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv. Povinné minimálne rezervy inštitúcií sa úročia sadzbou hlavných refinančných operácií Eurosystemu.

1.4 ZMLUVNÉ STRANY

Rámec menovej politiky Eurosystemu je formulovaný tak, aby sa zabezpečila účasť

širokého okruhu zmluvných strán. Inštitúcie, ktoré sú podľa článku 19 ods. 1. Štatútu ESCB povinné tvoriť povinné minimálne rezervy, môžu využívať automatické operácie a môžu sa zúčastňovať na operáciách na voľnom trhu založených na štandardných tendroch, ako aj na priamych obchodoch. Na účasť na dolaďovacích operáciách môže Eurosystem vybrať obmedzený počet zmluvných strán. V prípade devízových swapov uskutočňovaných na účely menovej politiky sa využívajú aktívni účastníci devízového trhu. Súbor zmluvných strán pre tieto operácie sa obmedzuje na inštitúcie vybrané pre devízové intervenčné operácie Eurosystemu, ktoré sa nachádzajú v eurozóne.

1.5 PODKLADOVÉ AKTÍVA

Podľa článku 18 ods. 1 Štatútu ESCB musia byť všetky úverové operácie Eurosystemu (napr. refinančné operácie menovej politiky a vnútrodenne úvery) založené primeraným kolaterálom. Eurosystem na zabezpečenie svojich operácií akceptuje široký okruh aktív. Eurosystem vypracoval jednotný rámec akceptovateľného kolaterálu (nazývaný aj „jednotný zoznam“), ktorý platí pre

všetky úverové operácie Eurosystemu. Dňa 1. januára 2007 tento jednotný rámec nahradil dvojstupňový systém, ktorý bol v platnosti od tretej etapy hospodárskej a menovej únie. Jednotný rámec zahŕňa obchodovateľné a neobchodovateľné aktíva, ktoré spĺňajú jednotné kritériá akceptovateľnosti stanovené Eurosystemom pre celú eurozónu. Z hľadiska kvality aktív a ich akceptovateľnosti pre rôzne typy operácií menovej politiky Eurosystemu nie je medzi obchodovateľnými a neobchodovateľnými aktívami žiadny rozdiel (s tou výnimkou, že neobchodovateľné aktíva Eurosystem nepoužíva v priamych obchodoch). Všetky akceptovateľné aktíva sa môžu používať cezhranične prostredníctvom modelu korešpondenčných centrálnych bánk (CCBM) a v prípade obchodovateľných aktív prostredníctvom akceptovateľných prepojení medzi systémami vyrovnania obchodov s cennými papiermi (SSS) EÚ.

1.6 ZMENY RÁMCA MENOVEJ POLITIKY

Rada guvernérov ECB môže nástroje, podmienky, kritériá a postupy vykonávania operácií menovej politiky Eurosystemu kedykoľvek meniť.

KAPITOLA 2

AKCEPTOVATEĽNÉ ZMLUVNÉ STRANY

2.1 VŠEOBECNÉ KRITÉRIÁ AKCEPTOVATEĽNOSTI

Zmluvné strany operácií menovej politiky Eurosystemu musia spĺňať určité kritériá akceptovateľnosti.¹ Cieľom týchto kritérií je sprístupniť operácie menovej politiky Eurosystemu širokému okruhu inštitúcií, posilniť princíp rovnakého zaobchádzania s inštitúciami v eurozóne a zabezpečiť, aby zmluvné strany spĺňali určité prevádzkové požiadavky a požiadavky týkajúce sa obzretného podnikania:

- Ako zmluvné strany sa akceptujú iba inštitúcie podliehajúce systému povinných minimálnych rezerv Eurosystemu podľa článku 19 ods. 1 Štatútu ESCB. Inštitúcie, ktoré nemajú povinnosť udržiavať povinné minimálne rezervy Eurosystemu (časť 7.2), nie sú oprávnené stať sa zmluvnými stranami s prístupom k automatickým operáciám a operáciám na voľnom trhu Eurosystemu.
- Zmluvné strany musia byť v dobrej finančnej situácii. Mali by podliehať najmenej jednej forme harmonizovaného dohľadu EÚ/EHP vykonávaného národnými orgánmi dohľadu.² Ako zmluvné strany však môžu byť akceptované aj finančne zdravé inštitúcie podliehajúce neharmonizovanému národnému dohľadu porovnateľnej úrovne, napríklad pobočky zriadené v eurozóne inštitúciami so sídlom mimo Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP).
- Zmluvné strany musia spĺňať všetky prevádzkové kritériá uvedené v príslušných zmluvných alebo regulačných opatreniach uplatňovaných príslušnými národnými centrálnymi bankami (alebo ECB) tak, aby zabezpečovali efektívne uskutočňovanie operácií menovej politiky Eurosystemu.

Tieto všeobecné kritériá akceptovateľnosti sú jednotné v celej eurozóne. Inštitúcie, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti, sa môžu:

- zúčastňovať na automatických operáciách Eurosystemu,

- zúčastňovať na operáciách Eurosystemu na voľnom trhu založených na štandardných tendroch.

Inštitúcia môže automatické operácie Eurosystemu a operácie na voľnom trhu založené na štandardných tendroch využiť iba prostredníctvom národnej centrálnej banky členského štátu, v ktorom má sídlo. Ak má inštitúcia organizačné zložky (ústredie alebo pobočky) vo viac ako jednom členskom štáte, každá organizačná zložka má prístup k týmto operáciám prostredníctvom národnej centrálnej banky členského štátu, v ktorom sa nachádza, pričom ponuky môže v každom členskom štáte predkladať vždy iba jedna organizačná zložka (buď ústredie, alebo určená pobočka).

2.2 VÝBER ZMLUVNÝCH STRÁN PRE RÝCHLE TENDRE A DVOJSTRANNÉ OPERÁCIE

Pri priamych obchodoch sa na okruh zmluvných strán a priori nekladú žiadne obmedzenia.

V prípade devízových swapov uskutočňovaných na účely menovej politiky musia byť zmluvné strany schopné účinne vykonávať veľkoobjemové devízové operácie za všetkých trhových podmienok. Okruh zmluvných strán pre devízové swapy zodpovedá zmluvným stranám nachádzajúcim sa v eurozóne, ktoré boli vybraté pre devízové intervenčné operácie Eurosystemu. Kritériá a postupy uplatňované pri výbere zmluvných strán devízových intervenčných operácií sú uvedené v prílohe 3.

Pokiaľ ide o ostatné operácie založené na rýchlych tendroch a dvojstranných postupoch (dolaďovacie reverzné obchody a príjem termínovaných vkladov), každá národná centrálna banka si vyberá súbor zmluvných strán spomedzi inštitúcií zriadených v jej

1 Pri priamych obchodoch sa na okruh zmluvných strán a priori nekladú žiadne obmedzenia.

2 Harmonizovaný dohľad nad úverovými inštitúciami vychádza zo smernice 2006/48/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 14. júna 2006 týkajúcej sa zakladania a podnikania úverových inštitúcií (prepracované znenie), Ú. v. EÚ L 177, 30.6.2006, s. 1.

členskom štáte, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti zmluvných strán. V tejto súvislosti je najdôležitejším kritériom výberu aktivita na peňažnom trhu. Ďalšími kritériami, ktoré sa môžu zohľadňovať, sú napríklad efektívnosť obchodovania a ponukový potenciál.

V prípade rýchlych tendrov a dvojstranných operácií národné centrálné banky obchodujú so zmluvnými stranami, ktoré sú zaradené do ich vlastného súboru zmluvných strán pre dolaďovacie operácie. Rýchle tendre a dvojstranné operácie sa môžu vykonávať aj so širším okruhom zmluvných strán. Ak z prevádzkových dôvodov národná centrálna banka nemôže v každej operácii obchodovať so všetkými svojimi zmluvnými stranami pre dolaďovacie operácie, výber zmluvných strán v tomto členskom štáte bude založený na rotačnom princípe, aby sa zabezpečila rovnocennosť prístupu.

Rada guvernérov ECB môže rozhodnúť o tom, či za výnimočných okolností bude môcť dolaďovacie dvojstranné operácie uskutočňovať samotná ECB. Ak by dvojstranné operácie mala vykonávať ECB, výber zmluvných strán by ECB uskutočnila na základe rotačného systému spomedzi tých zmluvných strán v eurozóne, ktoré sú akceptovateľné pre rýchle tendre a dvojstranné operácie, aby sa zabezpečila rovnocennosť prístupu.

2.3 SANKCIE V PRÍPADE NEDODRŽANIA ZÁVÄZKOV ZMLUVNEJ STRANY

V súlade s nariadením Rady (ES) č. 2532/98 z 23. novembra 1998, ktoré sa týka právomocí Európskej centrálnej banky ukladať sankcie,³ nariadením Európskej centrálnej banky (ES) č. 2157/1999 z 23. septembra 1999 o práve Európskej centrálnej banky ukladať sankcie (ECB/1999/4),⁴ nariadením Rady (ES) č. 2531/98 z 23. novembra 1998, ktoré sa týka zavedenia minimálnych rezerv Európskou centrálnou bankou,⁵ v znení zmien a doplnení, a nariadením (ES) č. 1745/2003 Európskej

centrálnej banky z 12. septembra 2003 o zavedení povinných minimálnych rezerv (ECB/2003/9),⁶ uloží ECB sankcie inštitúciám, ktoré neplnia povinnosti vyplývajúce z nariadení a rozhodnutí ECB týkajúcich sa uplatňovania povinných minimálnych rezerv. Príslušné sankcie a procedurálne pravidlá na ich ukládanie sú špecifikované v uvedených nariadeniach. Navyše môže Eurosystem v prípade závažných porušení povinnosti udržiavania povinných minimálnych rezerv pozastaviť účasť zmluvných strán na operáciách na voľnom trhu.

V súlade s ustanoveniami zmluvných alebo regulačných opatrení, ktoré uplatňuje príslušná národná centrálna banka (alebo ECB), Eurosystem môže uložiť a uloží zmluvným stranám finančné pokuty alebo im pozastaví účasť na operáciách na voľnom trhu, ak zmluvné strany neplnia svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvných alebo regulačných opatrení uplatňovaných národnými centrálnymi bankami (alebo ECB) tak, ako je stanovené ďalej.

Týka sa to prípadov porušenia pravidiel tendrov (ak zmluvná strana nie je schopná previesť dostatočný objem podkladových aktív na vyrovnanie objemu likvidity, ktorý jej bol v refinančnej operácii pridelený, alebo ak nie je schopná dodať dostatok hotovosti na vyrovnanie sumy pridelennej v sterilizačnej operácii) a pravidiel dvojstranných transakcií (ak zmluvná strana nie je schopná dodať dostatok akceptovateľných podkladových aktív alebo dostatočný objem hotovosti na vyrovnanie sumy dohodnutej v dvojstranných transakciách).

Patria sem aj prípady, keď zmluvná strana poruší pravidlá týkajúce sa používania podkladových aktív (ak zmluvná strana používa aktíva, ktoré sú alebo sa stali neakceptovateľnými, alebo aktíva, ktoré zmluvná strana nesmie používať, napríklad ak medzi emitentom/ručiteľom a zmluvnou stranou existuje úzke prepojenie, alebo ide o ten istý subjekt), alebo poruší pravidlá postupov

3 Ú. v. ES L 318, 27.11.1998, s. 4.

4 Ú. v. ES L 264, 12.10.1999, s. 21.

5 Ú. v. ES L 318, 27.11.1998, s. 1.

6 Ú. v. ES L 250, 2.10.2003, s. 10.

na konci dňa a nespĺňa podmienky prístupu k jednodňovej refinančnej operácii (ak zmluvná strana, ktorá má na konci dňa na zúčtovacom účte záporný zostatok, nespĺní podmienky prístupu k jednodňovej refinančnej operácii).

Opatrenie o pozastavení prístupu zmluvnej strany sa okrem toho môže vzťahovať aj na pobočky danej inštitúcie v iných členských štátoch. Ak je to potrebné vzhľadom na závažnosť porušenia (potvrdeného napríklad frekvenciou alebo dĺžkou trvania porušovania), zmluvnej strane možno výnimočne na určitý čas pozastaviť účasť vo všetkých budúcich operáciách menovej politiky.

Finančné pokuty ukladané národnými centrálnymi bankami v prípade porušenia pravidiel tendrov, dvojstranných transakcií, podkladových aktív, náležitostí postupov na konci dňa alebo podmienok prístupu k jednodňovým refinančným operáciám sa vypočítavajú podľa vopred stanovených sankčných sadzieb (ako je uvedené v prílohe 6).

2.4 POZASTAVENIE ÚČASTI ALEBO VYLÚČENIE Z DÔVODU OBOZRETNOSTI ALEBO V PRÍPADE ZLYHANIA

V súlade s ustanoveniami zmluvných alebo regulačných opatrení uplatňovaných príslušnými národnými centrálnymi bankami (alebo ECB) môže Eurosystem z dôvodu obozretnosti pozastaviť alebo úplne vylúčiť prístup zmluvných strán k nástrojom menovej politiky.

Pozastavenie prístupu alebo vylúčenie zmluvnej strany z operácií môže byť odôvodnené aj v niektorých prípadoch, ktoré možno označiť ako „zlyhanie“ zmluvnej strany, ako je vymedzené v zmluvných alebo regulačných opatreniach uplatňovaných národnými centrálnymi bankami.

KAPITOLA 3

OPERÁCIE NA VOĽNOM TRHU

KAPITOLA 3

Operácie na voľnom trhu

Operácie na voľnom trhu hrajú v menovej politike Eurosystemu dôležitú úlohu. Používajú sa na usmerňovanie úrokových sadzieb, riadenie likvidity na trhu a signalizovanie zámerov menovej politiky. Podľa účelu, pravidelnosti a uplatňovaných postupov sa operácie Eurosystemu na voľnom trhu dajú rozdeliť do štyroch kategórií: hlavné refinančné operácie, dlhodobějšíe refinančné operácie, dolad'ovacie operácie a štruktúrne operácie. Pokiaľ ide o použité nástroje, hlavným nástrojom Eurosystemu na voľnom trhu sú reverzné obchody. Môžu sa využívať vo všetkých štyroch kategóriách operácií, zatiaľ čo dlhové cenné papiere sa môžu používať v štruktúrnych operáciách na stiahnutie prebytočnej likvidity. Štruktúrne operácie sa môžu uskutočňovať aj formou priamych obchodov, t. j. priameho nákupu a predaja. Okrem toho má Eurosystem k dispozícii dva ďalšie nástroje na realizáciu dolad'ovacích operácií: devízové swapy a prijímanie termínovaných vkladov. V nasledujúcich častiach sú podrobne opísané špecifické črty rôznych druhov nástrojov voľného trhu, ktoré Eurosystem využíva.

3.1 REVERZNÉ OBCHODY

3.1.1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

DRUH NÁSTROJA

Reverzné obchody sú operácie, v ktorých Eurosystem kupuje alebo predáva akceptovateľné aktíva na základe dohôd o spätnom odkúpení alebo uskutočňuje úverové operácie zabezpečené akceptovateľnými aktívami. Reverzné obchody sa využívajú v hlavných refinančných operáciách a dlhodobějších refinančných operáciách. Eurosystem môže reverzné obchody okrem toho využívať aj v štruktúrnych a dolad'ovacích operáciách.

PRÁVNA POVAHA

Národné centrálné banky môžu vykonávať reverzné obchody buď vo forme dohôd o spätnom

odkúpení (to znamená, že vlastnícke právo na aktíva sa prevádza na veriteľa a zmluvné strany sa dohodnú na spätnom obchode prevedením aktíva na dlžníka v budúcom termíne), alebo vo forme zabezpečeného úveru (to znamená, že je stanovený vymáhateľný nárok na založené aktíva, ale za predpokladu splnenia dlhovej povinnosti vlastníkom aktíva zostáva dlžník). Ďalšie ustanovenia týkajúce sa reverzných obchodov založených na dohodách o spätnom odkúpení sú špecifikované v príslušných zmluvách národných centrálnych bánk (alebo ECB). Dohody o reverzných obchodoch založených na kolateralizovaných úveroch zohľadňujú rôzne postupy a pravidlá na vytvorenie a následnú realizáciu príslušného kolaterálu (napr. zastavenie, založenie alebo vinkulácia), ktoré sa uplatňujú v rôznych typoch právnych systémov.

ÚROKOVÉ PODMIENKY

Rozdiel medzi nákupnou cenou a cenou pri spätnom odkúpení v dohode o spätnom odkúpení zodpovedá úroku splatnému z požičanej sumy za dobu splatnosti operácie, to znamená, že v cene pri spätnom odkúpení je zahrnutý aj príslušný platený úrok. Úroková sadzba reverzného obchodu vo forme kolateralizovaného úveru sa určuje uplatnením stanovenej úrokovej sadzby na objem úveru za dobu splatnosti operácie. Pre reverzné obchody Eurosystemu na voľnom trhu platí jednoduché úročenie a pri výpočte úroku sa používa metóda „skutočný počet dní/360“.

3.1.2 HLAVNÉ REFINANČNÉ OPERÁCIE

Hlavné refinančné operácie sú najdôležitejšie operácie Eurosystemu na voľnom trhu. Zohrávajú kľúčovú úlohu v rámci usmerňovania úrokových sadzieb, riadenia likvidity na trhu a signalizovania zámerov menovej politiky.

Charakteristické znaky hlavných refinančných operácií:

- ide o reverzné obchody na dodanie likvidity;

- vykonávajú sa pravidelne každý týždeň;¹
 - zvyčajne majú splatnosť jeden týždeň;²
 - vykonávajú ich decentralizovane národné centrálné banky;
 - vykonávajú sa prostredníctvom štandardných tendrov (časť 5.1);
 - ponuky do hlavných refinančných operácií môžu predkladať všetky zmluvné strany, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti (stanovené v časti 2.1);
 - podkladovými aktívami hlavných refinančných operácií môžu byť obchodovateľné a neobchodovateľné aktíva (stanovené v kapitole 6).
- vykonávajú ich decentralizovane národné centrálné banky;
 - vykonávajú sa prostredníctvom štandardných tendrov (časť 5.1);
 - ponuky pre dlhodobejšie refinančné operácie môžu predkladať všetky zmluvné strany spĺňajúce všeobecné kritériá akceptovateľnosti (stanovené v časti 2.1);
 - podkladovými aktívami dlhodobejších refinančných operácií môžu byť obchodovateľné a neobchodovateľné aktíva (stanovené v kapitole 6).

3.1.3 DLHODOBEJŠIE REFINANČNÉ OPERÁCIE

Eurosystém vykonáva aj pravidelné refinančné operácie, zvyčajne s trojmesačnou splatnosťou, ktorých cieľom je zabezpečiť dodatočné dlhodobejšie refinancovanie finančného sektora. Eurosystém v prípade týchto operácií spravidla nemá v úmysle vysielat' trhu signály, preto zvyčajne vystupuje ako príjemca úrokových sadzieb. Dlhodobšie refinančné operácie sa preto obvykle vykonávajú vo forme tendrov s pohyblivou úrokovou sadzbou a ECB priebežne oznamuje objem obchodu, ktorý má byť umiestnený v nadchádzajúcich tendroch. Za výnimočných okolností Eurosystém môže uskutočňovať dlhodobejšie refinančné operácie vo forme tendrov s pevne stanovenou úrokovou sadzbou.

Charakteristické znaky dlhodobejších refinančných operácií:

- ide o reverzné obchody na dodanie likvidity;
- vykonávajú sa pravidelne každý mesiac;¹
- obvykle majú trojmesačnú splatnosť;²

3.1.4 DOLAĐOVACIE REVERZNÉ OPERÁCIE

Eurosystém môže vykonávať dolad'ovacie operácie formou reverzných obchodov na voľnom trhu. Dolad'ovacie operácie sú zamerané na riadenie likvidity na trhu a na usmerňovanie úrokových sadzieb, najmä s cieľom zmierniť účinky nečakaných výkyvov likvidity na trhu na úrokové sadzby. Dolad'ovacie operácie sa môžu vykonávať v posledný deň periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv na vyrovnanie prípadnej nerovnováhy v stave likvidity, ktorá vznikla od pridelenia prostriedkov v poslednej hlavnej refinančnej operácii. Prípadná nutnosť rýchleho zásahu pri neočakávanom vývoji na trhu vyžaduje zachovanie vysokého stupňa flexibility vo výbere postupov a operatívnych parametrov pri uskutočňovaní týchto operácií.

Charakteristické znaky dolad'ovacích operácií:

- môžu mať formu operácií na dodanie likvidity (refinančných) alebo operácií na stiahnutie likvidity (sterilizačných);

¹ Hlavné a dlhodobejšie refinančné operácie sa vykonávajú v súlade so zverejneným kalendárom tendrov (pozri tiež časť 5.1.2), ktorý možno nájsť na internetovej stránke ECB (www.ecb.europa.eu) a tiež na internetových stránkach Eurosystému (príloha 5).

² Splatnosť hlavných a dlhodobejších refinančných operácií sa môže príležitostne líšiť, okrem iného aj v závislosti od sviatkov v jednotlivých členských štátoch.

- ich periodicita nie je štandardizovaná;
- ich splatnosť nie je štandardizovaná;
- refinančné dolad'ovacie reverzné operácie sa obvykle vykonávajú prostredníctvom rýchlych tendrov, i keď sa nevyklučuje ani možnosť využitia dvojstranných postupov (kapitola 5);
- sterilizačné dolad'ovacie reverzné operácie sa spravidla vykonávajú prostredníctvom dvojstranných postupov (časť 5.2);
- tieto operácie zvyčajne vykonávajú decentralizovane národné centrálné banky (Rada guvernérov ECB môže rozhodnúť, že za výnimočných okolností dvojstranné dolad'ovacie reverzné operácie uskutoční aj ECB);
- podľa kritérií stanovených v časti 2.2 Eurosystem môže vybrať obmedzený počet zmluvných strán, aby sa zúčastnili na dolad'ovacích reverzných operáciách;
- podkladovými aktívami dolad'ovacích reverzných operácií môžu byť obchodovateľné a neobchodovateľné aktíva (kapitola 6).
- vykonávajú ich decentralizovane národné centrálné banky;
- ponuky na štrukturálne reverzné operácie môžu predkladať všetky zmluvné strany spĺňajúce všeobecné kritériá akceptovateľnosti (stanovené v časti 2.1);
- podkladovými aktívami štrukturálnych reverzných operácií môžu byť obchodovateľné a neobchodovateľné aktíva (stanovené v kapitole 6).

3.1.5 ŠTRUKTURÁLNE REVERZNÉ OPERÁCIE

Eurosystem môže použiť štrukturálne operácie v podobe reverzných obchodov na voľnom trhu na úpravu štrukturálnej pozície Eurosystemu voči finančnému sektoru.

Charakteristické znaky týchto operácií:

- ide o operácie na dodanie likvidity;
- môžu mať pravidelnú alebo nepravidelnú periodicitu;
- ich splatnosť nemusí byť a priori štandardizovaná;
- vykonávajú sa prostredníctvom štandardných tendrov (časť 5.1);
- môžu mať formu operácií na dodanie likvidity (priamy nákup) alebo na stiahnutie likvidity (priamy predaj);
- ich periodicita nie je štandardizovaná;
- vykonávajú sa prostredníctvom dvojstranných postupov (uvedených v časti 5.2);
- zvyčajne ich vykonávajú decentralizovane národné centrálné banky;

3.2 PRIAME OBCHODY

DRUH NÁSTROJA

Priame obchody na voľnom trhu sú obchody, v ktorých Eurosystem nakupuje alebo predáva akceptovateľné aktíva priamo na trhu. Tieto obchody sa vykonávajú len na štrukturálne účely.

PRÁVNA POVAHA

Priamy obchod znamená plný prevod vlastníctva z predávajúceho na kupujúceho bez spätného prevodu. Obchody sa vykonávajú v súlade s trhovými konvenciami pre dlhové nástroje použité v transakcii.

CENOVÉ PODMIENKY

Pri výpočte cien Eurosystem postupuje v súlade s najrozšírejšími trhovými konvenciami pre dlhové nástroje použité v transakcii.

ĎALŠIE CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY

Charakteristické znaky priamych obchodov Eurosystemu:

- môžu mať formu operácií na dodanie likvidity (priamy nákup) alebo na stiahnutie likvidity (priamy predaj);
- ich periodicita nie je štandardizovaná;
- vykonávajú sa prostredníctvom dvojstranných postupov (uvedených v časti 5.2);
- zvyčajne ich vykonávajú decentralizovane národné centrálné banky;

- na okruh zmluvných strán v priamych obchodoch sa a priori nekladú žiadne obmedzenia;
- v priamych obchodoch sa ako podkladové aktíva používajú iba obchodovateľné aktíva (uvedené v časti 6).

z emisnej ceny za obdobie do splatnosti dlhového certifikátu pri dohodnutej úrokovej sadzbe. Uplatňuje sa jednoduché úročenie, pri výpočte úroku sa používa metóda „skutočný počet dní/360“. Spôsob výpočtu emisnej ceny je uvedený v boxe 1.

ĎALŠIE CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY

Charakteristické znaky emisie dlhových certifikátov ECB:

3.3 EMISIA DLHOVÝCH CERTIFIKÁTOV ECB

DRUH NÁSTROJA

ECB môže emitovať dlhové certifikáty s cieľom upraviť štrukturálnu pozíciu Euro systému voči finančnému sektoru, aby vytvorila (alebo zvýšila) nedostatok likvidity na trhu.

PRÁVNÁ POVAHA

Dlhové certifikáty predstavujú záväzok ECB voči ich držiteľovi. Dlhové certifikáty sa vydávajú a uchovávajú v zaknihovanej forme u depozitárov cenných papierov v eurozóne. ECB neukladá žiadne obmedzenia na prevoditeľnosť dlhových certifikátov. Ďalšie ustanovenia týkajúce sa dlhových certifikátov ECB budú uvedené v ich podmienkach.

ÚROKOVÉ PODMIENKY

Dlhové certifikáty sa vydávajú s diskontom, to znamená, že sú emitované pod menovitou hodnotou a v čase splatnosti sa splácajú v menovitej hodnote. Rozdiel medzi emisnou cenou a cenou pri splatení sa rovná úroku

- vydávajú sa na účely sťahovania likvidity z trhu;
- môžu sa vydávať pravidelne alebo nepravidelne;
- majú splatnosť menej ako 12 mesiacov;
- emitujú sa prostredníctvom štandardných tendrov (časť 5.1);
- ponúkajú a splácajú ich decentralizovane národné centrálné banky;
- ponuky na upisovanie dlhových cenných papierov ECB môžu predkladať všetky zmluvné strany, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti (stanovené v časti 2.1).

Box 1

EMISIA DLHOVÝCH CERTIFIKÁTOV ECB

Emisná cena sa určí nasledujúcim spôsobom:

$$P_T = N \times \frac{1}{1 + \frac{r_I \times D}{36\,000}}$$

kde:

- N = menovitá hodnota dlhového certifikátu
- r_I = úroková sadzba (%)
- D = splatnosť dlhového certifikátu (v dňoch)
- P_T = emisná cena dlhového certifikátu

3.4 DEVÍZOVÉ SWAPY

DRUH NÁSTROJA

Devízové swapy uskutočňované na účely menovej politiky pozostávajú zo súbežných spotových a forwardových obchodov v eurách voči cudzej mene. Používajú sa na doladovanie, hlavne pri riadení likvidity na trhu a usmerňovaní úrokových sadzieb.

PRÁVNA POVAHA

Devízové swapy uskutočňované na účely menovej politiky sú obchodmi, v ktorých Eurosystem spotovou transakciou kupuje (alebo predáva) euro za cudziu menu a súčasne ho predáva (alebo kupuje) späť vo forwardovej transakcii v termíne dohodnutom na spätné odkúpenie. Ďalšie ustanovenia pre devízové swapy sú špecifikované v dohodách uplatňovaných príslušnými národnými centrálnymi bankami (alebo ECB).

MENOVÉ A KURZOVÉ PODMIENKY

Eurosystem spravidla uskutočňuje operácie iba s menami, s ktorými sa bežne obchoduje, a v súlade

so štandardnými trhovými postupmi. V každom devízovom swape sa Eurosystem a zmluvné strany dohodnú na výške swapových bodov obchodu. Swapové body predstavujú rozdiel medzi kurzom forwardovej transakcie a kurzom spotovej transakcie. Swapové body eura voči cudzím menám sú kótované podľa všeobecných trhových zvyklostí. Kurzové podmienky devízových swapov sú stanovené v boxe 2.

ĎALŠIE CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY

Charakteristické znaky devízových swapov:

- môžu mať formu operácií na dodanie likvidity (refinančných) alebo operácií na sťahnutie likvidity (sterilizačných);
- ich periodicita nie je štandardizovaná;
- ich splatnosť nie je štandardizovaná;
- uskutočňujú sa prostredníctvom rýchlych tendrov alebo dvojstranných postupov (kapitola 5);

Box 2

DEVÍZOVÉ SWAPY

S = spotový kurz (ku dňu transakcie devízového swapu) eura (EUR) k cudzej mene ABC

$$S = \frac{x \times ABC}{1 \times EUR}$$

F_M = forwardový kurz eura k cudzej mene ABC ku dňu spätného odkúpenia swapu (M)

$$F_M = \frac{y \times ABC}{1 \times EUR}$$

Δ_M = forwardové body medzi eurom a cudzou menou ABC ku dňu spätného odkúpenia swapu (M)

$$\Delta_M = F_M - S$$

$N(.)$ = spotový objem meny; $N(.)_M$ je forwardový objem meny:

$$N(ABC) = N(EUR) \times S \quad \text{alebo} \quad N(EUR) = \frac{N(ABC)}{S}$$

$$N(ABC)_M = N(EUR)_M \times F_M \quad \text{alebo} \quad N(EUR)_M = \frac{N(ABC)_M}{F_M}$$

- zvyčajne ich vykonávajú decentralizovane národné centrálné banky (Rada guvernérov ECB však môže rozhodnúť, že za výnimočných okolností bude dvojstranné devízové swapy vykonávať aj ECB);
- na základe kritérií stanovených v časti 2.2 a v prílohe 3 môže Eurosystem vybrať obmedzený počet zmluvných strán, aby sa zúčastnili na devízových swapoch.
- vklady zvyčajne prijímajú decentralizovane národné centrálné banky (Rada guvernérov ECB však môže rozhodnúť, že za výnimočných okolností bude termínované vklady³ na dvojstrannej báze prijímať aj ECB);
- Eurosystem môže na základe kritérií stanovených v časti 2.2 vybrať obmedzený počet zmluvných strán, od ktorých sa termínované vklady môžu prijímať.

3.5 PRIJÍMANIE TERMÍNOVANÝCH VKLADOV

DRUH NÁSTROJA

Eurosystem môže vyzvať zmluvné strany, aby uložili úročené termínované vklady v národnej centrálnej banke členského štátu, v ktorom majú sídlo. Termínované vklady sa prijímajú len na dolaďovacie účely na stiahnutie likvidity z trhu.

PRÁVNA POVAHA

Vklady prijímané od zmluvných strán sú termínované a úročené pevnou úrokovou sadzbou. Národné centrálné banky neposkytujú žiadny kolaterál na zabezpečenie vkladov.

ÚROKOVÉ PODMIENKY

Pri vkladoch sa používa jednoduché úročenie, pri výpočte úroku sa používa metóda „skutočný počet dní/360“. Úrok sa platí pri splatnosti vkladu.

ĎALŠIE CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY

Charakteristické znaky prijímania termínovaných vkladov:

- vklady sa prijímajú na účely stiahnutia likvidity;
- periodicita prijímania vkladov nie je standardizovaná;
- splatnosť vkladov nie je standardizovaná;
- vklady sa zvyčajne prijímajú prostredníctvom rýchlych tendrov, vylúčená však nie je ani možnosť dvojstranných postupov (kapitola 5);

³ Termínované vklady sú uložené na účtoch v národných centrálnych bankách; a to aj v prípade, ak by takéto operácie vykonávala centrálna ECB.

KAPITOLA 4

AUTOMATICKÉ OPERÁCIE

KAPITOLA 4

Automatické operácie

4.1 JEDNODŇOVÉ REFINANČNÉ OPERÁCIE

DRUH NÁSTROJA

Zmluvné strany môžu využívať jednoduchové refinančné operácie na získanie jednoduchovej likvidity od národných centrálnych bánk za vopred stanovenú úrokovú sadzbu proti založeniu akceptovateľných aktív (stanovených v kapitole 6). Tento nástroj je určený na uspokojenie dočasných potrieb likvidity zmluvných strán. Za normálnych okolností predstavuje úroková sadzba jednoduchového refinančného obchodu hornú hranicu jednoduchovej trhovej úrokovej sadzby. Podmienky jednoduchových refinančných operácií sú zhodné v celej eurozóne.

PRÁVNA POVAHA

Národné centrálné banky môžu poskytovať likviditu prostredníctvom jednoduchových refinančných operácií buď v podobe jednoduchových dohôd o spätnom odkúpení (to znamená, že vlastníctvo aktív je prevedené na veriteľa, pričom zmluvné strany sa dohodnú na tom, že vykonajú spätný obchod a v nasledujúci pracovný deň aktíva spätné prevedú na dlžníka), alebo jednoduchových zabezpečených úverov (to znamená, že na aktíva je poskytnutý vymáhateľný nárok, ale vzhľadom na predpokladané splnenie dlhovej povinnosti vlastníkom aktív zostáva dlžník). Ďalšie ustanovenia týkajúce sa dohôd o spätnom odkúpení sú stanovené v zmluvných dojednaniach príslušnej národnej centrálnej banky. Dohody o dodaní likvidity vo forme zabezpečených úverov zohľadňujú rozdielne postupy a pravidlá na vytvorenie a realizáciu príslušného nároku na kolaterál (zastavenie, založenie alebo vinkulácia), ktoré sa uplatňujú v rôznych právnych systémoch.

PODMIENKY PRÍSTUPU

Prístup k jednoduchovým refinančným operáciám majú inštitúcie, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti zmluvných strán stanovené v časti 2.1. Prístup poskytuje národná centrálna banka v tom členskom štáte, v ktorom má inštitúcia sídlo. Jednoduchové refinančné operácie sú k dispozícii len počas dní, keď je v prevádzke¹ systém TARGET2.² V dňoch, keď príslušné systémy zúčtovania obchodov s cennými

papiermi nie sú v prevádzke, sa prístup k jednoduchovým refinančným operáciám poskytuje na základe podkladových aktív, ktoré už boli uložené v národných centrálnych bankách.

Na konci každého obchodného dňa sa denné debetné zostatky zmluvných strán na ich zúčtovacom účte v národných centrálnych bankách automaticky považujú za žiadosť o jednoduchovú refinančnú operáciu. Postup realizácie jednoduchových refinančných operácií na konci dňa je uvedený v časti 5.3.3.

Zmluvná strana môže požiadať o prístup k jednoduchovej refinančnej operácii aj zaslaním žiadosti do národnej centrálnej banky v tom členskom štáte, v ktorom má sídlo. Aby národná centrálna banka v rámci systému TARGET2 mohla žiadosť spracovať v ten istý deň, musí ju dostať najneskôr 15 minút po uzávierke systému.^{3, 4} Čas uzávierky systému TARGET2 je spravidla 18.00 h času ECB (SEČ). Konečný termín podania žiadosti o prístup k jednoduchovej refinančnej operácii sa v posledný pracovný

- 1 Prístup k jednoduchovým refinančným operáciám je možný len po splnení požiadaviek na infraštruktúru platobného systému pre hrubé zúčtovanie v reálnom čase.
- 2 Decentralizovaná technická infraštruktúra systému TARGET2 bola 19. novembra 2007 nahradená spoločnou zdieľanou platformou systému TARGET2, prostredníctvom ktorého sa všetky platobné príkazy zadávajú a spracovávajú a platby prijímajú po technickej stránke rovnakým spôsobom. Pri prechode na systém TARGET2 boli jednotlivé krajiny rozdelené do troch skupín, čo používateľom systému TARGET umožní prejsť na TARGET2 vo viacerých vlnách v rôznych stanovených termínoch. Do prvej skupiny (19. novembra 2007) boli zaradené Cyprus, Luxembursko, Nemecko, Malta, Rakúsko a Slovinsko, do druhej (18. februára 2008) Belgicko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Írsko, Portugalsko a Španielsko, a do tretej (19. mája 2008) Grécko, Taliansko a ECB. Pre prípad potreby bol stanovený aj štvrtý termín migrácie na 15. septembra 2008. Na základe osobitnej dohody boli do systému TARGET2 zapojené aj centrálné banky niektorých krajín nepatriacich do eurozóny: Litva a Lotyšsko boli zaradené do prvej skupiny a Dánsko, Estónsko a Poľsko do tretej skupiny.
- 3 V niektorých členských štátoch národná centrálna banka (alebo niektoré jej pobočky) nemusí byť otvorená na účely uskutočňovania operácií menovej politiky počas určitých pracovných dní Eurosystému z dôvodu štátnych alebo regionálnych sviatkov. V takých prípadoch je príslušná národná centrálna banka zodpovedná za to, aby vopred informovala zmluvné strany o opatreniach potrebných na prístup k jednoduchovým refinančným operáciám počas sviatkov.
- 4 Dni uzávierky systému TARGET2 sa oznamujú na internetovej stránke ECB (www.ecb.europa.eu) a na stránkach Eurosystému (pozri prílohu).

deň Eurosystému v rámci periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv predlžuje o ďalších 15 minút. V žiadosti musí byť uvedená výška úveru a podkladové aktíva, ktoré majú byť v rámci transakcie poskytnuté, ak už v národnej centrálnej banke neboli uložené vopred.

Okrem požiadavky predložiť dostatočné akceptovateľné podkladové aktíva nie je objem prostriedkov, ktoré je možné na základe jednodňovej refinančnej operácie poskytnúť, nijako obmedzený.

SPLATNOSŤ A ÚROKOVÉ PODMIENKY

Splatnosť prostriedkov poskytnutých na základe refinančnej operácie je jeden deň. Pre zmluvné strany, ktoré sú priamymi účastníkmi systému TARGET2, je úver splatný v nasledujúci deň prevádzky (i) systému TARGET2 a (ii) príslušných systémov vyrovnania obchodov s cennými papiermi v čase ich otvorenia.

Eurosystém oznamuje úrokovú sadzbu vopred, pričom sa uplatňuje jednoduchý úrok vypočítaný metódou „skutočný počet dní/360“. ECB môže úrokovú sadzbu kedykoľvek zmeniť, s účinnosťou najskôr v nasledujúci pracovný deň Eurosystému.^{5, 6} Úrok z operácie je splatný pri splatení úveru.

POZASTAVENIE OPERÁCIE

Prístup k jednodňovým refinančným operáciám sa poskytuje iba v súlade s cieľmi a všeobecnými zámermi menovej politiky ECB. ECB môže kedykoľvek zmeniť ich podmienky alebo ich pozastaviť.

4.2 JEDNODŇOVÉ STERILIZAČNÉ OPERÁCIE

DRUH NÁSTROJA

Zmluvné strany môžu využívať jednodňové sterilizačné operácie na ukladanie jednodňových vkladov v národných centrálnych bankách. Vklady sú úročené vopred stanovenou úrokovou sadzbou. Za normálnych okolností úroková sadzba jednodňového vkladu predstavuje dolnú hranicu jednodňovej trhovej úrokovej sadzby.

Podmienky jednodňových sterilizačných operácií sú zhodné v celej eurozóne.⁷

PRÁVNA POVAHA

Jednodňové vklady prijaté od zmluvných strán sú úročené pevnou úrokovou sadzbou. Národné centrálné banky zmluvným stranám neposkytujú kolaterál na zabezpečenie vkladov.

PODMIENKY PRÍSTUPU⁸

Prístup k jednodňovým sterilizačným operáciám majú inštitúcie, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti zmluvných strán špecifikované v časti 2.1. Prístup sa poskytuje prostredníctvom národnej centrálnej banky v tom členskom štáte, v ktorom má inštitúcia sídlo. Jednodňové sterilizačné operácie sú k dispozícii len počas dňa prevádzky systému TARGET2.

Zmluvná strana získa prístup k jednodňovým vkladom na základe žiadosti zaslanej do národnej centrálnej banky v tom členskom štáte, v ktorom má sídlo. Aby národná centrálna banka v rámci systému TARGET2 mohla žiadosť spracovať v ten istý deň, musí ju dostať najneskôr 15 minút po uzávierke systému. Čas uzávierky systému TARGET2 je spravidla 18.00 času ECB (SEČ).^{9, 10} Termín pre podanie žiadosti o prístup k jednodňovým sterilizačným operáciám sa v posledný pracovný deň Eurosystému v rámci udržiavacej periódy

5 V celom tomto dokumente sa pojem „pracovný deň Eurosystému“ vzťahuje na ktorýkoľvek deň, počas ktorého je ECB a aspoň jedna národná centrálna banka otvorená na účely uskutočňovania menovopolitických operácií Eurosystému.

6 Rada guvernérov výšku úrokovej sadzby zvyčajne stanovuje pri hodnotení nastavenia menovej politiky na svojom prvom zasadaní v mesiaci. Jej rozhodnutia zvyčajne vstupujú do platnosti až od začiatku nasledujúcej periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv.

7 Podmienky v jednotlivých krajinách eurozóny sa môžu líšiť vzhľadom na rozdielnu štruktúru účtov v národných centrálnych bankách.

8 V dôsledku rozdielov v štruktúre účtov v národných centrálnych bankách môže ECB národným centrálnym bankám povoliť uplatňovanie prístupových podmienok, ktoré sa od uvádzaných podmienok mierne líšia. Národné centrálné banky poskytnú informácie o každej odchýlke od podmienok opísaných v tomto dokumente.

9 Pozri poznámku pod čiarou 3 v tejto kapitole.

10 Pozri poznámku pod čiarou 4 v tejto kapitole.

predlžuje o ďalších 15 minút. V žiadosti musí byť uvedená výška vkladu.

Na sumu, ktorú môže zmluvná strana uložiť, sa nevzťahuje žiadny limit.

SPLATNOSŤ A ÚROKOVÉ PODMIENKY

Splatnosť vkladov uložených v rámci tejto automatickej operácie je jeden deň. Pre zmluvné strany, ktoré sú priamymi účastníkmi systému TARGET2, sú vklady uložené na základe tohto obchodu splatné v nasledujúci prevádzkový deň systému TARGET2 v čase, keď sa systém otvára.

Eurosystem oznamuje úrokovú sadzbu vopred, pričom sa uplatňuje jednoduchý úrok vypočítaný metódou „skutočný počet dní/360“. ECB môže zmeniť úrokovú sadzbu kedykoľvek, s účinnosťou najskôr v nasledujúci pracovný deň Eurosystemu.¹¹ Úrok je splatný pri splatnosti vkladu.

POZASTAVENIE OPERÁCIE

Prístup k jednodňovým sterilizačným operáciám sa poskytuje iba v súlade s cieľmi a všeobecnými zámermi menovej politiky ECB. ECB môže kedykoľvek zmeniť ich podmienky alebo ich pozastaviť.

¹¹ Pozri poznámku pod čiarou 6 v tejto kapitole.

KAPITOLA 5

POSTUPY

5.1 TENDRE

5.1.1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

Operácie Eurosystemu na voľnom trhu sa zvyčajne vykonávajú formou tendrov. Tendre Eurosystemu sa vykonávajú v šiestich krokoch uvedených v boxe 3.

Eurosystem rozlišuje dva rôzne typy tendrov: štandardné tendre a rýchle tendre. Postupy pre štandardné a rýchle tendre sú totožné, s výnimkou časového rámca a okruhu zmluvných strán.

ŠTANDARDNÉ TENDRE

Pri štandardných tendroch uplynie od vyhlásenia tendra do potvrdenia výsledkov o pridelenom objeme najviac 24 hodín (pričom čas medzi konečným termínom na predkladanie ponúk a vyhlásením výsledkov je približne dve hodiny). V grafe 1 je uvedený bežný časový harmonogram jednotlivých krokov štandardných tendrov. ECB môže rozhodnúť o úprave

časového harmonogramu jednotlivých operácií, ak to považuje za vhodné.

Hlavné refinančné operácie, dlhodobejšie refinančné operácie a štrukturálne operácie (s výnimkou priamych obchodov) sa vždy vykonávajú formou štandardných tendrov. Na štandardných tendroch sa môžu zúčastňovať zmluvné strany, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti stanovené v časti 2.1.

RÝCHLE TENDRE

Rýchle tendre sa obvykle uskutočňujú do 90 minút od ich vyhlásenia, pričom potvrdenie sa uskutoční bezprostredne po vyhlásení výsledku. V grafe 2 je uvedený bežný časový harmonogram jednotlivých krokov rýchlych tendrov. ECB môže rozhodnúť o úprave časového harmonogramu jednotlivých operácií, ak to považuje za vhodné. Rýchle tendre sa používajú iba pri dolad'ovacích operáciách. Eurosystem si v súlade s kritériami a postupmi stanovenými v časti 2.2 môže na účasť v rýchlych tendroch vybrať obmedzený počet zmluvných strán.

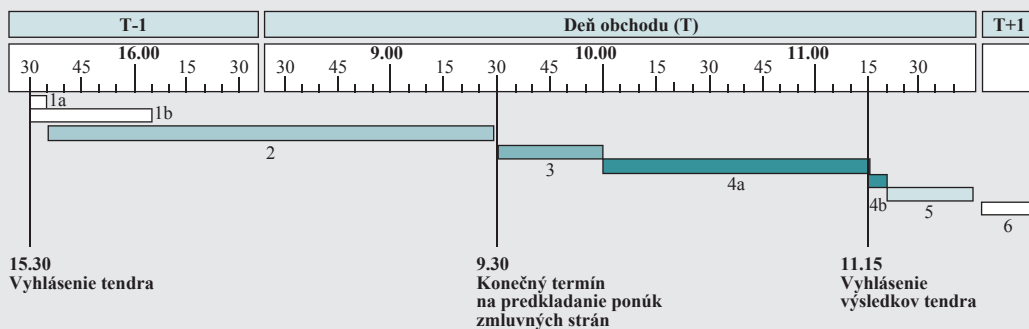
Box 3

JEDNOTLIVÉ KROKY TENDROV

Krok 1	Vyhlásenie tendra a. Oznámenie ECB vydané prostredníctvom tlačových agentúrb. Oznámenie národných centrálnych bánk vydané prostredníctvom národných tlačových agentúr a zasielané priamo jednotlivým zmluvným stranám (ak je to potrebné)
Krok 2	Príprava a predkladanie ponúk zmluvných strán
Krok 3	Spracovanie ponúk Eurosystemom
Krok 4	Pridelenie prostriedkov a vyhlásenie výsledkov tendra a. Rozhodnutie ECB o pridelenom objeme prostriedkovb. Vyhlásenie výsledkov o pridelenom objeme prostriedkov
Krok 5	Potvrdenie jednotlivých výsledkov o pridelených prostriedkoch
Krok 6	Vyrovnanie transakcií (časť 5.3)

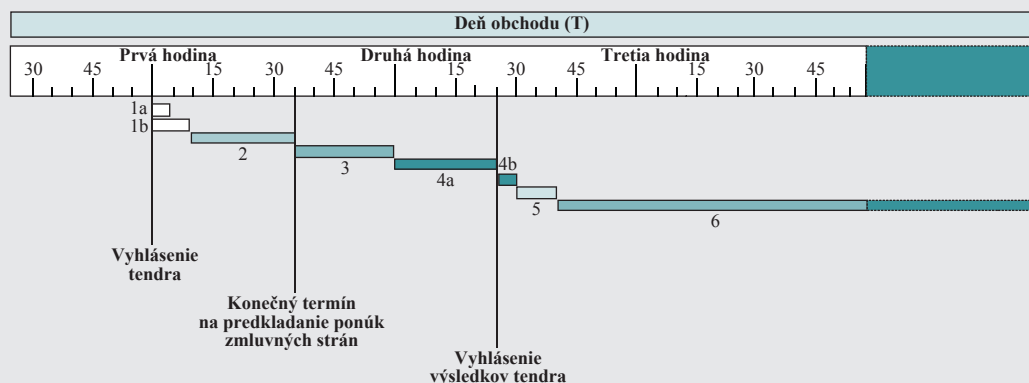
Graf 1 Bežný časový harmonogram jednotlivých krokov štandardných tendrov

(v čase ECB (SEČ))

Poznámka: Čísła 1a až 6 zodpovedajú operačným krokom v boxe 3.

Graf 2 Bežný časový harmonogram jednotlivých krokov rýchlych tendrov

Poznámka: Čísła 1a až 6 zodpovedajú operačným krokom v boxe 3.

TENDRE S PEVNOU A POHYBLIVOU ÚROKOVOU SADZBOU

Eurosystem môže uskutočňovať buď tendre s pevnou úrokovou sadzbou (objemové tendre) alebo tendre s pohyblivou úrokovou sadzbou (úrokové tendre). V tendroch s pevnou úrokovou sadzbou ECB stanovuje úrokovú sadzbu vopred a zúčastnené zmluvné strany ponúkajú objem peňažných prostriedkov, s ktorým chcú obchodovať pri pevnej úrokovej sadzbe.¹ V tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou zmluvné strany ponúkajú objem peňažných prostriedkov a úrokovú sadzbu, pri ktorých chcú uzatvárať obchody s národnými centrálnymi bankami.²

5.1.2 KALENDÁR TENDROV

HLAVNÉ REFINANČNÉ OPERÁCIE A DLHODOBEJŠIE REFINANČNÉ OPERÁCIE

Hlavné a dlhodobější refinančné operácie sa uskutočňujú podľa indikatívneho kalendára, ktorý zverejňuje Eurosystem.³ Kalendár sa

- 1 V tendroch devízových swapov s pevnou úrokovou sadzbou ECB stanovuje swapové body obchodu a zmluvné strany ponúkajú pevne stanovený objem meny, ktorý chcú pri danej úrokovej sadzbe predať (a späť odkúpiť), resp. kúpiť (a späť predať).
- 2 V tendroch devízových swapov s pohyblivou úrokovou sadzbou zmluvné strany ponúkajú pevne stanovený objem meny a kotácie swapových bodov, pri ktorých chcú obchod uzavrieť.
- 3 Kalendár tendrových operácií Eurosystemu možno nájsť na internetovej stránke ECB (www.ecb.europa.eu) a tiež na internetových stránkach Eurosystemu (príloha 5).

Tabuľka 2 Bežné dni uzatvárania hlavných refinančných operácií a dlhodobějších refinančných operácií

Typ obchodu	Bežný deň uzavretia obchodu (T)
Hlavné refinančné operácie	každý utorok
Dlhodobejšie refinančné operácie	posledná streda každého kalendárneho mesiaca ¹⁾

1) Z dôvodu Vianoc sa decembrový obchod zvyčajne posúva o týždeň dopredu, t. j. na predposlednú stredu v mesiaci.

zverejňuje aspoň tri mesiace pred začiatkom roka, na ktorý platí. Obvyklé obchodné dni pre hlavné a dlhodobejšie refinančné operácie sú uvedené v tabuľke 2. Zámerom ECB je zabezpečiť, aby sa na hlavných a dlhodobějších refinančných operáciách mohli zúčastňovať zmluvné strany zo všetkých členských štátov. Pri zostavovaní kalendára týchto obchodov preto ECB upravuje bežný harmonogram s prihliadnutím na dni pracovného voľna v jednotlivých členských štátoch.

ŠTRUKTURÁLNE OPERÁCIE

Štrukturálne operácie prostredníctvom štandardných tendrov sa nevykonávajú podľa žiadneho vopred stanoveného kalendára. Zvyčajne sa však uskutočňujú iba v dňoch, ktoré sú pracovnými dňami národných centrálnych bánk⁴ vo všetkých členských štátoch.

DOLAŽOVACIE OPERÁCIE

Dolažovacie operácie sa nevykonávajú podľa žiadneho vopred stanoveného kalendára. ECB môže dolažovacie operácie uskutočňovať v ktorýkoľvek pracovný deň Eurosystemu. Na takýchto operáciách sa zúčastňujú iba národné centrálné banky členských štátov, v ktorých sú deň uzavretia obchodu, deň vyrovnania a deň splatnosti pracovnými dňami národnej centrálnej banky.

5.1.3 VYHLASOVANIE TENDROV

Štandardné tendre Eurosystemu sa vyhlasujú verejne prostredníctvom tlačových agentúr. Okrem toho môžu národné centrálné banky konanie tendrovej operácie oznámiť zmluvným stranám, ktoré nemajú prístup k tlačovým agentúram, aj priamo. Verejné vyhlásenie tendra obvykle obsahuje tieto údaje:

- referenčné číslo tendra;
- deň konania tendra;
- typ operácie (dodanie alebo stiahnutie likvidity a druh nástroja menovej politiky, ktorý sa má použiť);
- splatnosť operácie;
- typ aukcie (tender s pevnou alebo pohyblivou úrokovou sadzbou);
- spôsob realizácie aukcie (holandská alebo americká aukcia podľa časti 5.1.5);
- plánovaný objem operácie (zvyčajne iba v prípade dlhodobějších refinančných operácií);
- pevná úroková sadzba/cena/swapové body tendra (v prípade tendrov s pevnou úrokovou sadzbou);
- minimálna, resp. maximálna akceptovateľná úroková sadzba/cena/swapové body (ak sú stanovené);
- deň začatia a deň splatnosti obchodu (ak je stanovený) alebo deň valuty a deň splatnosti nástroja (v prípade emisie dlhových certifikátov);

⁴ V celom tomto dokumente sa pojem pracovný deň NCB vzťahuje na ktorýkoľvek deň, v ktorý je národná centrálna banka členského štátu otvorená na účely uskutočňovania operácií menovej politiky Eurosystemu. Pobočky národnej centrálnej banky v niektorých členských štátoch môžu byť počas pracovného dňa národnej centrálnej banky zatvorené z dôvodov miestneho alebo regionálneho sviatku. V takých prípadoch musí príslušná národná centrálna banka v predstihu informovať zmluvné strany o potrebných krokoch v spojitosti s transakciami s týmito pobočkami.

- použité meny a mena, ktorej množstvo je pevne stanovené (v prípade devízových swapov);
- referenčný spotový výmenný kurz, ktorý sa má použiť na výpočet hodnoty ponúk (v prípade devízových swapov);
- limit maximálnej ponuky (ak je stanovený);
- minimálne individuálne pridelené množstvo (ak je stanovené);
- minimálny podiel pridelenia (ak je stanovený);
- časový harmonogram predkladania ponúk;
- menovitú hodnotu dlhových certifikátov (v prípade emisie dlhových certifikátov);
- kód ISIN emisie (v prípade emisie dlhových certifikátov).

v každom členskom štáte (buď ústredie, alebo určená pobočka).

V tendroch s pevnou úrokovou sadzbou musia zmluvné strany vo svojich ponukách uviesť objem peňažných prostriedkov, s ktorým chcú obchodovať s národnými centrálnymi bankami.⁵

V tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou môžu zmluvné strany predkladať ponuky s až 10 rôznymi úrovňami úrokovej sadzby/ceny/swapových bodov. V každej ponuke musia uviesť objem peňažných prostriedkov, s ktorým chcú obchodovať s národnými centrálnymi bankami a príslušnú úrokovú sadzbu.^{6,7} Navrhované úrokové sadzby musia byť vyjadrené ako násobok 0,01 percentuálneho bodu. V prípade tendra devízových swapov s pohyblivou úrokovou sadzbou musia byť swapové body kótované v súlade so štandardnými trhovými zvyklosťami a ponuky musia byť vyjadrené ako násobok 0,01 swapového bodu.

V záujme zvýšenia transparentnosti dolaďovacích operácií Eurosystem zvyčajne verejne vyhlasuje rýchle tendre vopred. Za výnimočných okolností však ECB môže rozhodnúť, že rýchle tendre vopred nevyhlási. Vyhlasovanie rýchlych tendrov sa riadi tými istými postupmi ako v prípade štandardných tendrov. Pri rýchlych tendroch, ktoré neboli verejne vyhlásené vopred, národné centrálné banky vyberajú zmluvné strany priamo. Pri rýchlych tendroch, ktoré boli vyhlásené verejne, môžu národné centrálné banky priamo kontaktovať vybrané zmluvné strany.

Pri hlavných refinančných operáciách je najnižšia hodnota ponuky 1 000 000 EUR. Ponuky prevyšujúce túto sumu musia byť vyjadrené ako násobky 100 000 EUR. Rovnaká najnižšia ponuka a rovnaké násobky platia v dolaďovacích a štrukturálnych operáciách. Minimálna hodnota ponuky platí pre každú úroveň úrokovej miery/ceny/swapových bodov.

Pre dlhodobjšie refinančné operácie každá národná centrálna banka určuje najnižšiu hodnotu ponuky v rozpätí od 10 000 EUR do 1 000 000 EUR. Ponuky prevyšujúce určenú najnižšiu hodnotu ponuky musia byť vyjadrené

5.1.4 PRÍPRAVA A PREDKLADANIE PONÚK ZMLUVNÝCH STRÁN

Ponuky zmluvných strán musia mať formu stanovenú národnými centrálnymi bankami pre príslušný obchod. Ponuky sa musia predložiť národnej centrálnej banke členského štátu, v ktorom má inštitúcia organizačnú zložku (ústredie alebo pobočka). Ponuky inštitúcie môže predkladať iba jedna organizačná zložka

5 V devízových swapoch s pevne stanovenou úrokovou sadzbou sa musí uviesť pevne stanovená suma meny, s ktorou je zmluvná strana ochotná obchodovať s Eurosystemom.

6 Pri emisii dlhových certifikátov ECB sa ECB môže rozhodnúť, že ponuky majú byť vyjadrené formou ceny, a nie formou úrokovej sadzby. V takom prípade sa ceny musia uvádzať ako percento menovitej hodnoty.

7 V devízových swapoch s variabilnou úrokovou sadzbou sa musí uviesť pevne stanovený objem meny, s ktorou je zmluvná strana ochotná obchodovať s Eurosystemom, a príslušná úroveň swapového bodu.

ako násobky 10 000 EUR. Najnižšia hodnota ponuky platí pre každú úroveň úrokovej sadzby.

Eurosystém môže stanoviť maximálny limit ponuky, aby zabránil neúmerne veľkým ponukám. Prípadná maximálna hodnota ponuky sa vždy uvádza vo verejnom vyhlásení tendra.

Od zmluvných strán sa očakáva, že budú vždy schopné pokryť pridelené sumy dostatočným objemom akceptovateľných podkladových aktív.⁸ Ak zmluvná strana nie je schopná dodať dostatok podkladových aktív alebo hotovosti na vyrovnanie sumy, ktorá jej bola pridelená v tendri, zmluvné alebo regulačné ustanovenia uplatňované príslušnými národnými centrálnymi bankami umožňujú uložiť pokutu.

Odovzdané ponuky možno odvolať do konečného termínu stanoveného na predkladanie ponúk. Ponuky predložené po termíne stanovenom v oznámení o konaní tendra sú neplatné. Dodržanie termínov posudzujú národné centrálné banky. Národné centrálné banky vyradia všetky ponuky konkrétnej zmluvnej strany v prípade, že súhrnný objem jej ponúk presiahne maximálny limit stanovený ECB. Národné centrálné banky vyradia aj tie ponuky, ktoré sú nižšie než stanovený minimálny objem ponúk, alebo

ktoré sú nižšie než najnižšia akceptovaná alebo vyššie než najvyššia akceptovaná úroková sadzba/cena/výška swapových bodov. Národné centrálné banky okrem toho môžu vyradiť aj ponuky, ktoré sú neúplné alebo ktoré nie sú v súlade s platným vzorom. Svoje rozhodnutie o vyradení ponuky príslušná národná centrálna banka oznámi zmluvnej strane pred pridelovaním.

5.1.5 POSTUP PRIDEĽOVANIA

TENDER S PEVNOU ÚROKOVOU SADZBOU

Pri pridelovaní v tendroch s pevnou úrokovou sadzbou sa ponuky prijaté od zmluvných strán sčítajú. Ak súhrnný objem ponúk presahuje celkový objem likvidity, ktorá má byť umiestnená, predložené ponuky sa uspokojujú pomerným spôsobom podľa pomeru umiestňovanej sumy k úhrnej sume ponúk (box 4). Suma pridelená jednotlivým zmluvným stranám sa zaokrúhli na najbližšie euro. ECB sa však môže rozhodnúť, že pri tendroch s pevnou úrokovou sadzbou pridelí každému záujemcovi určitý minimálny objem/podiel.

⁸ Alebo vyrovnať obchod v hotovosti v prípade obchodov na sťahnutie likvidity.

Box 4

POSTUP PRIDEĽOVANIA V TENDROCH S PEVNOU ÚROKOVOU SADZBOU

Percentuálny podiel pridelenej sumy sa počíta ako: $all\% = \frac{A}{\sum_{i=1}^n a_i}$

Objem pridelený *i*-tej zmluvnej strane: $all_i = all\% \times (a_i)$

kde:

A = celkový pridelovaný objem

n = celkový počet zmluvných strán

a_i = objem ponuky *i*-tej zmluvnej strany

all% = percento prideleného objemu

all_i = celkový objem pridelený *i*-tej zmluvnej strane

TENDER V EURÁCH S POHYBLIVOU ÚROKOVOU SADZBOU

Pri pridelovaní v tendroch na dodanie likvidity s pohyblivou úrokovou sadzbou v eurách sa ponuky zoradia zostupne podľa ponúkaných úrokových sadzieb. Ako prvé sa uspokojujú ponuky s najvyššími úrokovými sadzbami a potom sa postupne uspokojujú ponuky s nižšími úrokovými sadzbami až do vyčerpania celkového objemu likvidity, ktorý má byť

pridelený. Ak pri najnižšej akceptovanej úrovni úrokovej sadzby (t. j. hraničnej úrokovej sadzbe) súhrnná suma ponúk presiahne zostávajúcu sumu, ktorá má byť pridelená, zostávajúca suma sa rozdelí pomerným spôsobom medzi ponuky podľa pomeru zostávajúcej sumy, ktorá má byť pridelená, k celkovej sume ponúk s hraničnou úrokovou sadzbou (box 5). Suma pridelená jednotlivým zmluvným stranám sa zaokrúhli na najbližšie euro.

Box 5**POSTUP PRIDEĽOVANIA V TENDROCH S POHYBLIVOU ÚROKOVOU SADZBOU V EURÁCH**

(uvedený príklad sa vzťahuje na ponuky vo forme úrokových sadzieb)

Percentuálny podiel pridelenej sumy za hraničnú úrokovú sadzbu:

$$all\%(r_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)}{a(r_m)}$$

Objem pridelený i -tej zmluvnej strane za hraničnú úrokovú sadzbu:

$$all(r_{m_i}) = all\%(r_m) \times a(r_{m_i})$$

Celkový objem pridelený i -tej zmluvnej strane:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(r_{s_i}) + all(r_{m_i})$$

kde:

- A = celkový pridelený objem
- r_s = s -tá ponuka úrokovej sadzby predložená zmluvnými stranami
- n = celkový počet zmluvných strán
- $a(r_{s_i})$ = výška ponuky pri s -tej úrokovej sadzbe (r_s) podanej i -tou zmluvnou stranou
- $a(r_s)$ = celkový objem ponúk pri s -tej úrokovej sadzbe (r_s)

$$a(r_s) = \sum_{i=1}^n a(r_{s_i})$$

- r_m = hraničná úroková sadzba:
 - $r_l \geq r_s \geq r_m$ v tendri na dodanie likvidity
 - $r_m \geq r_s \geq r_l$ v tendri na stiahnutie likvidity
- r_{m-1} = úroková sadzba pred hraničnou úrokovou sadzbou (posledná úroková sadzba, pri ktorej sú ponuky uspokojované v plnej výške):
 - $r_{m-1} > r_m$ v tendri na dodanie likvidity
 - $r_m > r_{m-1}$ v tendri na stiahnutie likvidity
- $all\%(r_m)$ = percentuálny podiel pridelenej sumy za hraničnú úrokovú sadzbu
- $all(r_{s_i})$ = objem prostriedkov pridelených i -tej zmluvnej strane za s -tú úrokovú sadzbu
- all_i = celkový objem pridelený i -tej zmluvnej strane

Pri prideliovaní objemov v tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou na sťahovanie likvidity (ktoré možno použiť pri emisii dlhových certifikátov a pri prijímaní termínovaných vkladov) sú ponuky zoradené vzostupne podľa ponúkaných úrokových sadziieb (alebo zostupne podľa ponúkaných cien). Ponuky s najnižšími úrokovými sadzbami (najvyššími cenami) sa uspokojujú ako prvé, a potom sa postupne akceptujú ponuky s vyššími úrokovými sadzbami (nižšími cenovými ponukami) až do vyčerpania celkového objemu likvidity, ktorý sa má siahnuť. Ak pri najvyššej akceptovanej úrokovej sadzbe (najnižšej cene) (t. j. hraničnej úrokovej sadzbe/cene) súhrnná suma ponúk presiahne zostávajúcu sumu, ktorá má byť pridelená, táto zostávajúca suma sa rozdelí pomerným spôsobom medzi ponuky podľa pomeru zostávajúcej sumy, ktorá má byť pridelená, k celkovej sume ponúk za hraničnú úrokovú sadzbu/cenu (box 5). Pri emisii dlhových certifikátov sa objem pridelený jednotlivým zmluvným stranám zaokrúhli na najbližší násobok ich menovitej hodnoty. Pri ostatných operáciách na sťahovanie likvidity sa suma pridelená jednotlivým zmluvným stranám zaokrúhli na najbližšie euro.

ECB sa môže rozhodnúť, že pri tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou prideli každému úspešnému ponúkajúcemu určitý minimálny objem.

TENDRE PRE DEVÍZOVÉ SWAPY S POHYBLIVOU ÚROKOVOU SADZBOU

Pri prideliovaní v tendroch pre devízové swapy s pohyblivou úrokovou sadzbou na dodanie likvidity sú ponuky zoradené vzostupne podľa kotácií swapových bodov.⁹ Ponuky s najnižšími kotáciami swapových bodov sú uspokojované ako prvé, potom sú postupne akceptované ponuky s vyššími kotáciami swapových bodov až do vyčerpania celkového pevne stanoveného objemu meny, ktorý má byť pridelený. Ak pri najvyššej akceptovanej kotácii swapových bodov (t. j. hraničnej kotácii swapových bodov) súhrnná suma ponúk prevyší zostávajúcu sumu, ktorá má byť pridelená, rozdelí sa zostávajúca suma pomerným spôsobom medzi ponuky podľa

pomeru zostávajúcej sumy, ktorá má byť pridelená, k celkovej sume ponúk pri hraničnej kotácii swapových bodov (box 6). Suma pridelená jednotlivým zmluvným stranám sa zaokrúhli na najbližšie euro.

Pri prideliovaní v tendroch pre devízové swapy s pohyblivou úrokovou sadzbou na stiahnutie likvidity sú ponuky zoradené zostupne podľa ponúkaných swapových bodov. Ponuky s najvyššími swapovými bodmi sú uspokojované ako prvé, potom sú postupne akceptované nižšie ponuky swapových bodov až do vyčerpania celkového pevne stanoveného objemu meny, ktorý má byť pridelený. Ak pri najnižšej akceptovanej kotácii swapových bodov (t. j. hraničnej kotácii swapových bodov) súhrnný objem ponúk prevyší zostávajúcu sumu, ktorá má byť pridelená, rozdelí sa zostávajúca suma pomerným spôsobom medzi ponuky podľa pomeru zostávajúcej sumy, ktorá má byť pridelená, k celkovej sume ponúk pri hraničnej kotácii swapových bodov (box 6). Suma pridelená jednotlivým zmluvným stranám sa zaokrúhli na najbližšie euro.

DRUH AUKCIE

Pri tendroch s pohyblivou úrokovou sadzbou môže Eurosystem využiť buď aukciu s jednotnou sadzbou, alebo s viacerými sadzbami. V aukcii s jednotnou sadzbou (holandská aukcia) sa úroková sadzba/cena/výška swapových bodov, ktoré sa uplatňujú na všetky uspokojené ponuky, rovnajú hraničnej úrokovej sadzbe/cene/výške swapových bodov (t. j. hodnote, pri ktorej sa vyčerpá celková prideliovaná suma). Pri aukcii s viacerými úrokovými sadzbami (americká aukcia) úroková sadzba/cena/výška swapových bodov zodpovedá úrokovej sadzbe/cene/výške swapových bodov jednotlivých ponúk.

⁹ Kotácie swapových bodov sú zoradené vzostupne s prihliadnutím na matematické znamienko kotácie, ktoré závisí od matematického znamienka rozdielu úrokovej sadzby medzi cudzou menou a eustom. Ak je pri splatnosti swapu úroková sadzba cudzej meny vyššia ako zodpovedajúca úroková sadzba pre euro, kotácia swapového bodu je kladná (t. j. euro je kótované voči cudzej mene s prémii). Ak je úroková miera cudzej meny nižšia ako zodpovedajúca úroková miera pre euro, kotácia swapového bodu je záporná (t. j. euro je kótované voči cudzej mene s diskontom).

Box 6

POSTUP PRIDEĽOVANIA V TENDROCH PRE DEVÍZOVÉ SWAPY S POHYBLIVOU ÚROKOVOU SADZBOU

Percentuálny podiel pridelenej sumy za hraničnú kotáciu swapových bodov:

$$all\%(\Delta_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)}{a(\Delta_m)}$$

Objem pridelený i -tej zmluvnej strane za hraničnú kotáciu swapových bodov:

$$all(\Delta_m)_i = all\%(\Delta_m) \times a(\Delta_m)_i$$

Celkový objem pridelený i -tej zmluvnej strane:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)_i + all(\Delta_m)_i$$

kde:

A = celkový pridelený objem

Δ_s = s -tá kotácia swapových bodov predložená zmluvnými stranami

n = celkový počet zmluvných strán

$a(\Delta_s)_i$ = výška ponuky i -tej zmluvnej strany pri s -tej kotácii swapových bodov (Δ_s)

$a(\Delta_s)$ = celkový objem ponúk pri s -tej kotácii swapových bodov (Δ_s)

$$a(\Delta_s) = \sum_{i=1}^n a(\Delta_s)_i$$

Δ_m = hraničná kotácia swapových bodov:

$\Delta_m \geq \Delta_s \geq \Delta_1$ pre devízové swapy na dodanie likvidity

$\Delta_1 \geq \Delta_s \geq \Delta_m$ pre devízové swapy na stiahnutie likvidity

Δ_{m-1} = kotácia swapových bodov pred hraničnou kotáciou swapových bodov (posledná kotácia swapových bodov, pri ktorej sú ponuky ešte plne uspokojené):

$\Delta_m > \Delta_{m-1}$ pre devízové swapy na dodanie likvidity

$\Delta_{m-1} > \Delta_m$ pre devízové swapy na stiahnutie likvidity

$all\%(\Delta_m)$ = percentuálny podiel pridelenej sumy za hraničnú kotáciu swapových bodov

$all(\Delta_s)_i$ = objem pridelený i -tej zmluvnej strane za s -tú kotáciu swapových bodov

all_i = celkový objem pridelený i -tej zmluvnej strane

5.1.6 VYHLÁSENIE VÝSLEDKOV TENDRA

Výsledky štandardných a rýchlych tendrov sa zverejňujú prostredníctvom tlačových agentúr. Okrem toho môžu národné centrálné banky oznámiť výsledok pridelenia zmluvným stranám, ktoré nemajú prístup k tlačovým agentúram, aj priamo. Správa o výsledku verejného tendra obvykle obsahuje tieto údaje:

• referenčné číslo tendra;

• deň konania tendra;

• typ operácie;

• splatnosť operácie;

• celkový objem ponúk predložených zmluvnými stranami Eurosystemu;

• počet ponúkajúcich zmluvných strán;

• použité meny (v prípade devízových swapov);

- celkový pridelený objem;
- percento pridelenia (v prípade tendrov s pevnou úrokovou sadzbou);
- spotový výmenný kurz (v prípade devízových swapov);
- akceptovanú hraničnú úrokovú sadzbu/cenu/výšku swapových bodov a percento pridenej sumy za hraničnú úrokovú sadzbu/cenu/swapový bod (v prípade tendrov s pohyblivou úrokovou sadzbou);
- najnižšiu, najvyššiu úrokovú sadzbu a vážený priemer úrokovej sadzby prideleného objemu (v prípade aukcií s viacerými úrokovými sadzbami);
- deň uzavretia a deň splatnosti obchodu (ak je stanovený) alebo deň valuty a splatnosti nástroja (v prípade emisie dlhových certifikátov);
- minimálnu individuálnu pridelenú sumu (ak je stanovená);
- minimálny podiel pridelenia (ak je stanovený);
- menovitú hodnotu dlhových certifikátov (v prípade emisie dlhových certifikátov);
- kód ISIN emisie (v prípade emisie dlhových certifikátov).

Národné centrálné banky potvrdzujú jednotlivé výsledky tendra úspešným zmluvným stranám priamo.

5.2 POSTUPY DVOJSTRANNÝCH OPERÁCIÍ

VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

Národné centrálné banky môžu vykonávať operácie na základe dvojstranných postupov.¹⁰ Tieto postupy sa môžu využívať v dolad'ovacích operáciách na voľnom trhu a v štrukturálnych priamych operáciách. Všeobecne sa definujú

ako postupy, pri ktorých Eurosystem realizuje obchod s jednou alebo niekoľkými zmluvnými stranami bez použitia tendra. V tejto súvislosti sa rozlišuje medzi dvoma typmi dvojstranných postupov: operáciami, pri ktorých zmluvné strany priamo kontaktuje Eurosystem, a operáciami, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom búrz cenných papierov a trhových sprostredkovateľov.

PRIAMY KONTAKT SO ZMLUVNÝMI STRANAMI

Pri tomto postupe národné centrálné banky priamo kontaktujú jednu alebo viac domácich zmluvných strán, vybraných podľa kritérií stanovených v časti 2.2. Národné centrálné banky rozhodujú o uzavretí obchodu so zmluvnými stranami podľa presných pokynov ECB. Obchody sa uzatvárajú prostredníctvom národných centrálnych bánk.

Ak by Rada guvernérov ECB rozhodla, že za výnimočných okolností môže dvojstranné operácie vykonávať aj ECB (prípadne jedna alebo viacero národných centrálnych bánk pôsobiacich ako výkonný orgán ECB), postupy pre takéto operácie by sa zodpovedajúcim spôsobom upravili. V takom prípade by ECB (resp. jedna alebo viac národných centrálnych bánk pôsobiacich ako výkonný orgán ECB) priamo kontaktovala jednu alebo viac zmluvných strán v eurozóne, vybraných podľa kritérií stanovených v časti 2.2. ECB (resp. jedna alebo viac národných centrálnych bánk pôsobiacich ako výkonný orgán ECB) by rozhodla o tom, či so zmluvnými stranami obchod uzavrie. Aj v takomto prípade by sa však obchody uzatvárali decentralizovane prostredníctvom národných centrálnych bánk.

Dvojstranné operácie prostredníctvom priameho kontaktu so zmluvnými stranami sa môžu použiť pri reverzných obchodoch, priamych obchodoch, devízových swapoch a pri prijímaní termínovaných vkladov.

¹⁰ Rada guvernérov ECB môže rozhodnúť o tom, že za výnimočných okolností bude dolad'ovacie dvojstranné operácie uskutočňovať aj samotná ECB.

OBCHODY VYKONÁVANÉ PROSTREDNÍCTVOM BÚRZ CENNÝCH PAPIEROV A TRHOVÝCH SPROSTREDKOVATEĽOV

Národné centrálné banky môžu vykonávať priame obchody prostredníctvom búrz cenných papierov a sprostredkovateľov. Okruh zmluvných strán pri týchto obchodoch nie je automaticky obmedzený a postupy sa prispôsobujú trhovým zvyklostiam pre dlhové nástroje, s ktorými sa obchoduje.

VYHLASOVANIE DOJSTRANNÝCH OPERÁCIÍ

Dvojstranné operácie sa obvykle nezverejňujú vopred. ECB môže navyše rozhodnúť, že výsledky dvojstranných operácií nezverejní.

PREVÁDZKOVÉ DNI

ECB môže rozhodnúť o tom, že dolad'ovacie dvojstranné operácie bude uskutočňovať v ktorýkoľvek pracovný deň Eurosystemu. Na týchto operáciách sa zúčastňujú iba národné centrálné banky členských štátov, v ktorých sú deň uzavretia obchodu, deň vyrovnania a deň splatnosti pracovnými dňami národnej centrálnej banky.

Priame dvojstranné operácie na štrukturálne účely sa zvyčajne vykonávajú a vyrovnávajú iba v dňoch, ktoré sú pracovnými dňami národných centrálnych bánk vo všetkých členských štátoch.

5.3 POSTUPY VYROVNANIA

5.3.1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

Peňažné transakcie týkajúce sa využívania automatických operácií Eurosystemu alebo účasti na operáciách na voľnom trhu sa vyrovnávajú na účtoch zmluvných strán v národných centrálnych bankách (alebo na účtoch zúčtovacích bánk zapojených do systému TARGET2). Peňažné transakcie sa vyrovnávajú až po konečnom prevode podkladových aktív (alebo v momente ich prevodu). To znamená, že podkladové aktíva musia byť vopred uložené na majetkovom účte cenných papierov v úschove v národných centrálnych bankách alebo vyrované vnútrodenne na základe dodávky

proti platbe. Prevod podkladových aktív sa vykonáva prostredníctvom účtov zmluvných strán pre zúčtovanie cenných papierov v systémoch vyrovnania obchodov s cennými papiermi, ktoré musia spĺňať minimálne štandardy ECB.¹¹ Zmluvné strany, ktoré nemajú majetkový účet cenných papierov v úschove v národnej centrálnej banke alebo účet na zúčtovanie cenných papierov v systéme vyrovnania obchodov s cennými papiermi, ktorý spĺňa minimálne štandardy ECB, môžu obchody s podkladovými aktívami vyrovnávať prostredníctvom účtu na zúčtovanie cenných papierov alebo prostredníctvom majetkového účtu cenných papierov v úschove v korešpondenčnej úverovej inštitúcii.

Ďalšie ustanovenia týkajúce sa postupov vyrovnania sú vymedzené v zmluvných ustanoveniach uplatňovaných národnými centrálnymi bankami (alebo ECB) pre konkrétne nástroje menovej politiky. V dôsledku rozdielov vo vnútroštátnych právnych predpisoch a prevádzkových postupoch sa postupy vyrovnania môžu medzi jednotlivými národnými centrálnymi bankami mierne líšiť.

5.3.2 VYROVNANIE OPERÁCIÍ NA VOĽNOM TRHU

Operácie na voľnom trhu založené na štandardných tendroch (t. j. hlavné refinančné operácie, dlhodobejšie refinančné operácie a štrukturálne operácie) sa bežne vyrovnávajú prvý deň nasledujúci po dni uzavretia obchodu, keď sú otvorené (i) systém TARGET2 a (ii) všetky príslušné systémy vyrovnania obchodov s cennými papiermi. Eurosystem sa zásadne snaží vyrovnávať transakcie týkajúce sa jeho operácií na voľnom trhu v tom istom čase vo všetkých členských štátoch so všetkými zmluvnými stranami, ktoré poskytnú dostatočné podkladové aktíva. V dôsledku prevádzkových obmedzení a technických vlastností systémov vyrovnania obchodov s cennými papiermi sa však načasovanie vyrovnania operácií na

¹¹ Popis štandardov používania akceptovateľných systémov vyrovnania obchodov s cennými papiermi v eurozóne a aktualizovaný zoznam akceptovateľných prepojení medzi týmito systémami je na internetovej stránke ECB (www.ecb.europa.eu).

Tabuľka 3 Bežné dni vyrovnania pre operácie Eurosystemu na voľnom trhu¹⁾

Nástroj menovej politiky	Deň vyrovnania pre operácie založené na štandardných tendroch	Deň vyrovnania pre operácie založené na rýchlych tendroch alebo dvojstranných postupoch
Reverzné obchody	T+1 ²⁾	T
Priame obchody	-	Podľa trhových zvyklostí pre podkladové aktíva
Emisia dlhových certifikátov	T+1	-
Devizové swapy	-	T, T+1 or T+2
Prijímanie termínovaných vkladov	-	T

1) T označuje deň obchodu. Deň vyrovnania sa vzťahuje na pracovné dni Eurosystemu.

2) Ak bežný deň vyrovnania hlavných alebo dlhodobějších refinančných operácií pripadá na deň pracovného pokoja, ECB sa môže rozhodnúť použiť iný termín vyrovnania, ale s možnosťou vyrovnania v ten istý deň. Dni vyrovnania hlavných a dlhodobějších refinančných operácií sú stanovené vopred v kalendári tendrov Eurosystemu (časť 5.1.2).

voľnom trhu v rámci dňa môže v eurozóne líšiť. Čas vyrovnania hlavných a dlhodobějších refinančných operácií sa zvyčajne zhoduje s časom splatenia predchádzajúcej operácie so zodpovedajúcou splatnosťou.

Eurosystem sa snaží vyrovnat' operácie na voľnom trhu založené na rýchlych tendroch a dvojstranných postupoch v deň obchodu. Z prevádzkových dôvodov však Eurosystem pre tieto operácie príležitostne môže použiť iné dni vyrovnania, a to najmä pre priame obchody a devizové swapy (tabuľka 3).

Všetky záporné zostatky na zúčtovacích účtoch akceptovateľných zmluvných strán v systéme TARGET2 zostávajúce po ukončení kontrolných postupov na konci dňa sa automaticky považujú za žiadosť o prístup k jednodňovým refinančným operáciám (časť 4.1).

5.3.3 POSTUPY NA KONCI DŇA

Postupy na konci dňa sú opísané v dokumentácii k systému TARGET2. Obecne platí, že zatváracou dobou systému TARGET2 je 18.00 h času ECB (SEČ). Po zatváracíj dobe už systém TARGET2 neprijíma na spracovanie žiadne ďalšie platobné príkazy, aj keď zostávajúce platobné príkazy akceptované pred zatváracou dobou sa ešte spracujú. Žiadosti zmluvných strán o prístup k jednodňovým refinančným operáciám alebo k jednodňovým sterilizačným operáciám musia byť príslušným národným centrálnym bankám predložené najneskôr 15 minút po záverečnej dobe systému TARGET2. Uzávierka pre podávanie žiadostí o prístup k automatickým operáciám Eurosystemu sa predlžuje o ďalších 15 minút v posledný pracovný deň periódy plnenia povinných minimálnych rezerv Eurosystemu.

KAPITOLA 6

AKCEPTOVATEĽNÉ AKTÍVA

6.1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

Článok 18 ods. 1 Štatútu ESCB umožňuje ECB a národným centrálnym bankám obchodovať na finančných trhoch prostredníctvom nákupov a predajov podkladových aktív, a to buď priamo, alebo na základe dohôd o spätnom odkúpení, a vyžaduje, aby boli všetky úverové operácie Eurosystému zabezpečené primeraným kolaterálom. Všetky refinančné operácie Eurosystému sú teda zabezpečené podkladovými aktívami poskytnutými zmluvnými stranami, a to buď vo forme prevodu vlastníctva aktív (v prípade priamych obchodov alebo dohôd o spätnom odkúpení), alebo vo forme zastavenia, založenia alebo vinkulácie (v prípade kolateralizovaných úverov).¹

V záujme ochrany Eurosystému pred vznikom strát spôsobených výkonom operácií menovej politiky, zabezpečenia rovnakých podmienok pre zmluvné strany a zvýšenia prevádzkovej efektívnosti a transparentnosti musia podkladové aktíva spĺňať určité kritériá akceptovateľnosti v operáciách menovej politiky Eurosystému. Eurosystém vypracoval jednotný rámec akceptovateľných aktív, ktorý platí pre všetky úverové operácie Eurosystému. Tento jednotný rámec, nazývaný aj „jednotný zoznam“, vstúpil do platnosti 1. januára 2007, keď nahradil dvojstupňový systém, ktorý bol v platnosti od začiatku tretej etapy hospodárskej a menovej únie.²

Jednotný rámec zahŕňa dva rôzne druhy aktív – obchodovateľné a neobchodovateľné aktíva. Z hľadiska kvality aktív a ich akceptovateľnosti v rôznych typoch operácií menovej politiky Eurosystému nie je medzi týmito dvoma druhmi aktív žiadny rozdiel (s tou výnimkou, že neobchodovateľné aktíva Eurosystém nepoužíva v priamych obchodoch). Aktíva akceptovateľné v operáciách menovej politiky Eurosystému sa môžu používať aj ako podkladové aktíva v rámci vnútrodenných úverov.

Kritériá akceptovateľnosti oboch druhov aktív (uvedené v časti 6.2) sú jednotné v celej eurozóne.³ V snahe zabezpečiť, aby tieto

dva druhy aktív spĺňali rovnaké úverové štandardy, Eurosystém zaviedol rámec pre hodnotenie úverovej bonity (Eurosystem credit assessment framework – ECAF), ktorý sa opiera o rôzne zdroje hodnotenia bonity úverov. Postupy a pravidlá, ktoré vymedzujú požiadavky Eurosystému na „vysoké štandardy úverovej bonity“ akceptovateľného kolaterálu a ktorými sa zabezpečuje ich dodržiavanie, sú opísané v časti 6.3. Opatrenia na riadenie rizík a zásady oceňovania podkladových aktív sú opísané v častiach 6.4 a 6.5. Zmluvné strany Eurosystému môžu používať akceptovateľné aktíva na cezhraničnom princípe (časť 6.6).

6.2 AKCEPTOVATEĽNÉ PODKLADOVÉ AKTÍVA

ECB zostavuje, vedie a zverejňuje zoznam akceptovateľných obchodovateľných aktív.⁴ Pokiaľ ide o neobchodovateľné aktíva, ECB nebude zverejňovať zoznam akceptovateľných aktív ani akceptovateľných dlžníkov/ručiteľov.

Eurosystém poskytuje zmluvným stranám poradenstvo v otázkach akceptovateľnosti aktív ako kolaterálu v operáciách Eurosystému, iba ak sa ako kolaterál predkladajú už emitované

- 1 Na podkladových aktívach sú založené aj priame a reverzné sterilizačné operácie na voľnom trhu. V prípade podkladových aktív používaných v reverzných sterilizačných operáciách na voľnom trhu sú kritériá akceptovateľnosti totožné s kritériami uplatňovanými na podkladové aktíva používané v reverzných refinančných operáciách na voľnom trhu. V sterilizačných operáciách sa však neuplatňujú zrážky pri ocenení.
- 2 Francúzske *fonds communs de créances* (FCC), ktoré boli zaradené do zoznamu aktív prvého stupňa a vydané pred 1. májom 2006 zostanú akceptovateľné počas prechodného obdobia do 31. decembra 2008. FCC vydané po 1. máji 2006 nie sú akceptovateľné.
- 3 Počas prechodného obdobia do 31. decembra 2011, týkajúceho sa jednej zo skupín neobchodovateľných aktív – úverových pohľadávok, sa istý počet kritérií akceptovateľnosti a prevádzkových kritérií môže v rámci eurozóne líšiť (časť 6.2.2).
- 4 Zoznam je zverejnený a denne aktualizovaný na internetovej stránke ECB (<http://www.ecb.europa.eu/>). Obchodovateľné aktíva vydané nefinančnými spoločnosťami bez ratingového hodnotenia emisie, emitenta alebo ručiteľa od externej inštitúcie hodnotiacej úverovú bonitu (ECAI) nie sú do verejného zoznamu akceptovateľných obchodovateľných aktív zahrnuté. Akceptovateľnosť týchto dlhových nástrojov závisí od hodnotenia úverovej bonity zdrojom, ktorý si príslušná zmluvná strana zvolila v súlade s pravidlami ECAF pre úverové pohľadávky, ktoré sú opísané v časti 6.3.3.

obchodovateľné aktíva alebo nesplatené neobchodovateľné aktíva. Poradenstvo pred emisiou aktív neposkytuje.

6.2.1 KRITÉRIÁ AKCEPTOVATEĽNOSTI OBCHODOVATEĽNÝCH AKTÍV

Akceptovateľné sú dlhové certifikáty vydané ECB a všetky dlhové certifikáty vydané národnými centrálnymi bankami Eurosystemu pred dňom prijatia eura v príslušnom členskom štáte.

Pri určovaní akceptovateľnosti ostatných obchodovateľných aktív sa uplatňujú nasledujúce kritériá (pozri tiež tabuľku 4):

TYP AKTÍVA

Aktívum musí byť *dlhovým nástrojom*, ktorý má:

- (a) pevne stanovenú výšku istiny neviazanú na nijaké podmienky⁵ a
- (b) kupón, ktorý nemôže viesť k zápornému toku hotovosti. Okrem toho by malo ísť o (i) nulový kupón, (ii) kupón s pevnou úrokovou sadzbou, alebo (iii) kupón s pohyblivou úrokovou sadzbou viazaný na referenčnú úrokovú sadzbu. Kupón môže byť viazaný aj na zmenu ratingového hodnotenia samotného emitenta. Akceptovateľné sú aj dlhopisy viazané na infláciu.

Tieto charakteristiky musia zostať zachované až do úplného splatenia záväzku. Dlhové nástroje nesmú udeľovať práva na istinu a/alebo úrok, ktoré sú podriadené právam držiteľov iných dlhových nástrojov toho istého emitenta.

Požiadavka (a) sa nevzťahuje na *cenné papiere kryté aktívami* s výnimkou dlhopisov vydaných úverovými inštitúciami v súlade s kritériami vymedzenými v článku 22 ods. 4 smernice UCITS⁶ (nazývaných „kryté bankové dlhopisy“). Eurosystem hodnotí akceptovateľnosť cenných papierov krytých aktívami iných ako krytých bankových dlhopisov podľa nasledujúcich kritérií.

Aktíva generujúce hotovosť, ktoré kryjú cenné papiere kryté aktívami, musia spĺňať nasledujúce požiadavky:

- (a) musia byť nadobudnuté v súlade so zákonmi členského štátu EÚ,
- (b) musia byť nadobudnuté od príkazcu alebo sprostredkovateľa sekuritizačnou účelovo vytvorenou inštitúciou, a to spôsobom, ktorý Eurosystem považuje za „riadny predaj“ vymáhateľný voči ktorejkoľvek tretej strane, pričom príkazca ani jeho veriteľa nesmú mať možnosť tento predaj ovplyvniť, a to ani v prípade platobnej neschopnosti príkazcu,
- (c) nesmú vcelku ani čiastočne, skutočne alebo potenciálne, pozostávať zo zmienek viazaných na úvery (credit-linked notes) alebo z podobných pohľadávok, ktoré vznikli prenesením rizika prostredníctvom úverových derivátov.

Ak ide o štruktúrovanú emisiu, podmienkou akceptovateľnosti je, aby žiadna tranža (alebo jej časť) nebola podriadená iným tranžiam tej istej emisie. Tranža (alebo jej časť) sa nepovažuje za podriadenú iným tranžiam (alebo ich časťami) tej istej emisie, ak v súlade s poradím platieb v prípade vymáhania dlhu, ktoré je uvedené v emisných podmienkach, nemá žiadna iná tranža (alebo jej časť) z hľadiska splatenia (istiny a úroku) prednostné právo pred touto tranžou (alebo jej časťou); táto tranža je teda spomedzi tranží a ich častí v poradí strát na poslednom mieste.

Eurosystem si vyhradzuje právo požadovať od ktorejkoľvek relevantnej tretej strany (napríklad od emitenta, príkazcu alebo organizátora) akékoľvek objasnenie a/alebo

⁵ Dlhopisy s warrantmi alebo podobnými právami nie sú akceptovateľné.

⁶ Smernica Rady 85/611/EHS z 20. decembra 1985 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (UCITS) (Ú. v. ES L 375, 31.12.1985, s. 3), v znení zmien a doplnení smernice 2005/1/ES (Ú. v. EÚ L 79, 24.3.2005, s. 9).

právne potvrdenie, ktoré považuje za potrebné v súvislosti s hodnotením akceptovateľnosti cenných papierov krytých aktívami.

ŠTANDARDY ÚVEROVEJ BONITY

Dlhový nástroj musí spĺňať vysoké štandardy úverovej bonity, ktoré sú vymedzené v pravidlách ECAF pre obchodovateľné aktíva (uvedené v časti 6.3.2).

MIESTO VYDANIA

Dlhový nástroj musí byť uložený/registrovaný (emitovaný) v EHP, a to v centrálnej banke alebo v centrálnom depozitári cenných papierov (CDCP), ktorý spĺňa minimálne štandardy stanovené ECB.⁷ Ak ide o obchodovateľný dlhový nástroj vydaný nefinančnou spoločnosťou⁸, ktorá nemá rating od niektorej akceptovanej externej inštitúcie hodnotiacej úverovú bonitu (ECAI), miestom emisie musí byť eurozóna.

POSTUPY VYROVNANIA

Dlhový nástroj musí byť prevoditeľný v zaknihovanej podobe. Musí byť vedený a vyrovnávaný v eurozóne na účte v Eurosysteme alebo v systéme vyrovnania obchodov s cennými papiermi, ktorý spĺňa štandardy stanovené ECB, aby bezchybnosť a realizácia podliehali právu krajiny eurozóny.

Ak centrálny depozitár cenných papierov, v rámci ktorého sa aktívum emituje, a systém vyrovnania obchodov s cennými papiermi, v ktorom je vedené, nie sú totožné, tieto dve inštitúcie musia byť spojené prostredníctvom prepojenia schváleného ECB.⁹

AKCEPTOVATEĽNÉ TRHY

S dlhovým nástrojom sa musí dať obchodovať na regulovanom trhu, v zmysle definície v smernici 2004/39/ES Európskeho parlamentu a Rady z 21. apríla 2004 o trhoch s finančnými nástrojmi,¹⁰ alebo sa s nimi musí dať obchodovať na niektorých neregulovaných trhoch, ako ich vymedzuje ECB.¹¹ Eurosystem hodnotí neregulované trhy podľa troch zásad – bezpečnosť, transparentnosť a prístupnosť.^{12, 13}

TYP EMITENTOV/RUČITEĽOV

Dlhový nástroj môže byť vydaný alebo zaručený centrálnymi bankami, subjektmi verejného sektora, subjektmi súkromného sektora alebo medzinárodnými a nadnárodnými inštitúciami. Dlhové nástroje iné ako kryté bankové dlhopisy vydané úverovými inštitúciami sú akceptovateľné iba v prípade, ak sa s nimi obchoduje na regulovanom trhu v zmysle uvedenej definície.

7 Medzinárodné dlhové cenné papiere na držiteľa v globálnej podobe vydané prostredníctvom medzinárodných centrálnych depozitárov cenných papierov Euroclear Bank (Belgicko) and Clearstream Banking Luxembourg, ak majú byť akceptovateľné, musia byť s platnosťou od 1. januára 2007 vydané vo forme „New Global Notes“ (NGN) a uložené u spoločného správcu (Common Safekeeper – CSK), ktorým je ICSD, prípadne CDCP, ktorý spĺňa minimálne štandardy stanovené ECB. Medzinárodné dlhové cenné papiere na držiteľa v globálnej podobe, ktoré boli vydané vo forme Classical Global Notes (CGN) pred 1. januárom 2007, a zastúpiteľné cenné papiere vydané pod tým istým kódom ISIN v uvedený deň alebo neskôr zostávajú akceptovateľné až do splatnosti.

8 Nefinančné spoločnosti sú definované v Európskom systéme účtov 1995 (ESA 95).

9 Popis štandardov používania akceptovateľných systémov vyrovnania obchodov s cennými papiermi v eurozóne a aktualizovaný zoznam akceptovateľných prepojení medzi týmito systémami je na internetovej stránke ECB (www.ecb.europa.eu).

10 Ú. v. ES L 145, 30.4.2004, s. 1.

11 Zoznam akceptovaných neregulovaných trhov je uverejnený na internetovej stránke ECB (www.ecb.europa.eu). Aktualizuje sa minimálne raz za rok.

12 Eurosystem definuje „bezpečnosť“, „transparentnosť“ a „prístupnosť“ výlučne v zmysle výkonu funkcie riadenia kolaterálu. Cieľom výberu nie je hodnotenie vnútornej kvality jednotlivých trhov. Význam zásad je nasledujúci. Pod *bezpečnosťou* sa rozumie istota v súvislosti s transakciami, najmä istota vo vzťahu k ich platnosti a vymáhateľnosti. Pod *transparentnosťou* sa rozumie neobmedzený prístup k informáciám o procedurálnych a prevádzkových pravidlách trhu, o finančných vlastnostiach aktív, mechanizme tvorby cien a relevantných cenách a množstvách (kótované ceny, úrokové sadzby, objemy obchodovania, zostatky atď.). *Prístupnosť* sa týka možnosti Eurosystemu byť účastníkom trhu a mať k nemu prístup. Trh je prístupný na účely riadenia kolaterálu, ak jeho procedurálne a prevádzkové pravidlá umožňujú Eurosystemu podľa potreby získavať informácie a vykonávať transakcie.

13 Obchodovateľné aktíva, ktoré boli akceptovateľné ako aktíva druhého stupňa a ktoré boli vydané pred 31. májom 2007 a obchoduje sa s nimi na neregulovaných trhoch, ktoré v súčasnosti spĺňajú požiadavky Eurosystemu na bezpečnosť a prístupnosť, avšak nie na transparentnosť, zostávajú akceptovateľné do 31. decembra 2009 za predpokladu, že spĺňajú ostatné kritériá akceptovateľnosti; potom sa stanú neakceptovateľnými. To neplatí pre nekryté obchodovateľné aktíva vydané úverovými inštitúciami, ktoré boli akceptovateľné ako aktíva druhého stupňa a ktoré sa stali neakceptovateľnými 31. mája 2007.

SÍDLO EMITENTA/RUČITEĽA

Emitent musí mať sídlo v EHP alebo v niektorej z krajín G10 nepatriacich do EHP.^{14,15} V druhom prípade možno dlhové nástroje považovať za akceptovateľné, iba ak Eurosystem na základe vlastného posúdenia dospeje k záveru, že jeho práva sú dostatočne chránené právnym poriadkom príslušnej krajiny G10 nepatriacej do EHP. Tieto aktíva možno považovať za akceptovateľné až po predložení právneho posudku, ktorý je pre Eurosystem formálne a vecne prijateľný. V prípade cenného papiera krytého aktívami musí mať emitent sídlo v EHP.

Ručiteľ musí mať sídlo v EHP.

Medzinárodné alebo nadnárodné inštitúcie sú akceptovateľnými emitentmi/ručiteľmi bez ohľadu na ich sídlo. Ak je emitentom obchodovateľného dlhového nástroja nefinančná spoločnosť bez ratingu od ECAI, emitent/ručiteľ musí mať sídlo v eurozóne.

MENA

Dlhový nástroj musí byť denominovaný v eurách.¹⁶

6.2.2 KRITÉRIÁ AKCEPTOVATEĽNOSTI NEOBCHODOVATEĽNÝCH AKTÍV

V jednotnom rámci sú akceptovateľným kolaterálom dva typy neobchodovateľných aktív: úverové pohľadávky a neobchodovateľné retailové hypotekárne záložné dlhové nástroje (retail mortgage-backed debt instruments – RMBD).¹⁷

ÚVEROVÉ POHĽADÁVKY

Akceptovateľné úverové pohľadávky¹⁸ musia spĺňať nasledujúce kritériá akceptovateľnosti (pozri tiež tabuľku 4):

- *Typ aktíva:* musí ísť o úverovú pohľadávku, ktorá je dlhovým záväzkom dlžníka voči zmluvnej strane Eurosystemu. Akceptovateľné sú aj úverové pohľadávky s „klesajúcim zostatkom“ (ak sú istina a úroky splácané podľa vopred dohodnutého kalendára). Nevyčerpané úverové linky (napríklad

nečerpané revolvingové úvery), kontokorentné úvery a akreditívy (ktoré oprávňujú čerpať úver, ale úverovou pohľadávkou ako takou nie sú) akceptovateľné nie sú. Podiely jednotlivých inštitúcií na syndikovaných úveroch sa považujú za akceptovateľné úverové pohľadávky. Úverové pohľadávky nesmú udeľovať právo na istinu a/alebo úrok, ktoré sú podriadené právam držiteľov iných úverových pohľadávok (alebo iných tranží alebo ich častí v rámci rovnakého syndikovaného úveru) alebo dlhových nástrojov toho istého emitenta.

Úverová pohľadávka musí mať (a) pevne stanovenú výšku istiny neviazanú na nijaké podmienky a (b) úrokovú sadzbu, ktorej výsledkom nesmie byť negatívny tok hotovosti. Okrem toho úroková sadzba musí (i) zodpovedať nulovému kupónu, (ii) byť pevná, alebo (iii) pohyblivá s naviazaním na inú referenčnú úrokovú sadzbu. Akceptovateľné sú aj úverové pohľadávky s úrokovou sadzbou naviazanou na mieru inflácie. Tieto charakteristiky musia zostať zachované až do úplného splatenia záväzku.

- *Typ dlžníka/ručiteľa:* akceptovateľnými dlžníkmi a ručiteľmi sú nefinančné spoločnosti,¹⁹ subjekty verejného sektora a medzinárodné a nadnárodné inštitúcie.

14 Krajiny G10, ktoré nepatria do EHP, sú v súčasnosti Spojené štáty, Kanada, Japonsko a Švajčiarsko.

15 Obchodovateľné aktíva vydané pred 1. januárom 2007 subjektom, ktorý nemá sídlo v EHP ani v krajine G10 nepatriacej do EHP, avšak zaručené subjektom so sídlom v EHP, zostávajú akceptovateľné do 31. decembra 2011 za predpokladu, že spĺňajú ostatné kritériá akceptovateľnosti a požiadavky týkajúce sa záruk vymedzené v časti 6.3.2; po tomto dátume sa stávajú neakceptovateľnými.

16 V eurách alebo v národných denomináciách eura.

17 Od 1. januára 2007 do 31. decembra 2011 bude vo vzťahu k úverovým pohľadávkam zavedený prechodný režim, v rámci ktorého si každá centrálna banka bude môcť stanoviť minimálnu výšku domácich úverových pohľadávok akceptovateľných ako kolaterál (nie v cezhraničnom režime) a prípadný manipulačný poplatok. Od 1. januára 2012 sa zavedie jednotný režim.

18 Úverové pohľadávky sa nazývajú aj bankovými úvermi. *Schuldscheindarlehen* a holandské registrované pohľadávky súkromného sektora voči verejnému sektoru alebo iným akceptovateľným dlžníkom, ktoré sú kryté štátnou zárukou (napríklad pohľadávky stavebných sporiteľní), sa považujú za rovnocenné s úverovými pohľadávkami.

19 Podľa definície v ESA 95.

Každý dlžník je samostatne a jednotlivo povinný splatiť predmetnú úverovú pohľadávku v celej výške (spoludlžníci spoločne zodpovední za jednotlivé úverové pohľadávky sú vylúčení).

- *Sídlo dlžníka/ručiteľa:* dlžník/ručiteľ musí mať sídlo v eurozóne. Táto požiadavka sa netýka medzinárodných a nadnárodných inštitúcií.
- *Štandardy úverovej bonity:* kvalita úverových pohľadávok sa posudzuje podľa úverovej schopnosti príslušného dlžníka/ručiteľa. Úverové pohľadávky musia spĺňať vysoké štandardy úverovej bonity vymedzené v pravidlách ECAF pre neobchodovateľné aktíva, ktoré sú opísané v časti 6.3.3.
- *Minimálna výška:* úverová pohľadávka musí mať v čase predloženia zmluvnou stranou ako kolaterál (mobilizácia) požadovanú minimálnu výšku. Počas prechodného obdobia (od 1. januára 2007 do 31. decembra 2011) si každá národná centrálna banka môže zvoliť minimálnu výšku domácich úverových pohľadávok podľa vlastného uváženia. V prípade cezhraničného použitia sa počas prechodného obdobia uplatňuje jednotná minimálna výška 500 000 EUR. Od 1. januára 2012 sa na všetky úverové pohľadávky v eurozóne bude uplatňovať spoločná minimálna výška 500 000 EUR.
- *Zaobchádzanie s úverovými pohľadávkami:* s úverovými pohľadávkami sa musí zaobchádzať podľa postupov Eurosystému stanovených v príslušných národných predpisoch.
- *Rozhodné právo:* úverové zmluvy a dohody medzi zmluvnými stranami a národnou centrálnou bankou o mobilizácii úverových pohľadávok ako kolaterálu (mobilizačné dohody) sa musia riadiť právnym poriadkom členského štátu eurozóny. Okrem toho celkový počet rôznych právnych systémov, ktoré možno uplatniť vo vzťahu k (i) zmluvnej strane, (ii) veriteľovi,

(iii) dlžníkovi, (iv) ručiteľovi (ak existuje), (v) úverovej zmluve a (iv) mobilizačnej dohode nesmie byť vyšší ako dva.

- *Mena:* úverová pohľadávka musí byť denominovaná v eurách.²⁰

NEOBCHODOVATEĽNÉ RETAILOVÉ HYPOTEKÁRNE ZÁLOŽNÉ DLHOVÉ NÁSTROJE (RMBD)

Na nástroje RMBD sa uplatňujú nasledujúce kritériá akceptovateľnosti (pozri tiež tabuľku 4):

- *Typ aktíva:* musí ísť o dlhový nástroj (vlastnú alebo cudziu zmenku), ktorý je zabezpečený spoločným fondom hypoték na nehnuteľnosti na bývanie a ktorý nie je plne sekuritizovaný. Aktíva v takomto spoločnom fonde sa musia dať nahradiť a musí existovať mechanizmus, ktorým sa zabezpečuje prednostné právo Eurosystému vo vzťahu k ostatným veriteľom s výnimkou veriteľov, ktorí majú prednosť z verejnopolitických dôvodov.²¹
- Nástroje RMBD musia mať (a) pevnú výšku istiny neviazanú na nijaké podmienky a (b) úrokovú sadzbu, ktorej výsledkom nemôže byť negatívny tok hotovosti.
- *Štandardy úverovej bonity:* RMBD musia spĺňať vysoké štandardy úverovej bonity, ktoré sú hodnotené časťou rámca ECAF venovanou RMBD, ako je opísané v časti 6.3.3.
- *Typ emitenta:* akceptovateľnými emitentmi sú úverové inštitúcie, ktoré sú akceptovateľnými zmluvnými stranami.
- *Sídlo emitenta:* emitent musí mať sídlo v eurozóne.
- *Zaobchádzanie s RMBD:* s RMBD sa musí zaobchádzať podľa postupov Eurosystému definovaných v príslušných národných predpisoch.

²⁰ Pozri poznámku pod čiarou 16 v tejto kapitole.

²¹ V tejto skupine aktív sú v súčasnosti iba írské vlastné zmenky kryté hypotékou.

- *Mena*: nástroje RMBD musia byť denominované v eurách.²²

6.2.3 ĎALŠIE POŽIADAVKY NA POUŽITIE AKCEPTOVATEĽNÝCH AKTÍV

ĎALŠIE PRÁVNE POŽIADAVKY TÝKAJÚCE SA ÚVEROVÝCH POHĽADÁVOK

V záujme vytvorenia platného zabezpečenia úverových pohľadávok a ich rýchlej realizácie v prípade zlyhania zmluvnej strany je potrebné splniť dodatočné právne požiadavky. Tieto právne požiadavky sa týkajú:

- overenia existencie úverových pohľadávok,
- informovania dlžníka o mobilizácii úverovej pohľadávky alebo registrácii mobilizácie,
- absencie obmedzení týkajúcich sa bankového tajomstva a dôvernosti,
- absencie obmedzení týkajúcich sa mobilizácie úverovej pohľadávky,
- absencie obmedzení týkajúcich sa realizácie úverovej pohľadávky.

Obsah týchto právnych požiadaviek je uvedený v prílohe 7. Ďalšie informácie o špecifikách národných jurisdikcií sú uvedené v príslušnej národnej dokumentácii.

PRÁVIDLÁ POUŽÍVANIA AKCEPTOVATEĽNÝCH AKTÍV

Obchodovateľné aktíva sa môžu používať vo všetkých operáciách menovej politiky založených na podkladových aktívach, t. j. v reverzných a priamych obchodoch na voľnom trhu a v jednodňových refinančných operáciách. Neobchodovateľné aktíva sa môžu používať ako podkladové aktíva v reverzných obchodoch na voľnom trhu a v jednodňových refinančných operáciách. V priamych obchodoch Eurosystemu sa nepoužívajú. Všetky obchodovateľné a neobchodovateľné aktíva sa môžu používať ako podkladové aktíva aj vo vnútrodenných úverových operáciách.

Bez ohľadu na to, či obchodovateľné alebo neobchodovateľné aktívum spĺňa všetky kritériá akceptovateľnosti, zmluvná strana nesmie ako kolaterál predložiť žiadne aktívum, ktoré vydala alebo za ktoré ručí ona sama alebo akýkoľvek iný subjekt, s ktorým má úzke väzby.²³

Úzke väzby znamenajú situáciu, v ktorej je zmluvná strana prepojená s emitentom/dlžníkom/ručiteľom akceptovateľného aktíva z nasledujúcich dôvodov:

- zmluvná strana vlastní priamo alebo nepriamo prostredníctvom jedného alebo viacerých podnikov 20 % alebo viac základného imania emitenta/dlžníka/ručiteľa, alebo
- emitent/dlžník/ručiteľ vlastní priamo alebo nepriamo prostredníctvom jedného alebo viacerých podnikov 20 % alebo viac základného imania zmluvnej strany, alebo
- tretia strana vlastní viac ako 20 % základného imania zmluvnej strany a viac ako 20 % základného imania emitenta/dlžníka/ručiteľa, či už priamo alebo nepriamo prostredníctvom jedného alebo viacerých podnikov.

Toto ustanovenie o úzkych väzbách sa neuplatňuje v prípade: (a) úzkych väzieb medzi zmluvnou stranou a štátnymi orgánmi krajín EHP alebo v prípade, ak za dlhový nástroj ručí subjekt verejného sektora oprávnený vyberať dane, (b) krytých bankových dlhopisov vydaných v súlade s kritériami vymedzenými v článku 22 ods. 4 smernice UCITS; alebo (c) v prípadoch, keď sú dlhové nástroje chránené špecifickými právnymi zárukami porovnateľnými so zárukami na dlhové nástroje podľa (b), ako napríklad v prípade neobchodovateľných nástrojov RMBD, ktoré nie sú cennými papiermi.

²² Pozri poznámku pod čiarou 16 v tejto kapitole.

²³ Ak zmluvná strana používa aktíva, ktoré sú v dôsledku totožnosti s emitentom/dlžníkom/ručiteľom alebo existencie úzkych väzieb nevhodné na zabezpečenie nesplateného úveru, je povinná túto skutočnosť ihneď oznámiť príslušnej národnej centrálnej banke. Pri najbližšom oceňovaní sa takýmto aktívam priradí nulová hodnota a môže sa vydať výzva na dodatočné vyrovnanie (pozri tiež prílohu 6). Okrem toho je zmluvná strana povinná takéto aktívum v najskoršom možnom termíne stiahnuť.

Tabuľka 4 Akceptovateľné aktíva pre operácie menovej politiky Eurosystemu

Kritériá akceptovateľnosti	Obchodovateľné aktíva ¹⁾	Neobchodovateľné aktíva ²⁾	
Typ aktíva	Dlhové certifikáty ECB. Ostatné obchodovateľné dlhové nástroje.	Úverové pohľadávky.	RMBD.
Štandardy úverovej bonity	Aktívum musí spĺňať vysoké štandardy úverovej bonity, ktoré sa hodnotia podľa pravidiel ECAF pre obchodovateľné aktíva. ³⁾	Dlžník/ručiteľ musí spĺňať vysoké štandardy úverovej bonity. Úverová bonita sa hodnotí podľa pravidiel ECAF pre úverové pohľadávky.	Aktívum musí spĺňať vysoké štandardy úverovej bonity, ktoré sa hodnotia podľa pravidiel ECAF pre RMBD.
Miesto vydania	EHP. ³⁾	–	–
Postupy vyrovnania a technické aspekty	Miesto vyrovnania: eurozóna. Nástroje musia byť centrálne uložené v zaknihovanej podobe v centrálnych bankách alebo v systémoch vyrovnania obchodov s cennými papiermi spĺňajúcich minimálne štandardy ECB.	Postupy Eurosystemu.	Postupy Eurosystemu.
Typ emitenta/dlžníka/ručiteľa	Centrálne banky. Verejný sektor. Súkromný sektor. Medzinárodné a nadnárodné inštitúcie.	Verejný sektor. Nefinančné spoločnosti. Medzinárodné a nadnárodné inštitúcie.	Úverové inštitúcie.
Sídlo emitenta/dlžníka alebo ručiteľa	Emitent: ³⁾ EHP alebo krajiny G10 nepatriace do EHP. Ručiteľ: ³⁾ EHP.	Eurozóna.	Eurozóna.
Akceptovateľné trhy	Regulované trhy. Neregulované trhy akceptované ECB.	–	–
Mena	Euro.	Euro.	Euro.
Minimálna výška	–	Minimálna výška platná v čase predloženia úverovej pohľadávky. Od 1. januára 2007 do 31. decembra 2011: – domáce použitie: určuje NCB, – cezhraničné použitie: jednotný limit vo výške 500 000 EUR. Od 1. januára 2012: jednotný minimálny limit vo výške 500 000 EUR v celej eurozóne.	–
Rozhodné právo:	V prípade cenných papierov krytých aktívami musia byť podkladové aktíva nadobudnuté v súlade so zákonmi členského štátu EÚ.	Rozhodným právom v prípade zmluvy o úverovej pohľadávke a mobilizácie je právo členského štátu eurozóny. Celkový počet rôznych právnych systémov vzťahujúcich sa na (i) zmluvnú stranu, (ii) veriteľa, (iii) dlžníka, (iv) ručiteľa (ak existuje), (v) zmluvu o úverovej pohľadávke a (vi) zmluvu o mobilizácii nesmie byť vyšší ako dva.	–
Cezhraničné použitie	Áno.	Áno.	Áno.

1) Viac informácií v časti 6.2.1.

2) Viac informácií v časti 6.2.2.

3) Úverová bonita obchodovateľných dlhových nástrojov bez ratingu emitovaných alebo zaručených nefinančnými spoločnosťami sa určuje na základe zdroja hodnotenia úverovej bonity, ktorý určí príslušná zmluvná strana podľa pravidiel ECAF pre úverové pohľadávky (uvedených v časti 6.3.3). V prípade týchto obchodovateľných dlhových nástrojov boli zmenené a doplnené nasledujúce kritériá akceptovateľnosti obchodovateľných aktív: sídlo emitenta/ručiteľa – eurozóna, miesto emisie – eurozóna.

Zmluvná strana navyše ako kolaterál nemôže predložiť žiadny cenný papier krytý aktívami, ak zmluvná strana (alebo akákoľvek tretia strana, s ktorou má úzke väzby) poskytuje k cennému papieru krytému aktívami menový hedžing prostredníctvom transakcie menového hedžingu s emitentom ako zmluvnou stranou hedžingu, alebo poskytuje podporu likvidity pre 20 % alebo viac nesplatennej čiastky cenného papiera krytého aktívami.

Národné centrálné banky ďalej na základe vlastného uváženia nemusia akceptovať ako kolaterál nasledujúce obchodovateľné alebo neobchodovateľné aktíva, napriek tomu, že sú akceptovateľné:

- dlhové nástroje splatné pred dňom splatnosti operácie menovej politiky, v ktorej sa používajú ako podkladové aktíva,²⁴ a
- dlhové nástroje s príjmovým tokom (napr. kupónovou platbou) v priebehu obdobia pred splatnosťou operácie menovej politiky, v ktorej sa používajú ako podkladové aktíva.

Všetky akceptovateľné obchodovateľné a neobchodovateľné aktíva sa musia dať používať cezhranične v celej eurozóne. To znamená, že všetky zmluvné strany Eurosystému musia byť schopné používať akceptovateľné aktíva buď prostredníctvom prepojení so svojimi domácimi systémami vyrovnania obchodov s cennými papiermi (v prípade obchodovateľných aktív), alebo prostredníctvom iných akceptovateľných dohôd, aby mohli získať finančné prostriedky od národnej centrálnej banky členského štátu, v ktorom má zmluvná strana sídlo (časť 6.6).

6.3 RÁMEC EUROSYSTÉMU PRE HODNOTENIE ÚVEROVEJ BONITY

6.3.1 ROZSAH A PRVKY

Rámec Eurosystému pre hodnotenie úverovej bonity (ECAF) stanovuje postupy, pravidlá a techniky, ktorými sa zabezpečuje plnenie

požiadaviek Eurosystému na vysoké štandardy úverovej bonity všetkých akceptovateľných aktív.

Pri určovaní vysokých štandardov úverovej bonity v tomto celkovom rámci Eurosystém rozlišuje obchodovateľné a neobchodovateľné aktíva (časti 6.3.2 a 6.3.3), aby zohľadnil odlišnú právnu povahu týchto aktív a otázky efektívnej prevádzky.

Pri hodnotení úverovej bonity akceptovateľných aktív Eurosystém zohľadňuje údaje získané zo systémov hodnotenia úverovej bonity z jedného zo štyroch rôznych zdrojov, a to od externých inštitúcií hodnotiacich úverovú bonitu (ECAI), interných systémov NCB pre hodnotenie úverovej bonity (ICAS), systémov zmluvných strán založených na internom ratingu (IRB) a od poskytovateľov ratingových nástrojov (RT) tretích strán. Okrem toho Eurosystém pri hodnotení úverovej bonity zohľadňuje inštitucionálne kritériá a spôsob zabezpečenia úverov, ktorý držiteľom nástrojov zaručuje podobnú ochranu, napríklad záruky.

Pokiaľ ide o zdroj ECAI, hodnotenie musí vychádzať z verejného ratingu. Eurosystém si vyhradzuje právo vyžiadať si v prípade potreby vysvetlenie. V prípade cenných papierov krytých aktívami musí byť rating vysvetlený vo verejne dostupnej ratingovej správe, a to konkrétne v podrobnej správe pred predajom či novou emisiou, ktorej súčasťou je okrem iného komplexná analýza štrukturálnych a právnych aspektov, podrobné hodnotenie združených kolaterálov, analýza účastníkov transakcie, ako aj analýza akýchkoľvek ďalších relevantných informácií o transakcii. ECAI musia okrem toho o cenných papieroch krytých aktívami minimálne štvrťročne zverejňovať pravidelné monitorovacie správy.²⁵ Súčasťou týchto správ

²⁴ Ak by národné centrálné banky mali umožniť použitie nástrojov so splatnosťou pred dňom splatnosti operácií menovej politiky, v ktorých sa používajú ako podkladové aktíva, zmluvné strany budú povinné takéto aktíva v deň ich splatnosti alebo pred týmto dňom nahradiť.

²⁵ V prípade cenných papierov krytých aktívami, kde sa istina či úrok podkladových aktív splácajú s polročnou či ročnou frekvenciou, sa monitorovacie správy môžu zverejňovať každý polrok, resp. rok.

by mala byť minimálne aktualizácia základných transakčných údajov (napr. zloženie združených kolaterálov, účastníci transakcií, kapitálová štruktúra) a tiež informácie o výsledkoch.

Eurosystém svoj minimálny limit úverovej bonity (credit quality threshold) stanovil na úrovni ratingu „jedno A“.²⁶ Eurosystém považuje pravdepodobnosť zlyhania v časovom horizonte jedného roka vo výške 0,10 % za zodpovedajúcu ratingu „jedno A“, pričom táto hodnota sa pravidelne prehodnocuje. ECAF vychádza z definície zlyhania podľa smernice EÚ o kapitálových požiadavkách (Capital Requirements Directive – CRD).²⁷ Eurosystém zverejňuje najnižší ratingový stupeň, ktorý spĺňa minimálny limit úverovej bonity pre všetky akceptované ECAI, pričom za ich rating nepreberá žiadnu zodpovednosť. Aj tento stupeň sa pravidelne prehodnocuje.

Eurosystém si vyhradzuje právo určiť, či emisia, emitent, dlžník alebo ručiteľ spĺňajú vysoké štandardy úverovej bonity na základe akýchkoľvek informácií, ktoré považuje za relevantné, a na tomto základe môže aktíva odmietnuť, obmedziť ich použitie alebo uplatniť dodatočné zrážky, ak je to potrebné na zabezpečenie dostatočnej ochrany Eurosystému pred rizikom v súlade s článkom 18 ods. 1 Štatútu ESCB. Takéto opatrenia sa tiež môžu uplatniť na konkrétne zmluvné strany, najmä ak sa zdá, že úverová bonita zmluvnej strany úzko koreluje s úverovou kvalitou aktív predložených zmluvnou stranou ako kolaterál. Ak takéto odmietnutie vychádza z informácií dohľadu nad obozretným podnikaním, použitie takýchto informácií poskytnutých zmluvnými stranami alebo orgánmi dohľadu musí byť striktné primerané a potrebné na plnenie úloh Eurosystému v rámci výkonu menovej politiky.

Aktíva, ktorých emitentom alebo ručiteľom je subjekt, ktorému boli zmrazené prostriedky a/alebo voči ktorému Európske spoločenstvo alebo členský štát prijali iné opatrenia podľa článku 60 ods. 2 zmluvy, ktoré obmedzujú používanie jeho prostriedkov, alebo subjekt, ktorému bol na základe rozhodnutia Rady

guvernérovo ECB pozastavený alebo odmietnutý prístup k operáciám na voľnom trhu alebo k automatickým operáciám Eurosystému, môžu byť vylúčené zo zoznamu akceptovateľných aktív.

Na zabezpečenie konzistentnosti, presnosti a porovnateľnosti uvedených štyroch zdrojov hodnotenia úverovej bonity využívaných v rámci ECAF Eurosystém pre každý z týchto zdrojov vypracoval kritériá akceptovateľnosti (časť 6.3.4 a výsledky ich hodnotení pravidelne porovnáva s minimálnym limitom úverovej bonity (časť 6.3.5).

6.3.2 STANOVENIE VYSOKÝCH ŠTANDARDOV ÚVEROVEJ BONITY PRE OBCHODOVATEĽNÉ AKTÍVA

Vysoké štandardy úverovej bonity obchodovateľných aktív sa stanovujú na základe nasledujúcich kritérií:

- *Hodnotenie úverovej bonity ECAI:* aspoň jedno hodnotenie úverovej bonity od akceptovanej ECAI (podľa časti 6.3.4) vzťahujúce sa na emisiu (resp. ak emisia hodnotenie nemá, na emitenta) musí spĺňať minimálny limit úverovej bonity stanovený Eurosystémom.^{28,29} ECB zverejňuje minimálne limity úverovej bonity pre ratingy všetkých akceptovaných ECAI, tak ako je uvedené v časti 6.3.³⁰

26 „Jedno A“ znamená minimálny dlhodobý rating „A-“ od spoločnosti Fitch alebo Standard & Poor's, „A3“ od Moody's, resp. „AL“ od DBRS.

27 CRD tvorí smernica 2006/48/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 177, 30.6.2006, s. 1) a smernica 2006/49/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 14. júna 2006 o kapitálovej primeranosti investičných spoločností a úverových inštitúcií (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 177, 30.6.2006, s. 201).

28 Ak sú pre toho istého emitenta/dlžníka alebo ručiteľa k dispozícii viaceré a prípadne protichodné hodnotenia ECAI, platí pravidlo prvého najlepšieho hodnotenia (t. j. najlepšieho hodnotenia úverovej bonity od ECAI).

29 Vysoké štandardy úverovej bonity v prípade krytých bankových dlhopisov vydaných od 1. januára 2008 sa hodnotia na základe vyššie uvedených kritérií. Pri krytých bankových dlhopisoch vydaných pred 1. januárom 2008 platí, že vysoké štandardy úverovej bonity spĺňajú, ak sú plne v súlade s kritériami stanovenými v článku 22 ods. 4 smernice UCITS.

30 Tieto informácie sú k dispozícii na internetovej stránke ECB (www.ecb.europa.eu).

- **Záruky:** ak hodnotenie úverovej bonity emitenta od (akceptovanej) ECAI nie je k dispozícii, vysoké štandardy úverovej bonity sa môžu stanoviť na základe záruk poskytnutých bonitnými ručiteľmi. Finančná bonita ručiteľa sa hodnotí na základe hodnotenia úverovej bonity od ECAI, ktoré spĺňa minimálny limit stanovený Eurosystemom. Záruka musí spĺňať nasledujúce požiadavky:
 - záruka sa považuje za akceptovateľnú, ak sa ručiteľ bezpodmienečne a neodvolateľne zaručí za záväzky emitenta súvisiace s vyplatením istiny, úrokov a všetkých ostatných súm splatných vo vzťahu k dlhovému nástroju jeho držiteľom až do ich úplného zaplatenia;
 - záruka musí byť splatná na prvé požiadanie (nezávisle od podkladového dlhového záväzku). Záruky poskytnuté verejnými subjektmi oprávnenými vyberať dane by mali byť splatné buď na prvé požiadanie, alebo by mali po zlyhaní dlžníka iným spôsobom zabezpečiť promptné a včasné zaplatenie. Je potrebné, aby záväzky ručiteľa v rámci záruky mali minimálne rovnakú úroveň (pari passu) ako všetky ostatné nezaručené záväzky ručiteľa;
 - záruka sa musí riadiť právnymi predpismi členského štátu EÚ, musí byť právoplatná, právne záväzná a vo vzťahu k ručiteľovi vymáhateľná;
 - je potrebné predložiť právne potvrdenie o právoplatnosti, právnej záväznosti a vymáhateľnosti záruky formálne a vecne prijateľné pre Eurosystem, a to ešte pred možným uznaním akceptovateľnosti aktíva podporeného zárukou. Ak má ručiteľ sídlo v inej jurisdikcii, než do ktorej patrí právny predpis upravujúci záruku, musí byť súčasťou právneho potvrdenia aj to, že záruka je platná a vymáhateľná podľa práva, ktoré sa vzťahuje na sídlo ručiteľa. Toto právne potvrdenie sa predkladá na posúdenie národnej centrálnej banky vykazujúcej aktívum podporené zárukou ako aktívum na zaradenie do zoznamu akceptovateľných aktív.³¹ Potreba právneho potvrdenia sa netýka záruk poskytnutých na dlhové nástroje s individuálnym ratingom aktív ani záruk poskytnutých verejnými subjektmi

³¹ Národná centrálna banka, ktorá nahlasuje aktívum, je spravidla národná centrálna banka krajiny, v ktorej bude toto aktívum prijaté na obchodovanie/v ktorej sa s ním bude obchodovať na akceptovateľnom trhu. Ak je aktívum prijaté na obchodovanie alebo sa s ním obchoduje na viacerých trhoch, prípadné otázky je potrebné adresovať ECB na adresu Eligible-Assets. hotline@ecb.europa.eu.

Tabuľka 5 Implicitné hodnotenie úverovej bonity emitentov, dlžníkov a ručiteľov, ktorými sú regionálne štátne správy a územné samosprávy a subjekty z verejného sektora bez hodnotenia úverovej bonity od ECAI

	Klasifikácia emitentov, dlžníkov a ručiteľov podľa smernice o kapitálových požiadavkách	Implicitné hodnotenie úverovej bonity emitenta, dlžníka alebo ručiteľa z príslušnej kategórie podľa rámca ECAF
Kategória 1	Regionálne štátne správy, územné samosprávy a subjekty verejného sektora, ktoré sa podľa príslušných orgánov dohľadu na účely kapitálových požiadaviek môžu hodnotiť rovnako ako ústredná štátna správa	Prideli sa hodnotenie úverovej bonity od ECAI platné pre ústrednú štátnu správu krajiny, v ktorej má subjekt sídlo.
Kategória 2	Regionálne štátne správy, územné samosprávy a subjekty verejného sektora, ktoré sa podľa príslušných orgánov dohľadu môžu na účely kapitálových požiadaviek hodnotiť rovnako ako [úverové] inštitúcie	Prideli sa hodnotenie úverovej bonity o jeden stupeň nižšie ako hodnotenie úverovej bonity od ECAI platné pre ústrednú štátnu správu krajiny, v ktorej má subjekt sídlo.
Kategória 3	Ostatné subjekty verejného sektora	Hodnotia sa rovnako ako emitenti alebo dlžníci zo súkromného sektora.

1) Informácie o stupňoch úverovej bonity sú uvedené na internetovej stránke ECB (www.ecb.europa.eu).

oprávnenými vyberať dane. Požiadavka vymáhateľnosti sa riadi konkurzným právom alebo právom upravujúcim prípady insolventnosti, základnými princípmi spravodlivého výkonu súdnej moci a ďalšími podobnými právnymi predpismi a zásadami, ktoré sa vzťahujú na ručiteľa a ktoré celkovo ovplyvňujú práva veriteľov voči ručiteľovi.

Ak nie je k dispozícii žiadne hodnotenie úverovej bonity od ECAI vzťahujúce sa na emisiu, emitenta alebo ručiteľa, vysoké štandardy úverovej bonity sa stanovujú takto:

- *Emitenti a ručiteľia z verejného sektora eurozóny:* ak je emitentom alebo ručiteľom obchodovateľného aktíva regionálna samospráva, orgán miestnej samosprávy alebo subjekt verejného sektora v eurozóne v zmysle smernice o kapitálových požiadavkách, platí nasledujúci postup:
 - emitent, resp. ručiteľ sa zaradi do jednej z troch kategórií v súlade so smernicou o kapitálových požiadavkách³² (ďalšie informácie v tabuľke 5);
 - pre emitentov a ručiteľov zaradených do prvej a druhej kategórie sa z hodnotenia úverovej bonity od ECAI vzťahujúceho sa na ústrednú štátnu správu krajiny, z ktorej emitent alebo ručiteľ pochádza, odvodí implicitné hodnotenie úverovej bonity. Toto implicitné hodnotenie úverovej bonity musí spĺňať minimálny limit úverovej bonity stanovený Eurosystemom. V prípade emitentov a ručiteľov zaradených do tretej kategórie sa implicitné hodnotenie neodvodzuje;
- *Emitenti alebo ručiteľia zo sektora nefinančných spoločností v eurozóne:* ak sa vysoké štandardy úverovej bonity obchodovateľných aktív, ktorých emitentmi alebo ručiteľmi sú nefinančné spoločnosti³³ v eurozóne, nedajú stanoviť na základe hodnotenia úverovej bonity ECAI vzťahujúceho sa na emisiu, emitenta alebo

ručiteľa, platia pravidlá ECAF pre úverové pohľadávky a zmluvné strany môžu použiť svoj vlastný systém založený na internom ratingu (IRB), interné systémy NCB pre hodnotenie úverovej bonity alebo ratingové nástroje tretích strán. Obchodovateľné dlhové nástroje bez ratingu vydané nefinančnými spoločnosťami nie sú zaradené do verejného zoznamu akceptovateľných obchodovateľných aktív.

6.3.3 STANOVENIE VYSOKÝCH ŠTANDARDOV ÚVEROVEJ BONITY PRE NEOBCHODOVATEĽNÉ AKTÍVA

ÚVEROVÉ POHLADÁVKY

Pri určovaní požiadaviek na vysoké štandardy úverovej bonity dlžníkov alebo ručiteľov úverových pohľadávok si zmluvné strany musia vybrať jeden z dostupných hlavných zdrojov hodnotenia úverovej bonity, ktoré akceptuje Eurosystem. Zmluvná strana si zvolí jeden systém z dostupného zdroja hodnotenia úverovej bonity. V prípade ECAI sa však môžu použiť všetky akceptované systémy ECAI.

Zmluvné strany musia zvolený zdroj hodnotenia používať minimálne jeden rok, aby nedochádzalo k „preskakovaniu“ z jedného hodnotenia na druhé (t. j. k hľadaniu najlepšieho hodnotenia úverovej bonity, ktoré by zaručovalo akceptovateľnosť v rámci všetkých dostupných zdrojov alebo systémov pre každého dlžníka zvlášť). Zmluvné strany, ktoré majú po uplynutí minimálneho obdobia jedného roka záujem prejsť na iný zdroj hodnotenia úverovej bonity, musia podať odôvodnenú žiadosť príslušnej národnej centrálnej banke.

Zmluvné strany môžu na základe odôvodnenej žiadosti dostať povolenie používať viac systémov alebo zdrojov. Hlavný zvolený zdroj

³² Zoznam subjektov zaradených do uvedených troch kategórií, ako aj kritériá klasifikácie emitentov, dlžníkov alebo ručiteľov do týchto troch kategórií by mali byť uvedené spolu s odkazmi na príslušné internetové stránky národných orgánov dohľadu na internetovej stránke Výboru európskych orgánov bankového dohľadu (Committee of European Banking Supervisors – CEBS): www.c-eb.org/SD/Rules_AdditionalInformation.htm.

³³ Pozri poznámku pod čiarou 8 v tejto kapitole.

hodnotenia úverovej bonity by mal zahŕňať najväčší počet dlžníkov, ktorých zmluvná strana predkladá. Použitie viacerých zdrojov alebo systémov hodnotenia úverovej bonity by sa malo opierať o primerané odôvodnenie. Tým by mohol byť v zásade prípad, ak by primárny zdroj alebo systém hodnotenia úverovej bonity nemal dostatočne široké pokrytie.

Zmluvné strany musia národnú centrálnu banku bezodkladne informovať o každom úverovom prípade vrátane oneskorenia splátok predložených dlžníkov, o ktorom sa dozvedia, a v prípade potreby aktíva stiahnuť alebo nahradiť. Zmluvné strany sú okrem toho povinné zabezpečiť, aby pre dlžníkov³⁴ a ručiteľov predložených aktív používali najaktuálnejšie hodnotenia úverovej bonity zo zvoleného systému alebo zdroja.

Hodnotenie úverovej bonity dlžníkov/ručiteľov: vysoké úverové štandardy úverovej bonity dlžníkov a ručiteľov úverových pohľadávok sa stanovujú na základe pravidiel, ktoré rozlišujú dlžníkov/ručiteľov z verejného sektora a dlžníkov/ručiteľov zo sektora nefinančných spoločností:

- *Dlžníci alebo ručelia z verejného sektora:* platia nasledujúce pravidlá v tomto poradí:
 - (i) ak je k dispozícii hodnotenie úverovej bonity zo systému alebo zdroja, ktorý si zmluvná strana vybrala, na základe neho sa určí, či dlžník, resp. ručiteľ z verejného sektora spĺňa minimálny limit úverovej bonity;
 - (ii) ak hodnotenie úverovej bonity uvedené v bode (i) nie je k dispozícii, použije sa hodnotenie úverovej bonity dlžníka, resp. ručiteľa od ECAI,³⁵

ak nie je k dispozícii ani jedno z hodnotení uvedených v bodoch (i) a (ii), platí rovnaký postup ako pri obchodovateľných aktívach:

- dlžník, resp. ručiteľ sa zaradí do jednej z troch kategórií v súlade so smernicou o kapitálových požiadavkách³⁶ (ďalšie informácie v tabuľke 5);
- pre dlžníkov alebo ručiteľov zaradených do prvej a druhej kategórie sa z hodnotenia úverovej bonity od ECAI vzťahujúceho sa na ústrednú štátnu správu krajiny, z ktorej dlžník alebo ručiteľ pochádza, odvodí implicitné hodnotenie úverovej bonity. Toto implicitné hodnotenie musí spĺňať minimálny limit úverovej bonity stanovený Eurosystemom.

Ak je k dispozícii hodnotenie úverovej bonity zo systému alebo zdroja, ktorý si zmluvná strana zvolila (resp. od ECAI v prípade dlžníkov a ručiteľov z verejného sektora podľa bodu (ii)), ale toto hodnotenie nespĺňa minimálny limit úverovej bonity, dlžník, resp. ručiteľ nie je akceptovateľný.

- *Dlžníci alebo ručelia zo sektora nefinančných spoločností:* ak zdroj, ktorý si zmluvná strana zvolila, poskytne hodnotenie úverovej bonity, ktoré spĺňa alebo prekračuje minimálny limit úverovej bonity, dlžník, resp. ručiteľ je akceptovateľný.^{37, 38}

Ak je k dispozícii hodnotenie úverovej bonity zo systému alebo zdroja, ktorý si zmluvná strana zvolila, ale toto hodnotenie nespĺňa minimálny limit úverovej bonity, dlžník, resp. ručiteľ nie je akceptovateľný. Ak nie je k dispozícii žiadne hodnotenie úverovej bonity, podľa ktorého by sa dala úverová bonita určiť, dlžník, resp. ručiteľ sa považuje za neakceptovateľného.

³⁴ V prípade obchodovateľných aktív vydaných nefinančnými spoločnosťami, ktoré nemajú rating od akceptovanej ECAI, sa táto požiadavka týka hodnotenia úverovej bonity emitentov.

³⁵ Pozri poznámku pod čiarou 28 v tejto kapitole.

³⁶ Pozri poznámku pod čiarou 32 v tejto kapitole.

³⁷ Ak si zmluvná strana za zdroj hodnotenia úverovej bonity zvolí ECAI, môže použiť pravidlo najlepšieho ratingu (pozri poznámku pod čiarou 28 v tejto kapitole).

³⁸ Pri špecifických systémoch hodnotenia úverovej bonity sa minimálny limit úverovej bonity môže upraviť na základe procesu monitorovania výsledkov (časť 6.3.5).

Záruky: záruka musí spĺňať nasledujúce požiadavky:

- záruka sa považuje za akceptovateľnú, ak sa ručiteľ bezpodmienečne a neodvolateľne zaručí za záväzky dlžníka súvisiace s vyplatením istiny, úrokov a všetkých ostatných súm splatných vo vzťahu k úverovej pohľadávke jej držiteľovi až do ich úplného zaplatenia. V tejto súvislosti sa záruka považovaná za akceptovateľnú nemusí viazať na konkrétnu úverovú pohľadávku, ale stačí, ak sa vzťahuje na dlžníka a ak zároveň kryje aj predmetnú úverovú pohľadávku;
- záruka musí byť splatná na prvé požiadanie (nezávisle od podkladovej úverovej pohľadávky). Záruky poskytnuté verejnými subjektmi oprávnenými vyberať dane by mali byť splatné buď na prvé požiadanie, alebo by po zlyhaní dlžníka mali iným spôsobom zabezpečiť promptné a včasné zaplatenie. Je potrebné, aby záväzky ručiteľa v rámci záruky mali minimálne rovnakú úroveň (pari passu) ako všetky ostatné nezaručené záväzky ručiteľa;
- záruka sa musí riadiť právnymi predpismi členského štátu EÚ, musí byť právoplatná, právne záväzná a vo vzťahu k ručiteľovi vymáhateľná;
- je potrebné predložiť právne potvrdenie o právoplatnosti, právnej záväznosti a vymáhateľnosti záruky formálne a vecne prijateľné pre Eurosystem, a to ešte pred možným uznaním akceptovateľnosti aktíva podporeného zárukou. V právnom potvrdení má byť tiež uvedené, že záruka nie je osobná, vymáhateľná len veriteľom úverovej pohľadávky. Ak má ručiteľ sídlo v inej jurisdikcii, než do ktorej patrí právny predpis upravujúci záruku, musí byť súčasťou právneho potvrdenia aj to, že záruka je platná a vymáhateľná podľa práva, ktoré sa vzťahuje na sídlo ručiteľa. Toto právne potvrdenie sa predkladá na posúdenie národnej centrálnej banke

v jurisdikcii rozhodného práva, ktorým sa riadi úverová pohľadávka. Potreba právneho potvrdenia sa netýka záruk poskytnutých verejnými subjektmi oprávnenými vyberať dane. Požiadavka vymáhateľnosti sa riadi konkurzným právom alebo právom upravujúcim prípady insolventnosti, základnými princípmi spravodlivého výkonu súdnej moci a ďalšími podobnými právnymi predpismi a zásadami, ktoré sa vzťahujú na ručiteľa a ktoré celkovo ovplyvňujú práva veriteľov voči ručiteľovi.

NEOBCHODOVATEĽNÉ RETAILOVÉ HYPOTEKÁRNE ZÁLOŽNÉ DLHOVÉ NÁSTROJE

Vysoké štandardy úverovej bonity neobchodovateľných retailových hypotekárnych záložných dlhových nástrojov (RMBD) musia spĺňať limit úverovej bonity stanovený Eurosystemom. Národné centrálné banky v príslušnej národnej dokumentácii určia konkrétny rámec hodnotenia úverovej bonity týchto nástrojov pre danú jurisdikciu.

6.3.4 KRITÉRIÁ AKCEPTOVATEĽNOSTI SYSTÉMOV HODNOTENIA ÚVEROVEJ BONITY

Rámec Eurosystemu pre hodnotenie úverovej bonity (ECAF) vychádza z informácií o úverovej bonite získaných zo štyroch zdrojov. Každý zdroj môže obsahovať súbor systémov hodnotenia úverovej bonity.

Zoznam akceptovaných inštitúcií ECAI, systémov ICAS a nástrojov tretích strán RT a ich poskytovateľov je na internetovej stránke ECB (www.ecb.europa.eu).³⁹

EXTERNÉ INŠTITÚCIE HODNOTIACE ÚVEROVÚ BONITU (ECAI)

Tento zdroj pozostáva z inštitúcií, ktorých hodnotenia úverovej bonity môžu používať úverové inštitúcie pri určovaní rizikovo váženej

³⁹ Eurosystem tieto informácie zverejňuje len v súvislosti so svojimi úverovými operáciami a nenesie žiadnu zodpovednosť za svoje hodnotenie akceptovaných systémov hodnotenia úverovej bonity.

angažovanosti podľa smernice o kapitálových požiadavkách.⁴⁰ Na účely ECAF platia nasledujúce všeobecné kritériá akceptovateľnosti ECAI:

- ECAI musia byť formálne uznané príslušným orgánom dohľadu EÚ v tých krajinách eurozóny, v ktorých sa budú používať ako zdroj v súlade so smernicou o kapitálových požiadavkách;
- ECAI musia spĺňať prevádzkové kritériá a poskytovať dostatočné krytie, aby bolo zaručené efektívne fungovanie ECAF. Podmienkou používania ich hodnotení úverovej bonity je predovšetkým to, aby Eurosystem mal k dispozícii informácie o týchto hodnoteniach, ako aj informácie potrebné na zaraďovanie (mapovanie) hodnotení do jednotlivých stupňov a porovnávanie s minimálnym limitom úverovej bonity v rámci ECAF a na monitorovanie výsledkov ich činnosti (časť 6.3.5).

Eurosystem si vyhradzuje právo rozhodnúť, či bude ECAI v rámci svojich úverových operácií akceptovať, pričom okrem iného prihliada na svoj proces monitorovania výsledkov.

INTERNÉ SYSTÉMY HODNOTENIA ÚVEROVEJ BONITY (ICAS)

Tento zdroj v súčasnosti tvoria štyri systémy hodnotenia úverovej bonity, ktoré prevádzkujú Deutsche Bundesbank, Banco de España, Banque de France a Oesterreichische Nationalbank. Národné centrálné banky, ktoré sa rozhodnú vytvoriť vlastný systém ICAS, musia prejsť schvaľovacím procesom Eurosystemu. ICAS podliehajú procesu monitorovania výsledkov, ktorý používa Eurosystem (pozri časť 6.3.5).

Zmluvná strana okrem toho musí národnú centrálnu banku, ktorá ICAS používa, bezodkladne informovať o každej úverovej udalosti, o ktorej vie len táto zmluvná strana, vrátane oneskorenia splátok predložených dlžníkov.

V krajinách, kde je možná mobilizácia retailových hypotekárnych záložných listov, musí príslušná národná centrálna banka navyše uplatňovať rámec hodnotenia úverovej bonity tohto druhu aktív v súlade s ECAF. Takéto rámce podliehajú každoročnému procesu monitorovania výsledkov.

SYSTÉMY ZALOŽENÉ NA INTERNOM RATINGU (IRB)

Zmluvná strana, ktorá chce na hodnotenie úverovej bonity dlžníkov, emitentov alebo ručiteľov akceptovateľných dlhových nástrojov používať systém IRB, musí získať povolenie domácej národnej centrálnej banky. Na tento účel musí podať žiadosť spolu s nasledujúcimi podkladmi:⁴¹

- kópiu rozhodnutia príslušného orgánu bankového dohľadu v rámci EÚ, ktoré zmluvnú stranu oprávňuje používať systém IRB na účely kapitálových požiadaviek na konsolidovanom alebo nekonsolidovanom základe, spolu so všetkými konkrétnymi podmienkami jeho používania. Táto kópia sa nevyžaduje, ak tieto informácie príslušnej národnej centrálnej banke poskytne priamo príslušný orgán dohľadu;
- informácie o spôsobe určovania pravdepodobnosti zlyhania dlžníkov, ako aj údaje o ratingových stupňoch a s nimi spojených pravdepodobnostiach zlyhania do jedného roka, ktoré sa používajú pri určovaní akceptovateľných ratingových stupňov;
- kópiu informácií o 3. pilieri (trhová disciplína), ktoré je zmluvná strana povinná pravidelne zverejňovať v súlade s požiadavkami na trhovú disciplínu v rámci 3. piliera dohody Bazilej II a smernice o kapitálových požiadavkách;
- názov a adresu príslušného orgánu bankového dohľadu a externého audítora.

⁴⁰ ECAI sa na finančných trhoch bežne označujú ako ratingové agentúry.

⁴¹ V prípade potreby by uvedené dokumenty mali byť preložené do úradného jazyka domácej národnej centrálnej banky.

Žiadosť musí podpísať výkonný riaditeľ zmluvnej strany (chief executive officer), jej finančný riaditeľ (chief financial officer) alebo manažér podobnej úrovne, resp. osoba oprávnená podpisovať v mene niektorého z nich.

Uvedené ustanovenia platia pre všetky zmluvné strany bez ohľadu na ich postavenie – materská spoločnosť, dcérska spoločnosť alebo pobočka – a bez ohľadu na to, či systém IRB schválil orgán dohľadu z tej istej krajiny (pre materskú spoločnosť, prípadne dcérske spoločnosti) alebo orgán dohľadu krajiny pôvodu materskej spoločnosti (pre pobočky, prípadne dcérske spoločnosti).

Každá pobočka alebo dcérska spoločnosť zmluvnej strany môže používať systém IRB svojej materskej spoločnosti, ak používanie tohto systému na účely ECAF schválil Eurosystem.

Zmluvné strany, ktoré používajú systém IRB uvedeným spôsobom podliehajú procesu monitorovania Eurosystemu (časť 6.3.5). Popri informačných povinnostiach v rámci tohto procesu je zmluvná strana povinná každý rok (resp. na výzvu príslušnej národnej centrálnej banky) podávať nasledujúce informácie, pokiaľ tieto informácie príslušnej národnej centrálnej banke neposkytuje priamo príslušný orgán dohľadu:

- kópiu aktuálneho hodnotenia systému IRB zmluvnej strany od príslušného orgánu dohľadu preloženú do úradného jazyka domácej národnej centrálnej banky;
- informácie o zmenách systému IRB zmluvnej strany, ktoré navrhuje alebo vyžaduje orgán dohľadu, spolu s termínom, do ktorého sa tieto zmeny musia uskutočniť;
- ročnú aktualizáciu informácií o 3. pilieri (trhová disciplína), ktoré je zmluvná strana povinná pravidelne zverejňovať v súlade s požiadavkami rámca Bazilej II a smernice o kapitálových požiadavkách;
- informácie o príslušnom orgáne bankového dohľadu a externom audítovi.

Toto ročné hlásenie musí podpísať výkonný riaditeľ zmluvnej strany, jej finančný riaditeľ alebo manažér podobnej úrovne, resp. osoba oprávnená podpisovať v mene niektorého z nich. Príslušný orgán dohľadu a podľa potreby aj externý audít zmluvnej strany dostane od Eurosystemu kópiu tohto hlásenia.

RATINGOVÉ NÁSTROJE TRETÍCH STRÁN (RT)

Tento zdroj tvoria systémy tretích strán, ktoré hodnotia úverovú bonitu dlžníkov, okrem iného na základe overenej účtovnej závierky. Tieto nástroje musia prevádzkovať poskytovatelia RT. Zmluvné strany, ktoré chcú používať konkrétny ratingový nástroj na účely ECAF, musia príslušnej národnej centrálnej banke podať žiadosť na základe vzoru vydaného Eurosystemom, ku ktorej priložia ďalšie podklady o ratingovom nástroji, ktoré sa vo vzore žiadosti vyžadujú. Eurosystem rozhodne o tom, či navrhovaný nástroj uzná. Jeho rozhodnutie vychádza z hodnotenia súladu nástroja s kritériami akceptovateľnosti stanovenými Eurosystemom.⁴²

Zmluvná strana musí okrem toho poskytovateľa RT informovať o každej úverovej udalosti, o ktorej vie len zmluvná strana, vrátane oneskorenia splátok predložených dlžníkov.

Poskytovateľ RT, ktorý je účastníkom ECAF, sa musí podriaďovať procesu monitorovania Eurosystemu⁴³ (časť 6.3.5). Poskytovateľ RT je povinný vytvoriť a udržiavať nevyhnutnú infraštruktúru na monitorovanie tzv. statického súboru. Spôsob vytvorenia a hodnotenia statického súboru musí byť v súlade so všeobecnými požiadavkami na monitorovanie výsledkov v rámci ECAF. Poskytovateľ RT sa musí zaviazat', že bude informovať Eurosystem o výsledkoch hodnotenia fungovania RT bezprostredne po tom, ako poskytovateľ hodnotenie uskutoční. Poskytovatelia RT preto zostávajú správou o výsledkoch statického súboru

⁴² Zoznam kritérií akceptovateľnosti je k dispozícii na internetovej stránke ECB (www.ecb.europa.eu).

⁴³ Zmluvná strana musí poskytovateľa RT bezodkladne informovať o každom úverovom prípade, ktorý môže poukazovať na zhoršenie úverovej bonity.

RT. Musia sa zaviazat', že budú viesť interné záznamy o statických súboroch a prípadoch zlyhania po dobu piatich rokov.

6.3.5 MONITOROVANIE VÝSLEDKOV SYSTÉMOV HODNOTENIA ÚVEROVEJ BONITY

Proces monitorovania výsledkov v rámci ECAF pozostáva z ročného spätného porovnania zistenej miery zlyhania súboru všetkých akceptovateľných dlžníkov (statického súboru) a minimálneho limitu úverovej bonity Eurosystému stanoveného referenčnou hodnotou PD. Cieľom je zabezpečiť, aby boli výsledky hodnotenia úverovej bonity porovnateľné medzi jednotlivými systémami a zdrojmi. Proces monitorovania sa uskutočňuje po uplynutí jedného roka odo dňa definovania statického súboru.

Ako prvý krok v rámci tohto procesu poskytovateľ systému hodnotenia úverovej bonity každý rok zostaví statický súbor akceptovateľných dlžníkov, t. j. súbor zložený zo všetkých podnikových a verejných dlžníkov, ktorým systém udelil hodnotenie úverovej bonity spĺňajúce túto podmienku:

$$PD(i,t) \leq 0,10 \% \text{ (referenčná PD(t))}$$

Statický súbor pre obdobie t tvoria všetci dlžníci, ktorí túto podmienku spĺňajú na jeho začiatku. Na konci sledovaného 12-mesačného obdobia sa vypočíta skutočná miera prípadov zlyhania pre statický súbor dlžníkov v čase t. Poskytovateľ ratingového systému sa musí zaviazat', že bude každoročne nahlasovať Eurosystému počet akceptovateľných dlžníkov zaradených do statického súboru v čase t a počet tých dlžníkov v statickom súbore (t), ktorí v nasledujúcom 12-mesačnom období zaznamenali zlyhanie.

Skutočná miera zlyhania v statickom súbore systému hodnotenia úverovej bonity zaznamenaná v období jedného roka sa používa ako vstupná hodnota v procese monitorovania výsledkov v rámci ECAF, ktorý sa vykonáva na ročnej a viacročnej báze. V prípade výraznej odchýlky medzi zistenou mierou

zlyhania statického súboru a minimálnym limitom úverovej bonity počas ročného a/alebo viacročného obdobia Eurosystém analyzuje dôvody tejto odchýlky prostredníctvom konzultácie s poskytovateľom ratingového systému. Výsledkom tohto postupu môže byť úprava minimálneho limitu úverovej bonity, ktorý sa na daný systém vzťahuje.

Eurosystém môže rozhodnúť, že systém hodnotenia úverovej bonity pozastaví alebo vylúči v prípade, ak v priebehu viacerých rokov nedôjde k žiadnemu zlepšeniu jeho výsledkov. Okrem toho bude systém hodnotenia úverovej bonity z ECAF vylúčený v prípade porušenia pravidiel ECAF.

6.4 OPATRENIA NA KONTROLU RIZIKA

6.4.1 VŠEOBECNÉ ZÁSADY

Opatrenia na kontrolu rizika sa uplatňujú na podkladové aktíva úverových operácií Eurosystému, aby chránili Eurosystém pred rizikom finančnej straty, ak by sa podkladové aktíva museli predať v dôsledku zlyhania zmluvnej strany. Opatrenia na kontrolu rizika, ktoré má Eurosystém k dispozícii, sú opísané v boxe 7.

Eurosystém na kontrolu rizika uplatňuje špecifické opatrenia podľa druhu podkladových aktív, ktoré zmluvná strana poskytuje. Príslušné opatrenia na kontrolu rizika pre obchodovateľné i neobchodovateľné akceptovateľné aktíva určuje ECB. Opatrenia na kontrolu rizika v eurozóne sú všeobecne zosúladené⁴⁴ a mali by zabezpečiť konzistentné, transparentné a rovnocenné podmienky pre všetky druhy akceptovateľných aktív v celej eurozóne.

⁴⁴ V dôsledku odlišností v prevádzkových postupoch jednotlivých členských štátov môžu byť v opatreniach na kontrolu rizika určité rozdiely. Napríklad v súvislosti s postupmi pri doručovaní podkladových aktív zmluvnými stranami do národných centrálnych bánk (vo forme združeného kolaterálneho účtu založeného v národnej centrálnej banke alebo dohód o spätnom odkúpení podložených jednotlivými aktívami špecifikovanými pre každú transakciu) sa môžu vyskytnúť menšie rozdiely v časovom rozvrhu oceňovania a v iných prevádzkových charakteristikách rámca kontroly rizika. V prípade neobchodovateľných aktív sa okrem toho môže líšiť presnosť technických postupov pri oceňovaní, čo sa odráža v celkovej úrovni zrážok pri ocenení (časť 6.4.3).

Box 7

OPATRENIA NA KONTROLU RIZIKA

Eurosystém uplatňuje nasledujúce opatrenia na kontrolu rizika:

- **Zrážky pri ocenení**
Eurosystém pri oceňovaní podkladových aktív uplatňuje zrážky pri ocenení („valuation haircuts“). To znamená, že hodnota podkladových aktív sa vypočíta ako trhovú hodnotu aktíva mínus určité percento (zrážka).
- **Prípustná odchýlka (oceňovanie podľa trhovej hodnoty)**
Eurosystém vyžaduje, aby sa pri jeho refinančných reverzných transakciách zachovávala trhovú hodnotu podkladových aktív upravenú o zrážku. To znamená, že ak pravidelne zisťovaná hodnota podkladových aktív klesne pod určitú úroveň, národná centrálna banka vyzve zmluvnú stranu, aby dodala dodatočné aktíva alebo hotovosť (výzva na dodatočné vyrovnanie). Podobne, ak trhovú hodnotu podkladových aktív po ich precenení presiahne sumu, ktorú zmluvná strana dlhuje, môže si zmluvná strana prebytočné aktíva alebo hotovosť vyzdvihnúť. (Výpočty týkajúce sa uskutočnenia výzvy na dodatočné vyrovnanie sú uvedené v boxe 8.)

Eurosystém môže kedykoľvek uplatniť aj nasledujúce opatrenia na kontrolu rizika, ak je to potrebné na zabezpečenie zodpovedajúcej ochrany Eurosystému pred rizikom v súlade s článkom 18 ods. 1 Štatútu ESCB:

- **Počiatočná zrážka**
Eurosystém môže vo svojich refinančných reverzných obchodoch uplatniť počiatočnú zrážku. Znamenalo by to, že zmluvné strany by museli poskytnúť podkladové aktíva v hodnote, ktorá sa prinajmenšom rovná likvidite dodanej Eurosystémom plus hodnote počiatočnej zrážky.
- **Limity vo vzťahu k emitentom/dlžníkom alebo ručiteľom**
Eurosystém môže uplatňovať limity angažovanosti voči emitentom/dlžníkom alebo ručiteľom. Takéto limity sa tiež môžu uplatniť na konkrétne zmluvné strany, najmä ak sa zdá, že úverová bonita zmluvnej strany úzko koreluje s úverovou kvalitou kolaterálu predloženého zmluvnou stranou.
- **Dodatočné záruky**
Na akceptovanie určitých aktív môže Eurosystém vyžadovať od ekonomicky stabilných subjektov dodatočné záruky.
- **Vylúčenie**
Eurosystém môže určité aktíva vylúčiť z používania vo svojich operáciách menovej politiky. Takéto vylúčenie sa tiež môže uplatniť na konkrétne zmluvné strany, najmä ak sa zdá, že úverová bonita zmluvnej strany úzko koreluje s úverovou kvalitou kolaterálu predloženého zmluvnou stranou.

Box 7 (pokračovanie)

Aktíva, ktorých emitentom alebo ručiteľom je subjekt, ktorému boli zmrazené prostriedky a/alebo voči ktorému Európske spoločenstvo alebo členský štát prijali iné opatrenia podľa článku 60 ods. 2 zmluvy, ktoré obmedzujú používanie jeho prostriedkov, alebo subjekt, ktorému bol na základe rozhodnutia Rady guvernérov ECB pozastavený alebo odmietnutý prístup k operáciám na voľnom trhu alebo k automatickým operáciám Eurosystemu, môžu byť vylúčené zo zoznamu akceptovateľných aktív.

Eurosystem si vyhradzuje právo použiť v prípade potreby dodatočné opatrenia na kontrolu rizika s cieľom zabezpečiť zodpovedajúcu ochranu Eurosystemu pred rizikom v súlade s článkom 18 ods. 1 Štatútu ESCB. Takéto opatrenia na kontrolu rizika, ktoré sa musia uplatňovať konzistentným, transparentným a rovnocenným spôsobom, sa tiež môžu použiť na úrovni jednotlivých zmluvných strán, ak je to potrebné na zabezpečenie tejto ochrany.

6.4.2 OPATRENIA NA KONTROLU RIZIKA PRE OBCHODOVATEĽNÉ AKTÍVA

Rámec kontroly rizika pre akceptovateľné obchodovateľné aktíva obsahuje tieto hlavné prvky:

- Podľa klasifikácie emitenta a druhu cenného papiera sa akceptovateľné obchodovateľné aktíva zaraďujú do jednej z piatich kategórií likvidity spôsobom uvedeným v tabuľke 6.
- Jednotlivé dlhové nástroje podliehajú špecifickým zrážkam pri ocenení. Zrážky sa uplatňujú tak, že od trhovej hodnoty podkladového aktíva sa odpočíta určité percento. Zrážky uplatňované na dlhové nástroje zahrnuté do kategórií I až IV sa líšia podľa zostatkovej splatnosti a štruktúry kupónu dlhového nástroja spôsobom uvedeným v tabuľke 7 pre akceptovateľné obchodovateľné dlhové nástroje s kupónom s pevnou úrokovou sadzbou a s nulovým kupónom.⁴⁵

Tabuľka 6 Kategórie likvidity pre obchodovateľné aktíva¹⁾

Kategória I	Kategória II	Kategória III	Kategória IV	Kategória V
Dlhové nástroje ústrednej štátnej správy	Dlhové nástroje územnej samosprávy a regionálnej štátnej správy	Tradičné kryté bankové dlhopisy	Dlhové nástroje úverových inštitúcií (nezabezpečené)	Cenné papiere kryté aktívami
Dlhové nástroje emitované centrálnymi bankami ²⁾	Kryté bankové dlhopisy typu Jumbo ³⁾	Dlhové nástroje emitované právnickými osobami a inými emitentmi ⁴⁾		
	Dlhové nástroje agentúr ⁴⁾			
	Nadnárodné dlhové nástroje			

1) Kategóriu likvidity vo všeobecnosti určuje klasifikácia emitenta. Všetky cenné papiere kryté aktívami sú však zaradené do kategórie V, bez ohľadu na klasifikáciu emitenta, a kryté bankové dlhopisy typu Jumbo sú zaradené do kategórie II, zatiaľ čo tradičné kryté bankové dlhopisy a ostatné dlhové nástroje vydané úverovými inštitúciami sú zaradené do kategórií III a IV.

2) Dlhové certifikáty emitované ECB a dlhové nástroje emitované národnými centrálnymi bankami pred prijatím eura v príslušných členských štátoch sú zaradené do kategórie likvidity I.

3) Do triedy aktív vo forme krytých bankových dlhopisov typu Jumbo spadajú iba nástroje s objemom emisie najmenej 1 mld. EUR, ktorých predajná a kúpna cena pravidelne kótuju najmenej traja tvorcovia trhu.

4) Do kategórie II sú zaradené iba obchodovateľné aktíva vydané emitentmi, ktorých ako agentúry klasifikovala ECB. Obchodovateľné aktíva vydané inými agentúrami sú zaradené do kategórie III.

Tabuľka 7 Výška zrážok pri ocenení uplatňovaná na akceptovateľné obchodovateľné aktíva

(v percentách)

Zostatková splatnosť (v rokoch)	Kategoríe likvidity								
	Kategoría I		Kategoría II		Kategoría III		Kategoría IV		Kategoría V
	Kupón s pevnou úrokovou sadzbou	Nulový kupón	Kupón s pevnou úrokovou sadzbou	Nulový kupón	Kupón s pevnou úrokovou sadzbou	Nulový kupón	Kupón s pevnou úrokovou sadzbou	Nulový kupón	
0-1	0,5	0,5	1,0	1,0	1,5	1,5	6,5	6,5	12 ^{*)}
1-3	1,5	1,5	2,5	2,5	3,0	3,0	8,0	8,0	
3-5	2,5	3,0	3,5	4,0	4,5	5,0	9,5	10,0	
5-7	3,0	3,5	4,5	5,0	5,5	6,0	10,5	11,0	
7-10	4,0	4,5	5,5	6,5	6,5	8,0	11,5	13,0	
>10	5,5	8,5	7,5	12,0	9,0	15,0	14,0	20,0	

*) Na jednotlivé dlhové nástroje zahrnuté v kategórii V, ktoré sa teoreticky oceňujú podľa časti 6.5, sa uplatňuje dodatočná zrážka pri ocenení. Táto zrážka sa uplatňuje priamo na úrovni teoretického ocenenia dlhového nástroja v podobe zníženia pri ocenení vo výške 5%.

- Na jednotlivé dlhové nástroje zahrnuté v kategórii V sa uplatňuje jednotná zrážka vo výške 12% bez ohľadu na splatnosť alebo štruktúru kupónu.
- Na jednotlivé dlhové nástroje zahrnuté v kategórii V, ktoré sa teoreticky oceňujú podľa časti 6.5, sa uplatňuje dodatočná zrážka pri ocenení. Táto zrážka sa uplatňuje priamo na úrovni teoretického ocenenia dlhového nástroja v podobe zníženia pri ocenení vo výške 5%.
- Zrážky pri ocenení uplatňované na všetky obchodovateľné dlhové nástroje s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou zahrnuté do kategórií I až IV sú rovnaké a sú uvedené v tabuľke 8.
- Zrážka pri ocenení uplatňovaná na dlhové nástroje s kupónmi s pohyblivou úrokovou sadzbou zahrnuté do kategórií I až IV⁴⁶ zodpovedá zrážke uplatňovanej na nástroje s pevným kupónom so splatnosťou od nuly do jedného roka v kategórii likvidity, do ktorej je nástroj zaradený.
- Opatrenia na kontrolu rizika uplatňované na obchodovateľný dlhový nástroj s viac ako

45 Výšky zrážok pri ocenení uplatňované na dlhové nástroje s kupónom s pevnou úrokovou sadzbou platia aj pre dlhové nástroje, ktorých kupón je viazaný na zmenu ratingu samotného emitenta alebo na dlhopisy viazané na infláciu.

46 Výplata kupónu sa považuje za platbu s pohyblivou sadzbou, ak je kupón viazaný na referenčnú úrokovú sadzbu a ak obdobie opätovného nastavenia zodpovedajúce tomuto kupónu netrvá dlhšie ako jeden rok. Výplaty kupónov, ktorých obdobie opätovného nastavenia je dlhšie ako jeden rok, sa spracovávajú ako platby s pevnou sadzbou, pričom príslušná splatnosť pre zrážku je zostatková splatnosť dlhového nástroja.

Tabuľka 8 Výška zrážok pri ocenení uplatňovaná na akceptovateľné obchodovateľné dlhové nástroje s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou zahrnuté do kategórií I až IV

(v percentách)

Zostatková splatnosť (v rokoch)	Kupón s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou
0-1	2
1-3	7
3-5	10
5-7	12
7-10	17
>10	25

jedným typom výplaty kupónu zahrnutý do kategórií I až IV závisia iba od výplat kupónu počas zostávajúcej doby platnosti nástroja. Zrážka pri ocenení uplatňovaná na takýto nástroj sa stanoví na úrovni najvyššej zrážky platnej pre dlhové nástroje s rovnakou zostatkovou splatnosťou, pričom sa zohľadňujú výplaty kupónov bez ohľadu na typ počas zostávajúcej doby platnosti nástroja.

- V sterilizačných operáciách sa zrážky pri ocenení neuplatňujú.
- V závislosti od právneho systému a národných operačných systémov národné centrálné banky umožňujú používanie techniky združovania podkladových aktív (tzv. pooling) a/alebo techniku rezervácie (tzv. earmarking) aktív použitých v jednotlivých transakciách. V systémoch združovania aktív do spoločného fondu zmluvná strana vytvorí dostatočný fond podkladových aktív, ktoré sú centrálnej banke k dispozícii na krytie súvisiacich úverov prijatých od centrálnej banky, čo znamená, že jednotlivé aktíva sa neviažu na konkrétne úverové operácie. V systéme rezervácie sa naopak každá úverová operácia viaže na konkrétne identifikovateľné aktíva.
- Aktíva sa oceňujú denne. Národné centrálné banky denne vypočítavajú požadovanú hodnotu podkladových aktív, pričom berú do úvahy zmeny v objemoch nesplatených úverov, zásady oceňovania stanovené v časti 6.5 a požadované zrážky pri ocenení.
- Ak podkladové aktíva po ocenení nespĺňajú požiadavky vypočítané v daný deň, uskutočnia sa symetrické výzvy na dodatočné vyrovnanie. Na zníženie frekvencie výziev na dodatočné vyrovnanie môžu národné centrálné banky uplatniť hraničný bod. Ak sa tento hraničný bod uplatní, predstavuje 0,5 % zo sumy dodanej likvidity. V závislosti od právneho systému národné centrálné banky môžu vyžadovať, aby sa výzvy na dodatočné vyrovnanie uskutočnili buď prostredníctvom dodania doplňujúcich aktív, alebo hotovostnou platbou. Znamená to, že ak trhová hodnota podkladových aktív klesne pod dolný hraničný bod, zmluvné strany sú povinné dodať dodatočné aktíva (alebo hotovosť). Ak trhová hodnota podkladových aktív po ich precenení naopak prevýši horný hraničný bod, národná centrálna banka nadbytočné aktíva (alebo hotovosť) zmluvnej strane vráti (box 8).
- V systémoch združovania môžu zmluvné strany podkladové aktíva nahradzovať denne.
- V systémoch rezervácie nahrádzanie podkladových aktív povoľujú národné centrálné banky.
- ECB môže kedykoľvek rozhodnúť o vyradení jednotlivých dlhových nástrojov

Box 8

VÝPOČET VÝZVY NA DODATOČNÉ VYROVNANIE

Celkový objem akceptovateľných aktív J (pre $j = 1$ až J ; hodnota $C_{j,t}$ v čase t), ktorú musí zmluvná strana poskytnúť pre súbor refinančných operácií I (pre $i = 1$ až I ; objem $L_{i,t}$ v čase t) sa stanoví pomocou vzorca

$$\sum_{i=1}^I L_{i,t} \leq \sum_{j=1}^J (1 - h_j) C_{j,t} \quad (1)$$

kde:

h_j = zrážka pri ocenení pre akceptovateľné aktívum j .

Box 8 (pokračovanie)

Ak τ je časové rozpätie medzi preceneniami, základ výzvy na dodatočné vyrovnanie v čase $t + \tau$ sa rovná:

$$M_{t+\tau} = \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau} - \sum_{j=1}^J (1 - h_j) C_{j,t+\tau} \quad (2)$$

V závislosti od prevádzkových charakteristík systémov riadenia kolaterálu v národných centrálnych bankách môžu národné centrálny banky pri výpočte základu výzvy na dodatočné vyrovnanie zohľadniť aj akumulovaný úrok z likvidity dodanej v nesplatených obchodoch.

Výzvy na dodatočné vyrovnanie sa uskutočnia len vtedy, ak základ výzvy presiahne úroveň určitého hraničného bodu.

Nech je hraničný bod vyjadrený ako $k = 0,5$ %. V systéme rezervácie ($I = 1$) sa výzva na dodatočné vyrovnanie uskutoční v momente, keď:

$M_{t+\tau} > k \cdot L_{i,t+\tau}$ (zmluvná strana zaplatí sumu výzvy na dodatočné vyrovnanie národnej centrálnej banke), alebo

$M_{t+\tau} < -k \cdot L_{i,t+\tau}$ (národná centrálna banka zaplatí sumu výzvy na dodatočné vyrovnanie zmluvnej strane).

V systéme združovania musí zmluvná strana do spoločného fondu dodať ďalšie aktíva, ak:

$$M_{t+\tau} > k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau}$$

Výšku vnútrodenného úveru (IDC), ktorý má zmluvná strana k dispozícii v systéme združovania, je naopak možné vyjadriť takto:

$$IDC = -M_{t+\tau} + k \cdot \sum_{i=1}^I L_{i,t+\tau} \quad (\text{ak je kladné})$$

V systéme rezervácie aj v systéme združovania výzvy na dodatočné vyrovnanie zabezpečujú obnovenie platnosti vzťahu vyjadreného v rovnici (1).

zo zverejneného zoznamu akceptovateľných obchodovateľných aktív.⁴⁷

6.4.3 OPATRENIA NA KONTROLU RIZIKA PRE NEOBCHODOVATEĽNÉ AKTÍVA

ÚVEROVÉ POHĽADÁVKY

Rámec kontroly rizika pre akceptovateľné úverové pohľadávky obsahuje tieto hlavné prvky:

- Jednotlivé úverové pohľadávky podliehajú špecifickým zrážkam pri ocenení. Zrážky sa líšia podľa zostatkovej splatnosti, typu

úrokových platieb (pevných alebo pohyblivých) a metodiky oceňovania, ktorú používa národná centrálna banka (časť 6.5) spôsobom uvedeným v tabuľke 9.⁴⁸

- Pri úverových pohľadávkach s pohyblivými úrokovými platbami platí 7% zrážka pri ocenení bez ohľadu na to, akú metodiku oceňovania

⁴⁸ Zrážky pri ocenení vzťahujúce sa na úverové pohľadávky s pevnými úrokovými platbami sa vzťahujú aj na úverové pohľadávky, ktorých úrokové platby sú naviazané na mieru inflácie.

Tabuľka 9 Výška zrážok pri ocenení uplatňovaná na úverové pohľadávky s pevnými úrokovými platbami

(v percentách)

Zostatková splatnosť (v rokoch)	Pevné úrokové platby a ocenenie na základe teoretickej ceny určenej NCB	Pevné úrokové platby a ocenenie na základe nesplatennej sumy určenej NCB
0-1	7	9
1-3	9	15
3-5	11	20
5-7	12	24
7-10	13	29
>10	17	41

národná centrálna banka používa. Úroková platba sa považuje za pohyblivú vtedy, keď sa viaže na referenčnú úrokovú mieru a keď doba fixácie vzťahujúca sa na túto platbu nie je dlhšia ako rok. Úrokové platby s dobou fixácie dlhšou ako rok sa považujú za pevné úrokové platby, pričom pri zrážke sa používa zostatková splatnosť úverovej pohľadávky.

- Opatrenia na kontrolu rizika vzťahujúce sa na úverovú pohľadávku s viacerými typmi úrokových platieb závisia od úrokových platieb uskutočňovaných počas zostávajúcej doby platnosti úverovej pohľadávky. Ak sa počas zostávajúcej doby platnosti úverovej pohľadávky platí viac typov úrokových platieb, zostávajúce úrokové platby sa považujú za pevné úrokové platby, pričom pri zrážke sa používa zostatková splatnosť úverovej pohľadávky.
- Národné centrálné banky (v príslušných prípadoch) používajú rovnaký hraničný bod na uskutočňovanie výziev na dodatočné vyrovnanie pre obchodovateľné i neobchodovateľné aktíva.

NEOBCHODOVATEĽNÉ RETAILOVÉ HYPOTEKÁRNE ZÁLOŽNÉ DLHOVÉ NÁSTROJE

Pre neobchodovateľné retailové hypotekárne záložné dlhové nástroje platí zrážka pri ocenení vo výške 20 %.

6.5 ZÁSADY OCEŇOVANIA PODKLADOVÝCH AKTÍV

Eurosystem pri stanovovaní hodnoty podkladových aktív použitých v reverzných obchodoch uplatňuje tieto zásady:

OBCHODOVATEĽNÉ AKTÍVA

- Pre každé akceptovateľné obchodovateľné aktívum Eurosystem určí najreprezentatívnejší zdroj určenia ceny, ktorý sa použije na výpočet trhovej hodnoty.
- Hodnota obchodovateľného aktíva sa vypočíta na základe najreprezentatívnejšej ceny pracovného dňa, ktorý predchádza dňu ocenenia. V prípade viacerých kótovaných cien sa použije najnižšia cena (zvyčajne cena ponuky). Ak pre určité aktívum neexistuje reprezentatívna cena v pracovný deň, ktorý predchádza dňu ocenenia, použije sa cena posledného obchodu. Ak je takto získaná cena staršia ako päť dní alebo sa minimálne za posledných päť dní nezmenila, Eurosystem určí teoretickú cenu.
- Trhová alebo teoretická cena dlhového nástroja sa určí so započítaním pripísaného úroku.
- V závislosti od rozdielov v národných právnych systémoch a prevádzkových postupoch sa zaobchádzanie s príjmovými tokmi (napr. výplatami kupónov) prijatého aktíva počas doby platnosti reverzného obchodu môže medzi národnými centrálnymi

bankami líšiť. Ak sa tok príjmu prevádza na zmluvnú stranu, národné centrálné banky zabezpečia, aby príslušné operácie boli až do prevodu príjmu plne kryté dostatočným objemom podkladových aktív. Národné centrálné banky sa snažia zabezpečiť, aby bol ekonomický efekt zaobchádzania s príjmovými tokmi rovnocenný so situáciou, keď sa príjem prevádza na zmluvnú stranu v deň uskutočnenia platby.⁴⁹

NEOBCHODOVATEĽNÉ AKTÍVA

Neobchodovateľné nástroje sa oceňujú podľa teoretickej ceny alebo nesplatenej sumy.

Ak si národná centrálna banka zvolí oceňovanie na základe nesplatenej sumy, na neobchodovateľné aktíva sa môžu uplatňovať vyššie zrážky (časť 6.4.3).

6.6 CEZHRAŇIČNÉ POUŽÍVANIE AKCEPTOVATEĽNÝCH AKTÍV

Zmluvné strany Eurosystemu môžu využívať akceptovateľné aktíva na cezhraničnom princípe. To znamená, že môžu získavať finančné prostriedky z národnej centrálnej banky členského štátu, v ktorom majú sídlo, tak, že využívajú aktíva umiestnené v inom členskom štáte. Podkladové aktíva musia byť použiteľné cezhranične v celej eurozóne vo všetkých typoch operácií, v ktorých Eurosystem dodáva likviditu oproti akceptovateľným aktívam.

Na zabezpečenie možnosti využívať všetky akceptovateľné aktíva emitované/uložené v eurozóne cezhranične vypracovali národné centrálné banky (a ECB) model korešpondenčných centrálnych bánk (correspondent central banking model – CCBM). V tomto modeli národné centrálné banky vo vzťahu k aktívam akceptovaným v ich domácom depozitári alebo systéme vyrovnania pôsobia navzájom (i vo vzťahu k ECB) ako správcovia („korešpondenti“). V prípade neobchodovateľných aktív, t. j. úverových pohľadávok a RMBD, ktoré sa nedajú prevádzať

prostredníctvom systémov vyrovnania obchodov s cennými papiermi, sa môžu využívať špecifické riešenia.⁵⁰ CCBM sa môže použiť na zabezpečenie všetkých druhov úverových operácií Eurosystemu. Okrem CCBM sa na cezhraničný prevod cenných papierov môžu využívať akceptovateľné prepojenia medzi systémami vyrovnania obchodov s cennými papiermi.⁵¹

6.6.1 MODEL KOREŠPONDENČNÝCH CENTRÁLNYCH BÁNK

Model korešpondenčných centrálnych bánk je zobrazený v grafe 3.

Všetky národné centrálné banky si vzájomne vedú účty cenných papierov určené na cezhraničné využívanie akceptovateľných aktív. Presný postup CCBM závisí od toho, či sú akceptovateľné aktíva viazané (rezervované) na jednotlivé obchody, alebo či sú uložené na združenom účte podkladových aktív.⁵²

- V systéme rezervácie (earmarking system) platí, že keď národná centrálna banka členského štátu, v ktorom má zmluvná strana sídlo (t. j. „domáca centrálna banka“) akceptuje ponuku zmluvnej strany na poskytnutie úveru, zmluvná strana vydá

49 Národné centrálné banky sa môžu rozhodnúť, že v reverzných transakciách nebudú ako podkladové aktíva akceptovať dlhové nástroje s príjmovým tokom (napr. výplatom kupónu), ktorý spadá do obdobia do dňa splatnosti operácie menovej politiky (časť 6.2.3).

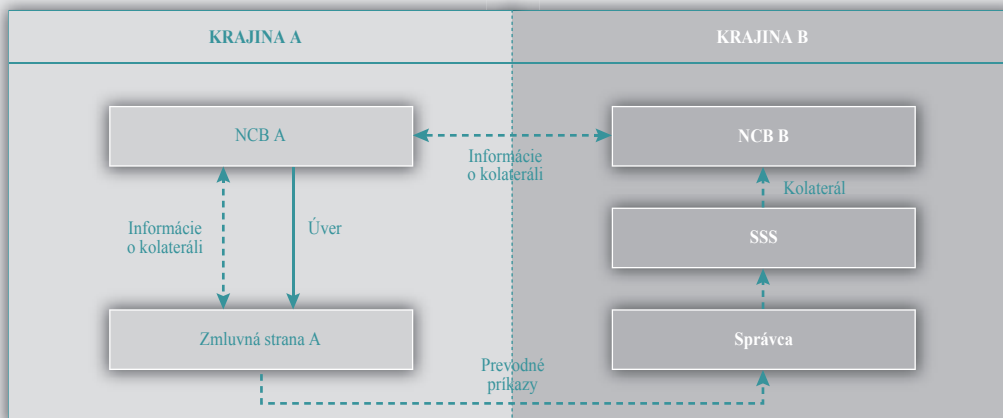
50 Podrobné informácie sú uvedené v publikácii „Correspondent central banking model (CCBM) procedure for Eurosystem counterparties“, ktorá je k dispozícii na internetovej stránke ECB (www.ecb.europa.eu).

51 Akceptovateľné aktíva sa môžu používať prostredníctvom účtu centrálnej banky v systéme vyrovnania obchodov s cennými papiermi umiestnenom v krajine, ktorá nie je domácou krajinou predmetnej centrálnej banky, ak použitie takéhoto účtu schválil Eurosystem. Od roku 1999 je De Nederlandsche Bank oprávnená používať svoj účet v Euroclear Bank (Belgicko) na vyrovnanie zabezpečovacích transakcií s eurobondami emitovanými v rámci tohto medzinárodného centrálného depozitára cenných papierov. Od augusta 2000 má povolenie na otvorenie takéhoto účtu v Euroclear aj Central Bank and Financial Services Authority of Ireland. Tento účet sa môže používať pre všetky akceptovateľné aktíva vedené v systéme Euroclear, t. j. vrátane akceptovateľných aktív prevedených do systému Euroclear prostredníctvom akceptovateľných prepojení.

52 Pozri poznámku pod čiarou 50 v tejto kapitole.

Graf 3 Model korešpondenčných centrálnych bánk

Používanie akceptovateľných aktív umiestnených v krajine B zmluvnou stranou so sídlom v krajine A na získanie úveru od národnej centrálnej banky krajiny A.

pokyn (ak je to potrebné, prostredníctvom jej vlastného správcu) systému vyrovnania obchodov s cennými papiermi v krajine, v ktorej sú obchodovateľné aktíva uložené, na ich prevod do centrálnej banky tejto krajiny na účet domácej centrálnej banky. Keď korešpondenčná centrálna banka domácej centrálnej banke poskytne informáciu, že kolaterál prijala, domáca centrálna banka prevedie peňažné prostriedky zmluvnej strane. Centrálna banka neprevádzajú prostriedky, pokiaľ si nie sú isté, že korešpondenčná centrálna banka prijala obchodovateľné aktíva zmluvných strán. Ak je potrebné splniť termíny vyrovnania, zmluvné strany môžu vopred uložiť aktíva v korešpondenčných centrálnych bankách na účet ich domácej centrálnej banky využitím postupov CCBM.

- V systéme združeného účtu (pooling system) platí, že zmluvná strana môže kedykoľvek poskytnúť korešpondenčnej centrálnej banke obchodovateľné aktíva na účet domácej centrálnej banky. Keď korešpondenčná centrálna banka domácej centrálnej banke poskytne informáciu, že obchodovateľné aktíva prijala, domáca centrálna banka tieto obchodovateľné aktíva priíše na združený („pool“) účet zmluvnej strany.

Na cezhraničné používanie neobchodovateľných aktív, t. j. úverových pohľadávok a RMBD, boli vypracované osobitné postupy.⁵³ Ak sa úverové pohľadávky používajú ako kolaterál v cezhraničnom kontexte, platí pre ne variant CCBM, ktorý sa zakladá na prevode vlastníckeho práva, zastavení alebo založení v prospech domácej centrálnej banky alebo vinkulácii v prospech korešpondenčnej centrálnej banky, ktorá vystupuje ako agent domácej centrálnej banky. Na umožnenie cezhraničného používania RMBD je potrebné vytvoriť ďalší účelový variant na základe vinkulácie v prospech korešpondenčnej centrálnej banky, ktorá vystupuje ako agent domácej centrálnej banky.

CCBM je zmluvným stranám k dispozícii (pre obchodovateľné i neobchodovateľné aktíva) od 9:00 do 16:00 času ECB (SEČ) v každý pracovný deň Eurosystemu. Zmluvná strana, ktorá chce CCBM využiť, musí o tom informovať národnú centrálnu banku, od ktorej chce získať úver, t. j. svoju domácu centrálnu banku, do 16:00 času ECB (SEČ). Zmluvná strana musí navyše zabezpečiť, aby bol kolaterál na zabezpečenie operácií menovej politiky dodaný na účet korešpondenčnej centrálnej banky najneskôr do 16:45 času ECB (SEČ). Pokyny alebo dodania

⁵³ Pozri poznámku pod čiarou 50 v tejto kapitole.

po tomto termíne sa berú do úvahy len pre úver poskytnutý v nasledujúci pracovný deň. Ak zmluvné strany predpokladajú potrebu využiť CCBM neskôr v priebehu dňa, mali by aktíva podľa možnosti dodať vopred (t. j. vopred ich uložiť). Vo výnimočných situáciách alebo z menovopolitických dôvodov môže ECB rozhodnúť o predĺžení záverečnej hodiny CCBM až do záverečnej hodiny systému TARGET2.

6.6.2 PREPOJENIA MEDZI SYSTÉMAMI VYROVNANIA OBCHODOV S CENNÝMI PAPIERMI

Okrem CCBM sa na cezhraničný prevod obchodovateľných aktív môžu využívať akceptovateľné prepojenia medzi systémami vyrovnania obchodov s cennými papiermi (SSS) EÚ.

Priame alebo nepriame prepojenie medzi dvoma systémami vyrovnania obchodov s cennými papiermi umožňuje účastníkovi v jednom systéme vyrovnania držať cenné papiere emitované v inom systéme vyrovnania bez toho, aby bol účastníkom tohto iného systému.⁵⁴ Tieto prepojenia sa môžu využiť na prevod kolaterálu v úverových operáciách Eurosystemu až po posúdení a schválení na základe štandardov na

využívanie systémov vyrovnania obchodov s cennými papiermi EÚ.^{55,56}

Z hľadiska Eurosystemu plnia CCBM a cezhraničné prepojenia medzi systémami vyrovnania obchodov s cennými papiermi EÚ tú istú funkciu, a to umožniť zmluvným stranám využívať kolaterál na cezhraničnom princípe, t. j. umožniť zmluvným stranám využiť kolaterál na získanie úveru od ich domácej centrálnej banky aj vtedy, keď bol tento kolaterál emitovaný v systéme

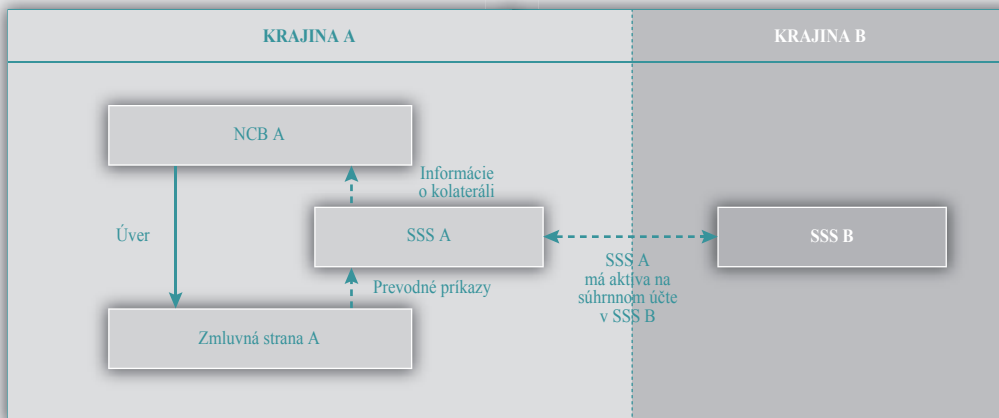
54 Prepojenie medzi dvoma systémami vyrovnania obchodov s cennými papiermi tvorí súbor postupov a dohôd na cezhraničný prevod cenných papierov v zaknihovanej podobe. Prepojenie má podobu súhrnného účtu (omnibus account), ktorý si otvorí jeden systém vyrovnania (systém investora) v druhom systéme vyrovnania (systéme emitenta). Pri priamom prepojení medzi týmito dvoma systémami vyrovnania nevstupuje žiadny prostredník. Na cezhraničné prevody cenných papierov do Eurosystemu sa môžu použiť aj nepriame prepojenia medzi systémami vyrovnania obchodov s cennými papiermi. Nepriame prepojenie je zmluvná alebo technická dohoda, ktorá dvom systémom vyrovnania, ktoré nie sú navzájom priamo prepojené, umožňuje vymieňať si alebo prevádzať cenné papiere prostredníctvom tretieho systému vyrovnania, ktorý vystupuje ako prostredník.

55 Aktuálny zoznam akceptovaných prepojení je uvedený na internetovej stránke ECB (www.ecb.europa.eu).

56 Pozri publikáciu „Standards for the use of EU securities settlement systems in ESCB credit operations“ (Štandardy na používanie systémov vyrovnania obchodov s cennými papiermi EÚ v úverových operáciách ESCB), Európsky menový inštitút, január 1998, ktorá je k dispozícii na internetovej stránke ECB (www.ecb.europa.eu).

Graf 4 Prepojenia medzi systémami vyrovnania obchodov s cennými papiermi

Používanie akceptovateľných aktív emitovaných v systémoch vyrovnania obchodov s cennými papiermi krajiny B držaných zmluvnou stranou so sídlom v krajine A prostredníctvom prepojenia medzi systémami vyrovnania obchodov s cennými papiermi v krajinách A a B na získanie úveru od národnej centrálnej banky krajiny A.

vyrovnania obchodov s cennými papiermi inej krajiny. CCBM a prepojenia medzi systémami vyrovnania obchodov s cennými papiermi však túto funkciu plnia rôznymi spôsobmi. V CCBM existuje cezhraničný vzťah medzi národnými centrálnymi bankami. Tieto navzájom vystupujú ako správcovia. Pri využívaní prepojení ide o cezhraničný vzťah medzi systémami vyrovnania obchodov s cennými papiermi. Tieto si navzájom otvárajú súhrnné účty. Aktíva uložené v korešpondenčnej centrálnej banke sa môžu využívať iba na zabezpečenie úverových operácií Eurosystemu. Aktíva vedené prostredníctvom prepojenia sa však môžu využívať na úverové operácie Eurosystemu, ako aj na akýkoľvek iný účel, ktorý si zmluvná strana zvolí. Pri využívaní prepojení medzi systémami vyrovnania obchodov s cennými papiermi zmluvné strany vedú aktíva na svojich vlastných účtoch vo svojich domácich systémoch vyrovnania obchodov s cennými papiermi a nepotrebnú správcu.

alebo Švajčiarska, takéto aktíva ako kolaterál používať nemôžu.

6.7 AKCEPTOVATEĽNOSŤ KOLATERÁLU DENOMINOVANÉHO V MENE INEJ AKO EURO VO VÝNIMOČNÝCH PRÍPADOCH

V určitých prípadoch môže Rada guvernérov rozhodnúť, že za akceptovateľný kolaterál prijme určité obchodovateľné dlhové nástroje vydané jednou alebo viacerými ústrednými štátnymi správami krajín G10 mimo eurozóny v ich domácej mene. V prípade takéhoto rozhodnutia sa upresnia príslušné kritériá a zmluvným stranám musia byť oznámené postupy výberu a mobilizácie zahraničného kolaterálu vrátane zdrojov a zásad ocenenia, opatrení na kontrolu rizika a postupov vyrovnania.

Bez ohľadu na ustanovenia časti 6.2.1 môžu byť takéto aktíva uložené/registrované (emitované) mimo EHP a, ako sa uvádza vyššie, môžu byť denominované v menách iných ako euro. Akékoľvek takéto aktíva používané zmluvnou stranou musia byť jej vlastníctvom.

Zmluvné strany, ktoré sú pobočkami úverových inštitúcií nachádzajúcich sa mimo EHP

KAPITOLA 7

POVINNÉ MINIMÁLNE REZERVY¹

7.1 VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA

ECB od úverových inštitúcií vyžaduje, aby v rámci systému povinných minimálnych rezerv Eurosystemu udržiavali povinné minimálne rezervy na účtoch v národných centrálnych bankách. Právny rámec tohto systému je ustanovený v článku 19 Štatútu ESCB, v nariadení Rady (ES) č. 2531/98 z 23. novembra 1998, ktoré sa týka uplatňovania minimálnych rezerv Európskou centrálnou bankou,² a v nariadení (ES) č. 1745/2003 Európskej centrálnej banky o povinných minimálnych rezervách (ECB/2003/9).³ Uplatňovanie nariadenia ECB/2003/9 zabezpečuje, aby podmienky systému povinných minimálnych rezerv Eurosystemu boli v celej eurozóne jednotné.

Výška povinných minimálnych rezerv, ktoré má každá inštitúcia držať, sa určuje vo vzťahu k jej základni na výpočet povinných minimálnych rezerv. Systém povinných minimálnych rezerv Eurosystemu umožňuje zmluvným stranám využívať priemerovanie, čo znamená, že dodržiavanie určenej výšky rezerv sa zisťuje na základe priemeru konečných denných zostatkov na účtoch rezerv zmluvných strán počas príslušnej periódy. Povinné minimálne rezervy inštitúcií sú úročené úrokovou sadzbou pre hlavné refinančné operácie Eurosystemu.

Systém povinných minimálnych rezerv Eurosystemu sleduje hlavne tieto menové funkcie:

- *stabilizáciu úrokových sadzieb peňažného trhu*: priemerovanie v systéme povinných minimálnych rezerv Eurosystemu má prispieť k stabilizácii úrokových sadzieb peňažného trhu tým, že motivuje inštitúcie k vyrovnávaniu účinkov dočasných výkyvov likvidity.
- *vytvorenie alebo rozšírenie štrukturálneho nedostatku likvidity*: systém povinných minimálnych rezerv Eurosystemu prispieva k vytváraniu alebo rozširovaniu

štrukturálneho nedostatku likvidity. Môže tým zlepšiť schopnosť Eurosystemu efektívne pôsobiť ako dodávateľ likvidity.

Pri uplatňovaní povinných minimálnych rezerv je ECB povinná konať podľa cieľov Eurosystemu vymedzených v článku 105 ods. 1 zmluvy a článku 2 Štatútu ESCB, čo okrem iného znamená zásadu nevyvolávať významné nežiaduce premiestňovanie alebo prevod zdrojov.

7.2 INŠTITÚCIE S POVINNOSŤOU UDŽIAVAŤ MINIMÁLNE REZERVY

ECB v súlade s článkom 19.1 Štatútu ESCB vyžaduje, aby úverové inštitúcie so sídlom v členských štátoch udržiavali povinné minimálne rezervy. To znamená, že systému povinných minimálnych rezerv v rámci Eurosystemu podliehajú aj pobočky zriadené v eurozóne subjektmi, ktoré nemajú sídlo v eurozóne. Pobočky úverových inštitúcií sídliačich v eurozóne, ktoré sa nachádzajú mimo eurozóny, však tomuto systému nepodliehajú.

Inštitúcie sú automaticky zbavené povinnosti udržiavať povinné minimálne rezervy od začiatku periódy udržiavania, v ktorej im bolo odobraté povolenie alebo v ktorej sa ho vzdali, alebo počas ktorého príslušný súd alebo iný kompetentný orgán zúčastneného členského štátu prijme rozhodnutie o likvidácii inštitúcie. Podľa nariadenia Rady (ES) č. 2531/98 a nariadenia ECB/2003/9 má ECB tiež možnosť nediskriminačným spôsobom zbaviť povinnosti v rámci systému minimálnych rezerv Eurosystemu tie inštitúcie, na ktoré sa vzťahujú reorganizačné opatrenia, zmrazenie prostriedkov alebo iné opatrenia prijaté Európskym spoločenstvom alebo niektorým členským štátom podľa článku 60 ods. 2 zmluvy, ktoré obmedzujú používanie ich prostriedkov, inštitúcie, ktorým bol na základe rozhodnutia Rady guvernérov pozastavený

1 Obsah tejto kapitoly slúži len na informačné účely.

2 Ú. v. ES L 318, 27.11.1998, s. 1.

3 Ú. v. ES L 250, 2.10.2003, s. 10.

alebo odobratý prístup k operáciám na voľnom trhu alebo automatickým operáciám Eurosystemu, resp. v prípade, ak by uložením tejto povinnosti týmto inštitúciám neboli dosiahnuté ciele systému povinných minimálnych rezerv Eurosystemu. Ak sa jej rozhodnutie o takejto výnimke vzťahuje na posledný uvedený dôvod, t. j. ciele systému povinných minimálnych rezerv Eurosystemu, ECB berie do úvahy jedno alebo viacero z týchto kritérií:

- inštitúcia má oprávnenie vykonávať výhradne zvláštne funkcie;
- inštitúcia nesmie vykonávať aktívne bankové funkcie v hospodárskej súťaži s ostatnými úverovými inštitúciami; a/alebo
- inštitúcia má zákonnú povinnosť mať všetky svoje vklady účelovo viazané na regionálnu alebo medzinárodnú rozvojovú pomoc.

ECB vedie zoznam inštitúcií podliehajúcich systému povinných minimálnych rezerv Eurosystemu. ECB tiež zverejňuje zoznam všetkých inštitúcií oslobodených od povinnosti udržiavať povinné minimálne rezervy z dôvodov iných, ako sú reorganizačné opatrenia, zmrazenie prostriedkov alebo iné opatrenia prijaté Európskym spoločenstvom alebo niektorým členským štátom podľa článku 60 ods. 2 zmluvy, ktoré obmedzujú používanie ich prostriedkov, alebo pozastavenie alebo odobratie prístupu k operáciám na voľnom trhu alebo automatickým operáciám Eurosystemu na základe rozhodnutia Rady guvernérov.⁴ Zmluvné strany sa o tieto zoznamy môžu opierať pri zisťovaní toho, či majú záväzky voči takej inštitúcii, ktorá sama podlieha povinnosti udržiavať povinné minimálne rezervy. Tieto zoznamy, ktoré sú zverejňované po závere posledného pracovného dňa Eurosystemu každý kalendárny mesiac, platia pre výpočet základne povinných minimálnych rezerv pre periódu udržiavania rezerv, ktorá sa začína v kalendárnom mesiaci o dva mesiace neskôr.

Napríklad zoznam zverejnený na konci februára platí pre výpočet základne povinných minimálnych rezerv pre periódu, ktorá sa začína v apríli.

7.3 URČOVANIE POVINNÝCH MINIMÁLNYCH REZERV

ZÁKLADŇA NA VÝPOČET POVINNÝCH MINIMÁLNYCH REZERV A SADZBY POVINNÝCH MINIMÁLNYCH REZERV

Základňa na výpočet povinných minimálnych rezerv inštitúcie sa určuje vo vzťahu k položkám jej súvahy. Súvahové údaje sa oznamujú národným centrálnym bankám v rámci všeobecného systému peňažnej a bankovej štatistiky ECB (časť 7.5).⁵ Pre inštitúcie podliehajúce plnej oznamovacej povinnosti sa súvahové údaje ku koncu daného kalendárneho mesiaca používajú na určenie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv pre periódu udržiavania začínajúcu sa o dva kalendárne mesiace. Napríklad pri určovaní povinných minimálnych rezerv, ktoré majú zmluvné strany splniť za periódu začínajúcu sa v apríli, sa vychádza zo základne na výpočet povinných minimálnych rezerv určenej zo súvahy zostavenej ku koncu februára.

Rámec vykazovania pre peňažnú a bankovú štatistiku ECB obsahuje možnosť zbaviť malé inštitúcie časti záťaže súvisiacej s vykazovaním. Inštitúcie, na ktoré sa toto ustanovenie vzťahuje, vykazujú iba obmedzený súbor súvahových údajov raz za štvrtrok (údaje ku koncu štvrtroka) a s dlhšou oznamovacou lehotou ako väčšie inštitúcie. Pre tieto inštitúcie sa na určenie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv pre tri za sebou nasledujúce periódy používajú údaje zo súvahy vykázané za príslušný štvrtrok

4 Zoznamy sú verejne prístupné na internetovej stránke ECB (www.ecb.europa.eu).

5 Rámec výkazníctva na účely peňažnej a bankovej štatistiky ECB je uvedený v prílohe 4.

s dvojmesačným sklzom. Napríklad pre výpočet základne na výpočet povinných minimálnych rezerv pre periódy začínajúce sa v júni, júli a auguste platí súvaha z konca prvého štvrtroka, t. j. z marca.

Podľa nariadenia Rady (ES) č. 2531/98 je ECB oprávnená do základne na výpočet povinných minimálnych rezerv inštitúcie započítať záväzky plynúce z prijatých finančných prostriedkov spolu so záväzkami vyplývajúcimi z podsúvahových položiek inštitúcie. V skutočnosti sú však v systéme povinných minimálnych rezerv Eurosystemu do základne na výpočet povinných minimálnych rezerv zaradené iba záväzkové kategórie „vklady“ a „emitované dlhové cenné papiere“ (box 9).

Záväzky voči iným inštitúciám zaradeným do zoznamu inštitúcií, ktoré podliehajú systému povinných minimálnych rezerv Eurosystemu, a záväzky voči ECB a národným centrálnym bankám do základne na výpočet povinných minimálnych rezerv zahrnuté nie sú. V tejto súvislosti musí byť pre kategóriu záväzkov „emitované dlhové cenné papiere“ emitent schopný preukázať skutočný objem týchto nástrojov v držbe iných inštitúcií podliehajúcich systému minimálnych rezerv Eurosystemu, aby si ich mohol odpočítať zo svojej základne na výpočet minimálnych rezerv. V opačnom prípade si za túto súvahovú položku môže uplatniť len štandardizovaný odpočet vo výške pevne stanoveného percenta.⁶

Sadzby minimálnych rezerv určuje ECB do výšky maximálneho limitu stanoveného v nariadení Rady (ES) č. 2531/98. Na väčšinu položiek zahrnutých do základne na výpočet povinných minimálnych rezerv ECB uplatňuje jednotnú nenulovú sadzbu rezerv. Výška tejto sadzby minimálnych rezerv je stanovená v nariadení ECB/2003/9. Pre nasledujúce kategórie záväzkov ECB stanovila nulovú sadzbu: „vklady s pôvodnou dobou splatnosti nad dva roky“, „vklady s výpovednou lehotou

nad dva roky“, „dohody o spätnom odkúpení (repo obchody)“ a „dlhové cenné papiere s pôvodnou splatnosťou nad dva roky“ (box 9). ECB môže sadzbu povinných minimálnych rezerv kedykoľvek zmeniť. V tom prípade zmeny sadzby povinných minimálnych rezerv oznamuje pred prvou periódou udržiavania, na ktorú sa vzťahujú.

VÝPOČET POVINNÝCH MINIMÁLNYCH REZERV

Povinné minimálne rezervy každej inštitúcie sa vypočítajú uplatnením sadzby rezerv podľa príslušných kategórií na sumu pasív podliehajúcich povinným minimálnym rezervám.

Každá inštitúcia si odpočíta zo svojej povinnosti minimálnych rezerv odpočítateľnú položku vo výške 100 000 EUR v každom členskom štáte, v ktorom má svoju organizačnú zložku. Táto odpočítateľná položka nemá vplyv na právne záväzky inštitúcií podliehajúcich systému povinných minimálnych rezerv Eurosystemu.⁷

Výška povinných minimálnych rezerv za každú periódu udržiavania sa zaokrúhľuje na najbližšie euro.

6 Nariadenie ECB/2003/9. Ďalšie informácie týkajúce sa štandardizovaného odpočtu sú na internetovej stránke ECB (www.ecb.europa.eu) a na internetových stránkach Eurosystemu (príloha 5).

7 Pre inštitúcie, ktoré majú povolené vykazovať štatistické údaje konsolidovane ako skupina podľa ustanovení rámca vykazovania pre peňažnú a bankovú štatistiku ECB (príloha 4), platí, že skupine ako celku sa poskytne len jedna takáto odpočítateľná položka, pokiaľ inštitúcie neposkytujú údaje o základni na stanovenie minimálnych rezerv a stave rezerv dostatočne podrobne na to, aby si Eurosystem mohol overiť ich presnosť a kvalitu a stanoviť príslušnú výšku minimálnych rezerv každej jednotlivkej inštitúcie zaradenej do skupiny.

ZÁKLADŇA NA VÝPOČET POVINNÝCH MINIMÁLNÝCH REZERV A SADZBY POVINNÝCH MINIMÁLNÝCH REZERV

A. Závazky zahrnuté do základne, na ktoré sa vzťahuje kladná sadzba

Vklady¹

- Netermínované vklady
- Vklady s dohodnutou splatnosťou do dvoch rokov vrátane
- Vklady s výpovednou lehotou do dvoch rokov vrátane

Vydané dlhové cenné papiere

- Dlhové cenné papiere s pôvodnou splatnosťou do dvoch rokov vrátane

B. Závazky zahrnuté do základne, na ktoré sa uplatňuje nulová sadzba

Vklady¹

- Vklady s dohodnutou splatnosťou nad dva roky
- Vklady s výpovednou lehotou nad dva roky
- Repo obchody

Vydané dlhové cenné papiere

- Dlhové cenné papiere s pôvodnou splatnosťou nad dva roky

C. Závazky vylúčené zo základne

- Závazky voči ostatným inštitúciám podliehajúcim systému povinných minimálnych rezerv Eurosystemu
- Závazky voči ECB a zúčastneným národným centrálnym bankám

¹ Nariadenie (ES) č. 2181/2004 Európskej centrálnej banky zo 16. decembra 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2423/2001 (ECB/2001/13) o konsolidovanej súvahe sektora peňažných finančných inštitúcií, a nariadenie (ES) č. 63/2002 (ECB/2001/18) o štatistike úrokových sadzieb uplatňovaných peňažnými finančnými inštitúciami na vklady prijímané od fyzických osôb a nefinančných spoločností (ECB/2004/21) (Ú. v. EÚ L 371 z 18.12.2004, s. 42), výslovne vyžaduje vykazovanie vkladových záväzkov v nominálnej hodnote. Nominálnou hodnotou sa myslí hodnota istiny, ktorú je dlžník podľa zmluvy povinný splatiť veriteľovi. Táto zmena bola potrebná, pretože smernica Rady č. 86/635/EHS z 8. decembra 1986 o ročných účtovných zvierkach a konsolidovaných účtovných zvierkach bánk a iných finančných inštitúcií (Ú. v. ES L 372 z 31.12.1986, s. 1) bola zmenená a doplnená tak, aby sa niektoré finančné nástroje mohli oceňovať v objektívnej hodnote.

7.4 UDRŽIAVANIE REZERV

PERIÓDA UDRŽIAVANIA POVINNÝCH MINIMÁLNÝCH REZERV

ECB zverejňuje kalendár období najmenej tri mesiace pred začiatkom každého roka.⁸ Perióda udržiavania povinných minimálnych rezerv sa začína v deň vyrovnania prvej hlavnej refinančnej operácie, ktorá nasleduje po zasadnutí Rady guvernérov, na programe ktorého je pravidelné mesačné hodnotenie nastavenia menovej politiky. V osobitných prípadoch môže byť uverejnený kalendár zmenený, pričom jedným z dôvodov môže byť zmena plánu zasadnutí Rady guvernérov.

UDRŽIAVANIE POVINNÝCH MINIMÁLNÝCH REZERV

Každá inštitúcia je povinná mať svoje povinné minimálne rezervy uložené na jednom alebo viacerých rezervných účtoch v národnej centrálnej banke v členskom štáte, v ktorom má sídlo. Pokiaľ ide o inštitúcie s viac ako jednou organizačnou zložkou v príslušnom členskom štáte, za splnenie celkových povinných minimálnych rezerv všetkých domácich organizačných zložiek inštitúcie

⁸ Kalendár sa zvyčajne oznamuje v tlačovej správe ECB, ktorá je na internetovej stránke ECB (www.ecb.europa.eu). Okrem toho sa uverejňuje v Úradnom vestníku Európskej únie a na internetových stránkach Eurosystemu (príloha 5).

zodpovedá jej ústredie.⁹ Inštitúcia s organizačnými zložkami vo viac ako jednom členskom štáte je povinná viesť povinné minimálne rezervy v národnej centrálnej banke každého členského štátu, v ktorom má organizačnú zložku, podľa základne na výpočet povinných minimálnych rezerv platnej v danom členskom štáte.

Ako rezervné účty sa môžu využívať aj zúčtovacie účty inštitúcií v národných centrálnych bankách. Rezervy udržiavané na zúčtovacích účtoch sa môžu využívať na účely vnútrodenného zúčtovania. Za denný stav rezerv inštitúcie sa považuje konečný denný zostatok na jej účte rezerv.

Inštitúcia môže požiadať národnú centrálnu banku v členskom štáte, v ktorom má sídlo, o povolenie udržiavať všetky svoje povinné minimálne rezervy nepriamo prostredníctvom sprostredkovateľa. Možnosť udržiavania povinných minimálnych rezerv prostredníctvom sprostredkovateľa sa spravidla obmedzuje na inštitúcie, ktoré sú organizované tak, že

časť ich správy (napr. finančné riadenie) obvykle vykonáva sprostredkovateľ (napr. siete sporiteľní a družstevných bánk môžu svoje rezervy centralizovať). Udržiavanie povinných minimálnych rezerv prostredníctvom sprostredkovateľa podlieha ustanoveniam nariadenia ECB/2003/9.

ÚROČENIE MINIMÁLNYCH REZERV

Povinné minimálne rezervy sú počas periódy udržiavania úročené priemernou úrokovou sadzbou ECB (váženou podľa počtu kalendárnych dní) pre hlavné refinančné operácie vypočítanou pomocou vzorca stanoveného v boxe 10. Rezervy prevyšujúce povinné minimálne rezervy sa neúročia. Úroky sa pripisujú na druhý pracovný deň národnej centrálnej banky, ktorý nasleduje po konci periódy udržiavania, na ktorú sa úrok vzťahuje.

9 V prípade, že inštitúcia nemá žiadne ústredie v členskom štáte, v ktorom má sídlo, musí určiť hlavnú pobočku, ktorá bude zodpovedná za plnenie celkovej povinnosti minimálnych rezerv všetkých organizačných zložiek inštitúcie v príslušnom členskom štáte.

Box 10

VÝPOČET ÚROČENIA POVINNÝCH MINIMÁLNYCH REZERV

Povinné minimálne rezervy sa úročia podľa nasledujúceho vzorca:

$$R_t = \frac{H_t \cdot n_t \cdot r_t}{100 \cdot 360}$$

$$r_t = \sum_{i=1}^{n_t} \frac{MR_i}{n_t}$$

kde:

R_t = úrok z povinných minimálnych rezerv počas periódy udržiavania rezerv t ,

H_t = priemerná denná výška povinných minimálnych rezerv počas periódy t ,

n_t = počet kalendárnych dní periódy t ,

Box 10 (pokračovanie)

r_t	=	úroková sadzba pre úročenie povinných minimálnych rezerv počas periódy t . Sadzba sa štandardne zaokrúhľuje na dve desatinné miesta,
i	=	i -ty kalendárny deň periódy,
MR_i	=	hraničná úroková sadzba poslednej hlavnej refinančnej operácie vyrovnannej v i -tý kalendárny deň alebo pred ním.

7.5 VYKAZOVANIE, POTVRDZOVANIE A OVEROVANIE ZÁKLADNE NA VÝPOČET POVINNÝCH MINIMÁLNYCH REZERV

Jednotlivé položky základne na výpočet povinných minimálnych rezerv vypočítavajú inštitúcie, ktoré podliehajú povinnosti udržiavať povinné minimálne rezervy, a oznamujú ich národným centrálnym bankám v rámci peňažnej a bankovej štatistiky ECB (príloha 4). Postupy oznamovania a potvrdzovania základne na výpočet povinných minimálnych rezerv a stanovenia výšky povinných minimálnych rezerv inštitúcie definuje článok 5 nariadenia ECB/2003/9.

Postup oznamovania a potvrdzovania základne na výpočet povinných minimálnych rezerv inštitúcie je nasledujúci: Výšku povinných minimálnych rezerv inštitúcie pre príslušnú periódu vypočíta buď príslušná národná centrálna banka, alebo samotná inštitúcia. Strana, ktorá výpočet uskutoční, oznámi výšku povinných minimálnych rezerv druhej strane najneskôr tri pracovné dni NCB pred začiatkom periódy. Príslušná národná centrálna banka môže ako lehotu na oznámenie povinných minimálnych rezerv stanoviť aj skorší termín. Okrem toho môže stanoviť aj dodatočné lehoty, v ktorých má inštitúcia oznamovať zmeny základne na výpočet povinných minimálnych rezerv a akékoľvek zmeny oznámených povinných minimálnych rezerv. Informovaná strana potvrdí vypočítanú výšku povinných minimálnych rezerv najneskôr v pracovný deň národnej centrálnej banky, ktorý predchádza začiatku periódy udržiavania povinných

minimálnych rezerv. Ak informovaná strana neodpovie do konca posledného pracovného dňa národnej centrálnej banky pred začiatkom periódy, považuje sa to za potvrdenie výšky povinných minimálnych rezerv inštitúcie na príslušnú periódu. Po potvrdení výšky povinných minimálnych rezerv na príslušnú periódu ich výšku nie je možné zmeniť.

Pre inštitúcie, ktoré majú povolenie konať ako sprostredkovatelia pre nepriame udržiavanie rezerv iných inštitúcií, sú v nariadení ECB/2003/9 stanovené osobitné oznamovacie povinnosti. Vedenie rezerv prostredníctvom sprostredkovateľa nemení povinnosť štatistického výkazníctva inštitúcií, ktorých rezervy spravuje sprostredkovateľ.

ECB a národné centrálny banky majú právo v rámci pôsobnosti nariadenia Rady (ES) č. 2531/98 overovať presnosť a kvalitu zhromaždených údajov.

7.6 NEPLNENIE POVINNÝCH MINIMÁLNYCH REZERV

K neplneniu povinných minimálnych rezerv dochádza, ak je priemerný zostatok na konci kalendárneho dňa na účte, resp. účtoch rezerv inštitúcie počas sledovanej periódy nižší, ako sú jej určené povinné minimálne rezervy pre túto periódu.

Ak inštitúcia úplne alebo čiastočne nedodrží povinné minimálne rezervy, ECB jej môže v súlade s nariadením Rady (ES) č. 2531/98 uložiť niektorú z týchto sankcií:

- povinnosť uhradiť sumu až do výšky päť percentuálnych bodov nad úrokovou sadzbou jednodňových refinančných operácií z nenaplneného objemu minimálnych rezerv danej inštitúcie,
- povinnosť uhradiť sumu až do výšky dvojnásobku úrokovej sadzby jednodňových refinančných operácií z nenaplneného objemu povinných minimálnych rezerv danej inštitúcie,
- povinnosť uložiť v ECB alebo v národných centrálnych bankách neúročené vklady až do výšky trojnásobku nenaplneného objemu povinných minimálnych rezerv danej inštitúcie. Lehota splatnosti vkladu pritom nesmie presiahnuť obdobie, počas ktorého inštitúcia neplnila povinnosť povinných minimálnych rezerv.

Ak inštitúcia nedodrží iné povinnosti v zmysle nariadení a rozhodnutí ECB týkajúcich sa systému povinných minimálnych rezerv Eurosystemu (napr. ak príslušné údaje neodošle včas alebo ak tieto údaje nie sú presné), ECB je oprávnená uložiť jej sankcie v súlade s nariadením Rady (ES) č. 2532/98 z 23. novembra 1998 týkajúcim sa právomoci Európskej centrálnej banky ukladať sankcie a nariadením Európskej centrálnej banky č. 2157/1999 z 23. septembra 1999 týkajúcim sa právomoci Európskej centrálnej banky ukladať sankcie (ECB/1999/4).¹⁰ Výkonná rada ECB môže stanovovať a zverejňovať kritériá, podľa ktorých bude uplatňovať sankcie stanovené v článku 7 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2531/98.¹¹

Okrem toho Eurosystem v prípade závažného porušenia požiadaviek povinných minimálnych rezerv môže dočasne pozastaviť prístup zmluvných strán k obchodom na voľnom trhu.

¹⁰ Ú. v. ES L 264, 12.10.1999, s. 21.

¹¹ Takéto kritériá boli uverejnené formou oznámenia v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev pod názvom „Oznámenie Európskej centrálnej banky o ukladaní sankcií za porušenie povinnosti udržiavať minimálne rezervy“, Ú. v. ES C 39, 11.2.2000, s. 3.

PRÍLOHA I

PRÍKLADY OPERÁCIÍ A POSTUPOV MENOVEJ POLITIKY

ZOZNAM PRÍKLADOV

Príklad 1	Reverzný obchod na dodanie likvidity prostredníctvom tendra s pevnou úrokovou sadzbou	70
Príklad 2	Reverzný obchod na dodanie likvidity prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou	71
Príklad 3	Emisia dlhových certifikátov ECB prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou	72
Príklad 4	Devízový swap na stiahnutie likvidity prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou	73
Príklad 5	Devízový swap na dodanie likvidity prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou	75
Príklad 6	Opatrenia na kontrolu rizika	77

Príklad 1

REVERZNÝ OBCHOD NA DODANIE LIKVIDITY PROSTREDNÍCTVOM TENDRA S PEVNOU ÚROKOVOU SADZBOU

ECB sa rozhodne dodať trhu likviditu prostredníctvom reverzného obchodu organizovaného formou tendra s pevnou úrokovou sadzbou.

Tri zmluvné strany predložia tieto ponuky:

Zmluvná strana	Ponuka (v mil. EUR)
Banka 1	30
Banka 2	40
Banka 3	70
Spolu	140

ECB sa rozhodne prideliť spolu 105 mil. EUR.

Percento pridelenia je:

$$\frac{105}{(30 + 40 + 70)} = 75 \%$$

Zmluvným stranám sa pridelí:

Zmluvná strana	Ponuka (v mil. EUR)	Pridelený objem (v mil. EUR)
Banka 1	30	22,5
Banka 2	40	30,0
Banka 3	70	52,5
Spolu	140	105,0

Príklad 2

REVERZNÝ OBCHOD NA DODANIE LIKVIDITY PROSTREDNÍCTVOM TENDRA S POHYBLIVOU ÚROKOVOU SADZBOU

ECB sa rozhodne dodať trhu likviditu prostredníctvom reverzného obchodu na základe tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou.

Tri zmluvné strany predložia tieto ponuky:

Úroková sadzba (%)	Objem (v mil. EUR)				Kumulatívne ponuky
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Ponuky spolu	
3,15				0	0
3,10		5	5	10	10
3,09		5	5	10	20
3,08		5	5	10	30
3,07	5	5	10	20	50
3,06	5	10	15	30	80
3,05	10	10	15	35	115
3,04	5	5	5	15	130
3,03	5		10	15	145
Spolu	30	45	70	145	

ECB sa rozhodne prideliť 94 mil. EUR, čo znamená, že hraničná úroková sadzba bude 3,05 %.

Všetky ponuky nad 3,05 % (pre kumulatívny objem 80 mil. EUR) sa uspokojia v plnom rozsahu. Percento pridelenie pri úrokovej sadzbe 3,05% bude:

$$\frac{94 - 80}{35} = 40 \%$$

Napríklad banke 1 sa za hraničnú úrokovú sadzbu pridelí:

$$0,4 \times 10 = 4$$

Celkový objem pridelený banke 1 je:

$$5 + 5 + 4 = 14$$

Výsledky pridelenia možno zhrnúť takto:

Zmluvné strany	Objem (v mil. EUR)			Spolu
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	
Ponuky spolu	30,0	45,0	70,0	145
Pridelenie spolu	14,0	34,0	46,0	94

Ak sa pridelovanie uskutočňuje prostredníctvom aukcie s jednotnou úrokovou sadzbou (holandská aukcia), úroková sadzba pre všetky úspešné zmluvné strany bude 3,05 %.

Ak sa pridelovanie uskutočňuje prostredníctvom aukcie s viacerými úrokovými sadzbami (americká aukcia), na objemy pridelované zmluvným stranám sa jednotná úroková sadzba neuplatňuje; napríklad banka 1 dostane 5 mil. EUR pri 3,07 %, 5 mil. EUR pri 3,06 % a 4 mil. EUR pri 3,05 %.

Príklad 3

EMISIA DLHOVÝCH CENNÝCH PAPIEROV ECB PROSTREDNÍCTVOM TENDRA S POHYBLIVOU ÚROKOVOU SADZBOU

ECB sa rozhodne stiahnuť likviditu z trhu emisiou dlhových cenných papierov prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou.

Tri zmluvné strany predložia tieto ponuky:

Úroková sadzba (%)	Objem (v mil. EUR)			Ponuky spolu	Kumulatívne ponuky
	Banka 1	Banka 2	Banka 3		
3,00				0	0
3,01	5		5	10	10
3,02	5	5	5	15	25
3,03	5	5	5	15	40
3,04	10	5	10	25	65
3,05	20	40	10	70	135
3,06	5	10	10	25	160
3,08	5		10	15	175
3,10		5		5	180
Spolu	55	70	55	180	

ECB sa rozhodne prideliť 124,5 mil. EUR, čo znamená, že hraničná úroková sadzba je 3,05 %.

Všetky ponuky pod 3,05 % (pre kumulatívny objem 65 mil. EUR) sa uspokojia v plnom rozsahu. Pridelenie pri úrokovej sadzbe 3,05 % bude:

$$\frac{124,5 - 65}{70} = 85 \%$$

Napríklad banke 1 sa pri hraničnej úrokovej sadzbe pridelí:

$$0,85 \times 20 = 17$$

Celkový objem pridelený banke 1 bude:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 17 = 42$$

Výsledky pridelenia možno zhrnúť takto:

Zmluvné strany	Objem (v mil. EUR)			Spolu
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	
Ponuky spolu	55,0	70,0	55,0	180,0
Pridelenie spolu	42,0	49,0	33,5	124,5

Príklad 4

DEVÍZOVÝ SWAP NA STIAHNUTIE LIKVIDITY PROSTREDNÍCTVOM TENDRA S POHYBLIVOU ÚROKOVOU SADZBOU

ECB sa rozhodne stiahnuť likviditu z trhu uskutočnením devízového swapu na kurz EUR/USD prostredníctvom tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou. (Poznámka: Euro je v tomto prípade obchodované s prémieu.)

Tri zmluvné strany predložia tieto ponuky:

Swapové body (x 10 000)	Objem (v mil. EUR)				Kumulatívne ponuky
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Ponuky spolu	
6,84				0	0
6,80	5		5	10	10
6,76	5	5	5	15	25
6,71	5	5	5	15	40
6,67	10	10	5	25	65
6,63	25	35	40	100	165
6,58	10	20	10	40	205
6,54	5	10	10	25	230
6,49		5		5	235
Spolu	65	90	80	235	

ECB sa rozhodne prideliť 158 mil. EUR, čo znamená hraničnú hodnotu 6,63 swapového bodu. Všetky ponuky nad 6,63 (pre kumulatívny objem 65 mil. EUR) sa uspokojia v plnom rozsahu. Percento pridelenia pri hranici 6,63 swapového bodu bude:

$$\frac{158 - 65}{100} = 93 \%$$

Napríklad pri hraničnej hodnote swapových bodov sa banke 1 pridelí:

$$0,93 \times 25 = 23,25$$

Celkový objem pridelený banke 1 bude:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 23,25 = 48,25$$

Výsledky pridelenia možno zhrnúť takto:

Zmluvné strany	Objem (v mil. EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	Ponuky spolu
Ponuky spolu	65,00	90,00	80,00	235,0
Pridelenie spolu	48,25	52,55	57,20	158,0

ECB pre túto operáciu stanoví spotový výmenný kurz EUR/USD na 1,1300.

Ak sa pridelovanie uskutočňuje na základe (holandskej) aukcie s jednotnou sadzbou, Eurosystem ku dňu začatia obchodu kúpi 158 000 000 EUR a predá 178 540 000 USD. V deň splatnosti obchodu Eurosystem predá 158 000 000 EUR a kúpi 178 644 754 USD (forwardový výmenný kurz predstavuje $1,130663 = 1,1300 + 0,000663$).

Príklad 4 (pokračovanie)

Ak sa prideľovanie uskutočňuje na základe (americkej) aukcie s viacerými úrokovými sadzbami, Eurosystem vymení objemy eur a amerických dolárov tak, ako to zobrazuje tabuľka:

Spotová transakcia			Forwardová transakcia		
Výmenný kurz	Nákup EUR	Predaj USD	Výmenný kurz	Predaj EUR	Nákup USD
1,1300			1,130684		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130680	10 000 000	11 306 800
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130676	15 000 000	16 960 140
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130671	15 000 000	16 960 065
1,1300	25 000 000	28 250 000	1,130667	25 000 000	28 266 675
1,1300	93 000 000	105 090 000	1,130663	93 000 000	105 151 659
1,1300			1,130658		
1,1300			1,130654		
1,1300			1,130649		
Spolu	158 000 000	178 540 000		158 000 000	178 645 339

Príklad 5

DEVÍZOVÝ SWAP NA DODANIE LIKVIDITY PROSTREDNÍCTVOM TENDRA S POHYBLIVOU ÚROKOVOU SADZBOU

ECB sa rozhodne dodať trhu likviditu uskutočnením devízového swapu na kurz EUR/USD formou tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou. (Poznámka: Euro je v tomto prípade obchodované s prémieu.)

Tri zmluvné strany predložila tieto ponuky:

Swapové body (x 10,000)	Objem (v mil. EUR)			Ponuky spolu	Kumulatívne ponuky
	Banka 1	Banka 2	Banka 3		
6,23					
6,27	5		5	10	10
6,32	5		5	10	20
6,36	10	5	5	20	40
6,41	10	10	20	40	80
6,45	20	40	20	80	160
6,49	5	20	10	35	195
6,54	5	5	10	20	215
6,58		5		5	220
Spolu	60	85	75	220	

ECB sa rozhodne pridelíť 197 mil. EUR, čo znamená hraničnú hodnotu 6,54 swapového bodu. Všetky ponuky pod 6,54 (pre kumulatívny objem 195 mil. EUR) sa uspokojia v plnom rozsahu. Percento pridelenia pri hraničnej hodnote 6,54 swapového bodu bude:

$$\frac{197 - 195}{20} = 10 \%$$

Napríklad banke 1 sa pri hraničnej hodnote swapových bodov pridelí:

$$0,10 \times 5 = 0,5$$

Celkový objem pridelený banke 1 bude:

$$5 + 5 + 10 + 10 + 20 + 5 + 0,5 = 55,5$$

Výsledky pridelenia možno zhrnúť takto:

Zmluvné strany	Objem (v mil. EUR)			Spolu
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	
Ponuky spolu	60,0	85,0	75,0	220
Pridelenie spolu	55,5	75,5	66,0	197

ECB stanoví pre operáciu spotový výmenný kurz EUR/USD na 1,1300.

Ak sa pridelovanie uskutočňuje na základe (holandskej) aukcie s jednotnou sadzbou, Eurosystem ku dňu začatia operácie predá 197 000 000 EUR a kúpi 222 610 000 USD. V deň splatnosti operácie Eurosystem kúpi 197 000 000 EUR a predá 222 738 838 USD (forwardový výmenný kurz predstavuje $1,130654 = 1,1300 + 0,000654$).

Príklad 5 (pokračovanie)

Ak sa pridelovanie uskutočňuje na základe (americkej) aukcie s viacerými sadzbami, Eurosystem vymení objemy eur a amerických dolárov tak, ako to zobrazuje tabuľka:

Spotová transakcia			Forwardová transakcia		
Výmenný kurz	Predaj EUR	Nákup USD	Výmenný kurz	Nákup EUR	Predaj USD
1,1300			1,130623		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130627	10 000 000	11 306 270
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130632	10 000 000	11 306 320
1,1300	20 000 000	22 600 000	1,130636	20 000 000	22 612 720
1,1300	40 000 000	45 200 000	1,130641	40 000 000	45 225 640
1,1300	80 000 000	90 400 000	1,130645	80 000 000	90 451 600
1,1300	35 000 000	39 550 000	1,130649	35 000 000	39 572 715
1,1300	2 000 000	2 260 000	1,130654	2 000 000	2 261 308
1,1300			1,130658		
Spolu	197 000 000	222 610 000		197 000 000	222 736 573

Príklad 6

OPATRENIA NA KONTROLU RIZIKA

Príklad ilustruje rámec kontroly rizika uplatňovaný na podkladové aktíva používané v operáciách Eurosystemu na dodanie likvidity.¹ Vychádza z predpokladu, že zmluvná strana sa zúčastňuje na týchto operáciách menovej politiky Eurosystemu:

- hlavná refinančná operácia, začínajúca sa 28. júla 2004 a končiaca sa 4. augusta 2004, v ktorej je zmluvnej strane pridelených 50 mil. EUR pri úrokovej sadzbe 4,24 %,
- dlhodobější refinančná operácia, začínajúca sa 29. júla 2004 a končiaca sa 21. októbra 2004, v ktorej je zmluvnej strane pridelených 45 mil. EUR pri úrokovej sadzbe 4,56 %,
- hlavná refinančná operácia, začínajúca sa 4. augusta 2004 a končiaca sa 11. augusta 2004, v ktorej je zmluvnej strane pridelených 35 mil. EUR pri úrokovej sadzbe 4,26 %.

Vlastnosti obchodovateľných podkladových aktív, ktoré zmluvná strana použila na krytie týchto obchodov, sú v tabuľke 1:

TABUĽKA I OBCHODOVATEĽNÉ PODKLADOVÉ AKTÍVA POUŽITÉ V OBCHODOCH
Vlastnosti

Názov	Trieda aktív	Dátum splatnosti	Vymedzenie kupónu	Frekvencia kupónu	Zostatková splatnosť	Zrážka pri ocenení
Aktívum A	krytý bankový dlhopis typu Jumbo	30. 08. 2008	pevná sadzba	6 mesiacov	4 roky	3,50 %
Aktívum B	dlhopis ústrednej štátnej správy	19. 11. 2008	pohyblivá sadzba	12 mesiacov	4 roky	0,50 %
Aktívum C	podnikový dlhopis	12. 05. 2015	nulový kupón		> 10 rokov	15,00 %
Ceny v % (vrátane alikvotného úroku) ^{*)}						
28. 07. 2004	29. 7. 2004	30. 07. 2004	02. 08. 2004	03. 08. 2004	04. 08. 2004	05. 08. 2004
102,63	101,98 98,35	100,55 97,95	101,03 98,15	100,76 98,56	101,02 98,73 55,01	101,24 98,57 54,87

*) Ceny uvádzané pre konkrétny dátum oceňovania zodpovedajú najreprezentatívnejšej cene v pracovný deň predchádzajúci dňu ocenenia.

Systém rezervácie (earmarking)

V tomto prípade sa predpokladá, že obchody sa vykonávajú v národnej centrálnej banke pomocou systému, v ktorom sú podkladové aktíva rezervované pre každý obchod. V systémoch rezervácie sa oceňovanie podkladových aktív uskutočňuje denne. Spôsob kontroly rizika možno opísať takto (tiež v tabuľke 2):

1. Dňa 28 júla 2004 zmluvná strana uzavrie s národnou centrálnou bankou dohodu o spätnom odkúpení, v ktorej centrálna banka nakúpi aktíva A za 50,6 mil. EUR. Aktívum A je krytý bankový dlhopis typu Jumbo s pevným kupónom so splatnosťou 30. augusta 2008. Má teda zostatkovú splatnosť štyri roky, preto si vyžaduje zrážku pri ocenení vo výške 3,5 %. Trhová cena aktíva A na jeho referenčnom trhu je v ten deň 102,63 %, v čom je zahrnutý aj alikvotný

¹ Príklad vychádza z predpokladu, že pri výpočte potreby výzvy na dodatočné vyrovnanie sa berie do úvahy úrok z dodanej likvidity a uplatňuje sa hraničný bod 0,5 % z dodanej likvidity.

Príklad 6 (pokračovanie)

úrok z kupónu. Od zmluvnej strany sa vyžaduje, aby dodala aktíva A v objeme, ktorý po odpočítaní zrážky pri ocenení 3,5 % presahuje pridelený objem 50 mil. EUR. Zmluvná strana preto dodá aktívum A v menovitej hodnote 50,6 mil. EUR, ktorého upravená trhovú hodnota v ten deň predstavuje 50 113 203 EUR.

2. Dňa 29. júla 2004 zmluvná strana uzavrie s národnou centrálnou bankou dohodu o spätnom odkúpení, v ktorej centrálna banka nakúpi aktíva A za 21 mil. EUR (trhovú cenu 101,98 %, zrážka pri ocenení 3,5 %) a aktíva B za 25 mil. EUR (trhovú cenu 98,35 %). Aktívum B je dlhopis ústrednej štátnej správy s kupónom určeným pohyblivou úrokovou sadzbou, na ktorý sa uplatňuje zrážka pri ocenení 0,5 %. Upravená trhovú hodnota aktíva A a aktíva B v ten deň predstavuje 45 130 810 EUR, to znamená, že presahuje požadovanú sumu 45 000 000 EUR.

Dňa 29. júla 2004 sú podkladové aktíva hlavnej refinančnej operácie začatej 28. júla 2004 precenené. Pri trhovej cene 101,98 % je trhovú cena aktíva A upravená zrážkou pri ocenení ešte vždy v medziach dolnej a hornej hraničnej úrovne. Pôvodne založený kolaterál sa teda považuje za dostatočný na zabezpečenie prideleného pôvodného objemu likvidity, ako aj alikvotného úroku vo výške 5 889 EUR.

3. Dňa 30. júla 2004 sa podkladové aktíva precenia: trhovú cena aktíva A bude 100,55 % a aktíva B 97,95 %. Alikvotný úrok je 11 778 EUR z hlavnej refinančnej operácie začatej 28. júla 2004 a 5 700 EUR z dlhodobejšej refinančnej operácie začatej 29. júla 2004. V dôsledku toho upravená trhovú cena aktíva A v prvej transakcii klesne nielen pod sumu obchodu, ktorá sa má zabezpečiť (dodaná likvidita plus alikvotný úrok), o 914 218 EUR, ale aj pod dolnú hraničnú úroveň 49 761 719 EUR. Zmluvná strana dodá aktívum A v menovitej hodnote 950 000 EUR, čo po odpočítaní 3,5 % zrážky pri ocenení z trhovej ceny 100,55 % obnoví dostatočné krytie kolaterálom.²

Výzva na dodatočné vyrovnanie sa vyžaduje aj v druhom obchode, pretože upravená trhovú cena podkladových aktív použitých v obchode (44 741 520 EUR) je pod dolnou hraničnou úrovňou (44 780 672 EUR). Zmluvná strana preto dodá aktívum B v hodnote 270 000 EUR s upravenou trhovou hodnotou 263 143 EUR.

4. V dňoch 2. a 3. augusta 2004 dôjde k preceneniu podkladových aktív, z ktorého nevyplýva potreba výzvy na dodatočné vyrovnanie pre obchody uzavreté 28. a 29. júla 2004.
5. Dňa 4. augusta 2004 zmluvná strana splatí likviditu dodanú v rámci hlavnej refinančnej operácie začatej 28. júla 2004 vrátane alikvotného úroku 41 222 EUR. Národná centrálna banka vráti aktívum A v menovitej hodnote 51 550 000 EUR.

V ten istý deň zmluvná strana uzavrie s národnou centrálnou bankou novú dohodu o spätnom odkúpení, v ktorej centrálna banka nakúpi aktívum C v menovitej hodnote 75 mil. EUR. Keďže aktívum C je podnikový dlhopis s nulovým kupónom a so zostatkovou splatnosťou viac ako 10 rokov, vyžaduje sa zrážka pri ocenení vo výške 15 %. Zodpovedajúca trhovú hodnota upravená zrážkou pri ocenení v ten deň bude 35 068 875 EUR.

² Národné centrálné banky môžu uskutočňovať výzvy na dodatočné vyrovnanie v hotovosti, a nie v cenných papieroch.

Príklad 6 (pokračovanie)

Precenenie podkladových aktív dlhodobejšej refinančnej operácie, ktorá sa začala 29. júla 2004 ukáže, že upravená trhová hodnota dodaných aktív prevyšuje hornú hraničnú úroveň o približne 262 000 EUR, v dôsledku čoho národná centrálna banka zmluvnej strane vráti aktívum B v menovitej hodnote 262 000 EUR.³

Systém združovania (pooling)

V tomto prípade sa predpokladá, že obchody vykonáva národná centrálna banka pomocou systému združovania. Aktíva zahrnuté do spoločného fondu aktív, ktorý používa zmluvná strana, nie sú priradené k nijakým konkrétnym obchodom.

Aj v tomto príklade dochádza k rovnakej postupnosti obchodov ako v predchádzajúcom príklade, ktorý ilustruje systém rezervácie. Hlavný rozdiel spočíva v tom, že v dňoch preceňovania musí upravená trhová hodnota všetkých aktív združených do spoločného fondu kryť celkový objem všetkých nevyrovnaných obchodov zmluvnej strany s národnou centrálnou bankou. Výzva na dodatočné vyrovnanie 1 178 398 EUR z 30. júla 2004 je v tomto príklade rovnaká ako výzva vyžadovaná v systéme rezervácie. Zmluvná strana dodá aktívum A v menovitej hodnote 1 300 000 EUR, čo po odpočítaní zrážky pri ocenení 3,5 % z trhovej ceny 100,55 % obnoví dostatočné krytie kolaterálom.

Dňa 4. augusta 2004, keď sa hlavná refinančná operácia uzavretá 28. júla 2004 stane splatnou, si zmluvná strana môže ponechať aktíva na zálohovom účte. Aktívum tiež možno vymeniť za iné aktívum, ako je uvedené v príklade, keď na pokrytie dodanej likvidity a alikvotného úroku vo všetkých refinančných operáciách je aktívum A v menovitej hodnote 51,9 mil. EUR nahradené aktívom C v menovitej hodnote 75,5 mil. EUR.

Rámec kontroly rizika v systéme združovania aktív je opísaný v tabuľke 3.

³ Ak by mala národná centrálna banka v súvislosti s druhou transakciou vyplatiť zmluvnej strane maržu, táto by v určitých prípadoch mohla byť vyrovnaná maržou, ktorú zmluvná strana uhradila národnej centrálnej banke v súvislosti s prvou transakciou. V dôsledku toho by sa uskutočnilo iba jedno vyrovnanie marže.

Príklad 6 (pokračovanie)

TABUĽKA 2 SYSTÉM REZERVÁCIE

Dátum	Nesplatené obchody	Dátum začatia	Dátum ukončenia	Úroková sadzba	Dodaná likvidita
28. 07. 2004	Hlavné refinančné operácie	28. 07. 2004	04. 08. 2004	4,24	50 000 000
29. 07. 2004	Hlavné refinančné operácie	28. 07. 2004	04. 08. 2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 07. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000
30. 07. 2004	Hlavné refinančné operácie	28. 07. 2004	04. 08. 2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 07. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000
02. 08. 2004	Hlavné refinančné operácie	28. 07. 2004	04. 08. 2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 07. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000
03. 08. 2004	Hlavné refinančné operácie	28. 07. 2004	04. 08. 2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 07. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000
04. 08. 2004	Hlavné refinančné operácie	04. 08. 2004	11. 08. 2004	4,26	35 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 07. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000
05. 08. 2004	Hlavné refinančné operácie	04. 08. 2004	11. 08. 2004	4,26	35 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 07. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000

TABUĽKA 3 SYSTÉM ZDRUŽOVANIA

Dátum	Nesplatené obchody	Dátum začatia	Dátum ukončenia	Úroková sadzba	Dodaná likvidita
28. 07. 2004	Hlavné refinančné operácie	28. 07. 2004	04. 08. 2004	4,24	50 000 000
29. 07. 2004	Hlavné refinančné operácie	28. 07. 2004	04. 08. 2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 07. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000
30. 07. 2004	Hlavné refinančné operácie	28. 07. 2004	04. 08. 2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 07. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000
02. 08. 2004	Hlavné refinančné operácie	28. 07. 2004	04. 08. 2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 07. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000
03. 08. 2004	Hlavné refinančné operácie	28. 07. 2004	04. 08. 2004	4,24	50 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 07. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000
04. 08. 2004	Hlavné refinančné operácie	04. 08. 2004	11. 08. 2004	4,26	35 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 07. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000
05. 08. 2004	Hlavné refinančné operácie	04. 08. 2004	11. 08. 2004	4,26	35 000 000
	Dlhodobejšie refinančné operácie	29. 07. 2004	27. 10. 2004	4,56	45 000 000

PRÍLOHA I

 Príklady operácií
a postupov
menovej politiky

Alikvotný úrok	Celkový objem na pokrytie	Dolný hraničný objem	Horný hraničný objem	Upravená tržová hodnota	Výzva na dodatočné vyrovnanie
-	50 000 000	49 750 000	50 250 000	50 113 203	-
5 889	50 005 889	49 755 859	50 255 918	49 795 814	-
-	45 000 000	44 775 000	45 225 000	45 130 810	-
11 778	50 011 778	49 761 719	50 261 837	49 097 560	-914 218
5 700	45 005 700	44 780 672	45 230 729	44 741 520	-264 180
29 444	50 029 444	49 779 297	50 279 592	50 258 131	-
22 800	45 022 800	44 797 686	45 247 914	45 152 222	-
35 333	50 035 333	49 785 157	50 285 510	50 123 818	-
28 500	45 028 500	44 803 358	45 253 643	45 200 595	-
-	35 000 000	34 825 000	35 175 000	35 068 875	-
34 200	45 034 200	44 809 029	45 259 371	45 296 029	261 829
4 142	35 004 142	34 829 121	35 179 162	34 979 625	-
39 900	45 039 900	44 814 701	45 265 100	45 043 420	-

Alikvotný úrok	Celkový objem na pokrytie	Dolný hraničný objem	Horný hraničný objem	Upravená tržová hodnota	Výzva na dodatočné vyrovnanie
-	50 000 000	49 750 000	Neuplatňuje sa	50 113 203	-
5 889	95 005 889	94 530 859	Neuplatňuje sa	94 926 624	-
-					
11 778	95 017 478	94 542 390	Neuplatňuje sa	93 839 080	-1 178 398
5 700					
29 444	95 052 244	94 576 983	Neuplatňuje sa	95 487 902	-
22 800					
35 333	95 063 833	94 588 514	Neuplatňuje sa	95 399 949	-
28 500					
-	80 034 200	79 634 029	Neuplatňuje sa	80 333 458	-
34 200					
4 142	80 044 042	79 643 821	Neuplatňuje sa	80 248 396	-
39 900					

1) V systéme združovania je dolný hraničný objem najnižšou hranicou pre výzvy na dodatočné vyrovnanie. V praxi väčšina národných centrálnych bánk vyžaduje dodatočný kolaterál vždy, keď tržová hodnota združených kolaterálov upravená zrážkou pri ocenení klesne pod celkový objem, ktorý má byť krytý.

2) V systéme združovania pojem horného hraničného objemu nie je relevantný, pretože zmluvné strany sa sústavne snažia o prebytok kolaterálu, aby minimalizovali operatívne transakcie.

PRÍLOHA 2

SLOVNÍK POJMOV

Agent zúčtovania [Settlement agent]: inštitúcia, ktorá riadi proces zúčtovania (napr. stanovuje zúčtovacie pozície, monitoruje pohyby platieb atď.) pre prevodové systémy alebo iné systémy vyžadujúce zúčtovanie.

Americká aukcia [American auction]: pozri **aukcia s viacerými úrokovými sadzbami**.

Aukcia s jednotnou úrokovou sadzbou (holandská aukcia) [Single rate auction (Dutch auction)]: aukcia, pri ktorej sa priradená úroková sadzba (alebo cena/swapový bod) uplatňovaná na všetky uspokojené ponuky rovná **hraničnej úrokovej sadzbe**.

Aukcia s viacerými úrokovými sadzbami (americká aukcia) [Multiple rate auction (American auction)]: aukcia, pri ktorej sa priradená úroková sadzba (alebo cena/swapový bod) rovná navrhnutej úrokovej sadzbe každej jednotlivéj ponuky.

Automatické operácie [Standing facility]: možnosť realizácie operácií s centrálnou bankou, ktoré majú **zmluvné strany** trvalo k dispozícii na vlastné požiadanie. **Eurosystém** ponúka dve jednodňové operácie: **jednodňové refinančné operácie** a **jednodňové sterilizačné operácie**.

Cena pri spätnom odkúpení [Repurchase price]: cena, za ktorú je kupujúci v súvislosti s **dohodou o spätnom odkúpení** povinný odpredať aktíva späť predávajúcemu. Cena pri spätnom odkúpení sa rovná súčtu **obstarávacej ceny** a cenového rozdielu zodpovedajúceho úroku z dodanej likvidity do doby splatnosti operácie.

Cenný papier krytý aktívami [Asset-backed security (ABS)]: dlhový nástroj krytý fondom vyhradených finančných aktív (fixných alebo revolvingových), ktoré sa po uplynutí určitej doby zmenia na peniaze. Okrem toho môžu existovať práva alebo iné aktíva, ktoré zabezpečujú plnenie záväzkov alebo včasné rozdelenie výnosov medzi držiteľov cenných papierov. Cenné papiere kryté aktívami sú vo všeobecnosti emitované špeciálne vytvoreným investičným subjektom, ktorý nadobudol fond finančných aktív od ich pôvodcu/predajcu. Platby z cenných papierov krytých aktívami v tomto ohľade závisia predovšetkým od peňažných tokov z aktív podkladového fondu a iných práv, ktorých účelom je zaistenie včasných platieb, napríklad likviditných nástrojov, záruk a iných prvkov, ktoré sa všeobecne označujú ako nástroje na zvyšovanie bonity úverov.

Centrálny depozitár cenných papierov (CDCP) [Central securities depository (CSD)]: subjekt, ktorý vedie a spravuje cenné papiere alebo iné finančné aktíva, vedie účty emisií a umožňuje spracovanie transakcií prostredníctvom zaknihovania. Aktíva môžu existovať buď v listinnej podobe (pričom sú v rámci evidencie CDCP imobilizované), alebo v dematerializovanej podobe (t. j. len ako elektronické záznamy).

Cezhraničné zúčtovanie [Cross-border settlement]: zúčtovanie, ktoré sa uskutočňuje v inej krajine ako v krajine alebo krajinách, v ktorých má jedna alebo obe zmluvné strany obchodu sídlo.

Členský štát [Member state]: v tomto dokumente ide o členský štát EÚ, ktorý prijal jednotnú menu v súlade so **zmluvou**.

Dematerializácia [Dematerialisation]: odstránenie listinných certifikátov alebo vlastníckych listín, ktoré predstavujú vlastníctvo finančných aktív tak, že tieto aktíva existujú len ako účtovné záznamy.

Deň nákupu [Purchase date]: deň, v ktorom nadobudne účinnosť predaj nakupovaných aktív predajcom kupujúcemu.

Deň ocenenia [Valuation date]: deň, v ktorom sa oceňujú podkladové aktíva úverových operácií.

Deň spätného odkúpenia [Repurchase date]: deň, v ktorom je v súvislosti s transakciou na základe **dohody o spätnom odkúpení** kupujúci povinný predať aktíva späť predávajúcemu.

Deň splatnosti [Maturity date]: deň, v ktorom sa končí splatnosť operácie menovej politiky. V prípade **dohody o spätnom odkúpení** alebo swapu zodpovedá deň splatnosti **dňu spätného odkúpenia**.

Deň uzavretia obchodu [Trade date (T)]: deň, keď je obchod uzavretý (dohoda o finančnej transakcii medzi dvoma **zmluvnými stranami**). Deň uzavretia obchodu sa môže zhodovať s **dňom vyrovnania** transakcie (vyrovnanie v ten istý deň) alebo môže nastať o stanovený počet pracovných dní skôr ako deň vyrovnania (deň vyrovnania je stanovený ako deň uzavretia obchodu T + počet dní oneskorenia vyrovnania).

Deň vyrovnania [Settlement date]: deň, ku ktorému je transakcia vyrovnaná. Vyrovnanie sa môže uskutočniť v ten istý deň ako obchod (vyrovnanie v ten istý deň) alebo jeden alebo niekoľko dní po obchode (deň vyrovnania je stanovený ako deň **uzavretia obchodu (T)** + počet dní oneskorenia vyrovnania).

Deň začatia [Start date]: deň, v ktorom sa vyrovná prvá časť operácie menovej politiky. Pre operácie založené na **dohodách o spätnom odkúpení** a **devízových swapoch** deň začatia zodpovedá **dňu nákupu**.

Depozitár [Depository]: agent, ktorého hlavnou úlohou je evidovať cenné papiere v listinnej alebo elektronickej podobe a viesť záznamy o vlastníctve týchto cenných papierov.

Devízový swap [Foreign exchange swap]: súčasná spotová operácia nákupu/predaja a forwardová operácia predaja/nákupu jednej meny za druhú menu. **Eurosystém** uskutočňuje operácie menovej politiky na voľnom trhu vo forme devízových swapov, v ktorých **národné centrálné banky** (alebo ECB) nakupujú (alebo predávajú) prostredníctvom spotovej transakcie euro za cudziu menu a zároveň ho prostredníctvom forwardovej transakcie predávajú (nakupujú) späť.

Dlhodobejšia refinančná operácia [Longer-term refinancing operation]: pravidelná operácia uskutočňovaná **Eurosystémom** na **voľnom trhu** vo forme **reverzného obchodu**. Dlhodobejšie refinančné operácie sa uskutočňujú prostredníctvom mesačných **štandardných tendrov** a spravidla majú splatnosť tri mesiace.

Dlhopis s nulovým kupónom [Zero coupon bond]: cenný papier, z ktorého sa vypláca iba jediný tok hotovosti počas jeho životnosti. Na účely tohto dokumentu dlhopisy s nulovým kupónom zahŕňajú cenné papiere emitované s diskontom a cenné papiere s jedným kupónom pri splatnosti. **Strip** predstavuje osobitný typ dlhopisu s nulovým kupónom.

Dodanie proti platbe [Delivery-versus-payment or delivery-against-payment system]: mechanizmus vyrovnania na základe výmeny za hodnotu, ktorý zabezpečuje, že **konečný prevod**

aktív (cenných papierov alebo iných finančných nástrojov) sa uskutoční iba vtedy, keď dôjde ku konečnému prevodu iného aktíva (alebo iných aktív).

Dodatočne stanovený kupón [Post-fixed coupon]: kupón z **nástrojov s pohyblivou úrokovou sadzbou**, ktorý sa stanovuje na základe hodnôt referenčného indexu k určitému dňu (alebo dňom) počas doby alikvotného narastania kupónového výnosu.

Dohoda o spätnom odkúpení [Repurchase agreement]: dohoda, na základe ktorej sa aktívum predáva, pričom predávajúci zároveň získava právo a povinnosť späť odkúpiť toto aktívum za stanovenú cenu k budúceму dátumu alebo na výzvu. Táto dohoda sa podobá kolateralizovanému úveru s tým rozdielom, že predávajúci si neponecháva vlastníctvo cenných papierov. **Eurosystem** využíva dohody o spätnom odkúpení s pevne stanovenou splatnosťou vo svojich **reverzných obchodoch**.

Dolad'ovacia operácia [Fine-tuning operation]: nepravidelná operácia na **voľnom trhu**, ktorú **Eurosystem** vykonáva najmä preto, aby sa vysporiadal s neočakávanými výkyvmi likvidity na trhu.

Dvojstranný postup [Bilateral procedure]: postup, pri ktorom centrálna banka uzatvára obchod priamo s jednou alebo niekoľkými **zmluvnými stranami** bez použitia tendra. Dvojstranné postupy zahŕňajú operácie vykonávané prostredníctvom búrz cenných papierov alebo sprostredkovateľov.

Elektronické peniaze [Electronic money]: peňažná hodnota vyjadrená pohľadávkou voči vydávajúcej inštitúcii, ktorá je: (a) uchovávaná na elektronickom médiu, (b) vydávaná pri prijatí peňažných prostriedkov, ktorých hodnota nie je nižšia ako vydávaná peňažná hodnota a (c) prijímaná ako platobný prostriedok inými podnikmi ako vydávajúca inštitúcia.

Emitent [Issuer]: subjekt, ktorý má záväzok vyplývajúci z emitovaného cenného papiera alebo iného finančného nástroja.

Európsky systém centrálnych bánk (ESCB) [European System of Central Banks (ESCB)]: Európska centrálna banka (ECB) a národné centrálné banky členských štátov EÚ. Treba poznamenať, že národné centrálné banky členských štátov, ktoré neprijali jednotnú menu v súlade so **zmluvou**, si zachovávajú svoje právomoci v oblasti menovej politiky v súlade s národným právom, a preto sa nezúčastňujú na výkone menovej politiky **Eurosystemu**.

Eurosystem [Eurosystem]: Európska centrálna banka (ECB) a **národné centrálné banky členských štátov eurozóny**. Rozhodovacími orgánmi Eurosystemu sú Rada guvernérov a Výkonná rada ECB.

Eurozóna [Euro area]: do eurozóny patria **členské štáty** EÚ, ktoré prijali euro ako jednotnú menu v súlade so **zmluvou** a v ktorých sa vykonáva jednotná menová politika, za ktorú zodpovedá Rada guvernérov ECB.

Externá inštitúcia hodnotiaca úverovú bonitu (ECAI) [External credit assessment institution (ECAI)]: zdroj hodnotenia úverovej bonity, ktorý využíva **rámec Eurosystemu pre hodnotenie úverovej bonity (ECAF)**. Ide o inštitúcie, ktorých hodnotenie môžu **úverové inštitúcie** využívať pri stanovovaní rizikovo vážených úverových angažovaností podľa smernice o kapitálových požiadavkách. Tieto inštitúcie musia prejsť procesom formálneho uznania národnými orgánmi bankového dohľadu.

Hlavná refinančná operácia [Main refinancing operation]: pravidelná operácia uskutočňovaná Eurosystemom na voľnom trhu vo forme reverzného obchodu. Hlavné refinančné operácie sa uskutočňujú prostredníctvom týždenných štandardných tendrov a obvykle majú splatnosť jeden týždeň.

Holandská aukcia [Dutch auction]: pozri aukcia s jednotnou úrokovou sadzbou.

Hraničná kotácia swapového bodu [Marginal swap point quotation]: kotácia swapových bodov, pri ktorej sa vyčerpá celková suma umiestnená v tendri.

Hraničná úroková sadzba [Marginal interest rate]: úroková sadzba, pri ktorej sa vyčerpá celá suma umiestnená v tendri.

Hraničný bod [Trigger point]: vopred stanovená úroveň hodnoty dodanej likvidity, pri ktorej sa uskutoční výzva na dodatočné vyrovnanie.

Interný systém hodnotenia úverovej bonity (ICAS) [In-house credit assessment system (ICAS)]: zdroj hodnotenia úverovej bonity, ktorý používa rámec Eurosystemu pre hodnotenie úverovej bonity (ECAE). V súčasnosti sú to štyri systémy hodnotenia úverovej bonity prevádzkované Deutsche Bundesbank, Banco de España, Banque de France a Oesterreichische Nationalbank.

Jednodňová refinančná operácia [Marginal lending facility]: automatická operácia Eurosystemu, ktorú môžu zmluvné strany využiť na získanie jednodňového úveru od národnej centrálnej banky za vopred stanovenú úrokovú sadzbu oproti akceptovateľným aktívam.

Jednodňová sterilizačná operácia [Deposit facility]: automatická operácia Eurosystemu, ktorú môžu zmluvné strany využívať na uloženie jednodňových vkladov v národnej centrálnej banke, ktoré sú úročené vopred stanovenou úrokovou sadzbou.

Konečný prevod [Final transfer]: neodvolateľný a bezpodmienečný prevod, ktorým zaniká záväzok uskutočniť prevod.

Koniec dňa [End-of-day]: čas prevádzkového dňa (po uzavretí systému TARGET), keď sú ukončené všetky platby spracovávané v systéme TARGET v daný deň.

Korešpondenčné bankovníctvo [Correspondent banking]: dohoda, na základe ktorej jedna úverová inštitúcia poskytuje platby a iné služby inej úverovej inštitúcii. Platby prostredníctvom korešpondentov sa často uskutočňujú prostredníctvom vzájomných účtov (účty nostro a loro), na ktoré sa môžu viazať stále úverové linky. Služby korešpondenčného bankovníctva sú poskytované najmä cezhranične, ale rozumejú sa nimi aj vzťahy medzi agentúrami v národnom rámci. Loro účet je pojem, ktorý používa korešpondent na označenie účtu vedeného pre zahraničnú úverovú inštitúciu; zahraničná úverová inštitúcia zasa považuje tento účet za svoj nostro účet.

Krajiny EHP (Európskeho hospodárskeho priestoru) [EEA (European Economic Area) countries]: členské štáty EÚ, Island, Lichtenštajnsko a Nórsko.

Majetkový účet cenných papierov v úschove [Safe custody account]: účet cenných papierov vedený centrálnou bankou, na ktorý môže úverová inštitúcia ukladať cenné papiere, ktoré považuje za akceptovateľné pre zaistenie operácií centrálnej banky.

Maximálna úroková sadzba ponuky [Maximum bid rate]: horný limit úrokovej sadzby, pri ktorej môžu **zmluvné strany** predkladať svoje ponuky v rámci **tendra s pohyblivou úrokovou sadzbou**. Ponuky presahujúce maximálnu úrokovú sadzbu stanovenú ECB sa vyradia.

Maximálny limit ponuky [Maximum bid limit]: limit najvyššej akceptovateľnej ponuky jednotlivých zmluvných strán v tendri. **Eurosystem** môže uložiť maximálny limit ponuky, aby zabránil neúmerne veľkým ponukám jednotlivých zmluvných strán.

Medzinárodné identifikačné číslo cenných papierov (ISIN) [International Securities Identification Number (ISIN)]: medzinárodný identifikačný kód pridelený cenným papierom emitovaným na finančných trhoch.

Menová hedžingová transakcia [Currency hedge transaction]: dohoda uzavretá medzi emitentom a hedžingovou zmluvnou stranou, podľa ktorej sa časť menového rizika vyplývajúca z prijatia peňažných tokov v menách iných ako euro zmierni výmenou týchto peňažných tokov za platby v eurách od hedžingovej zmluvnej strany vrátane akejkoľvek záruky týchto platieb od hedžingovej zmluvnej strany.

Metóda počítania dní [Day-count convention]: metóda, ktorá stanovuje počet dní pri výpočte úrokov z úverov. **Eurosystem** uplatňuje v operáciách menovej politiky metódu **skutočný počet dní /360**.

Minimálna suma umiestnenia/pridelenia [Minimum allotment amount]: minimálna suma, ktorá má byť pridelená jednotlivým **zmluvným stranám** v tendri. **Eurosystem** sa môže rozhodnúť, že každej zo zmluvných strán pridelí vo svojich tendroch určitý minimálny objem.

Minimálna úroková sadzba ponuky [Minimum bid rate]: dolný limit úrokových sadzieb, za ktoré môžu **zmluvné strany** predkladať ponuky do tendrov s **pohyblivou úrokovou sadzbou**.

Minimálny podiel umiestnenia/pridelenia [Minimum allotment ratio]: dolný limit v percentách, vyjadrujúci podiel z ponúk umiestnených v tendri za **hraničnú úrokovú sadzbu**. **Eurosystem** sa môže rozhodnúť, že vo svojich tendroch uplatní minimálny podiel umiestnenia.

Model korešpondenčných centrálnych bánk (CCBM) [Correspondent central banking model]: mechanizmus vytvorený **Eurosystemom** s cieľom umožniť **zmluvným stranám** využívať podkladové aktíva cezhranične. V CCBM konajú **národné centrálné banky** navzájom ako správcovia. Znamená to, že každá národná centrálna banka má v správe účet cenných papierov každej z ostatných národných centrálnych bánk a ECB. CCBM je k dispozícii aj pre zmluvné strany istých národných centrálnych bánk, ktoré nie sú členmi **Eurosystemu**.

Národná centrálna banka (NCB) [National central bank – NCB]: v tomto dokumente ide o centrálnu banku **členského štátu** EÚ, ktorý prijal jednotnú menu v súlade so **zmluvou**.

Nástroj s inverznou pohyblivou úrokovou sadzbou [Inverse floating rate instrument]: štruktúrovaný cenný papier, pri ktorom sa výnos vyplácaný držiteľovi cenného papiera inverzne mení v závislosti od zmien určitej referenčnej úrokovej sadzby.

Nástroj s pevnou úrokovou sadzbou [Fixed rate instrument]: finančný nástroj, ktorý má výnos pevne stanovený počas celej doby životnosti nástroja.

Nástroj s pohyblivou úrokovou sadzbou [Floating rate instrument]: finančný nástroj, ktorého výnos je pravidelne určovaný v závislosti od referenčného indexu, aby odrážal zmeny v krátkodobých a strednodobých trhových úrokových sadzbách. Nástroje s pohyblivou úrokovou sadzbou majú **vopred stanovené kupóny** alebo **dodatočne stanovené kupóny**.

Operácia na voľnom trhu [Open market operation]: operácia uskutočnená z podnetu centrálnej banky na finančnom trhu. So zreteľom na účel, pravidelnosť a postupy môžu byť operácie Eurosystemu na voľnom trhu rozdelené do štyroch kategórií: **hlavné refinančné operácie**, **dlhodobejšie refinančné operácie**, **dolaďovacie operácie** a **štrukturálne operácie**. Čo sa týka použitých nástrojov, hlavným nástrojom Eurosystemu na voľnom trhu sú **reverzné obchody**, ktoré sa môžu využívať vo všetkých štyroch kategóriách operácií. Okrem toho je pre **štrukturálne operácie** k dispozícii vydávanie dlhových certifikátov a **priame obchody**, zatiaľ čo pre uskutočňovanie **dolaďovacích operácií** sú k dispozícii **devízové swapy** a **prijímanie termínovaných vkladov**.

Objemový tender [Volume tender]: pozri **tender s pevnou úrokovou sadzbou**.

Obstarávacía cena [Purchase price]: cena, za ktorú predávajúci predáva alebo má predat aktíva kupujúcemu.

Oceňovanie podľa trhovej hodnoty (Marking to market): pozri **pripustná odchýlka**.

Odpočítateľná položka [Lump-sum allowance]: pevne stanovená suma, ktorú si inštitúcia odpočítava zo základne na výpočet **povinných minimálnych rezerv** pri výpočte svojich povinných minimálnych rezerv v rámci minimálnych rezerv **Eurosystemu**.

Peňažná finančná inštitúcia (PFI) [Monetary financial institution (MFI)]: jedna zo skupiny finančných inštitúcií, ktoré spoločne vytvárajú peňažný sektor **eurozóny**. Zahŕňajú centrálnu banku, domáce **úverové inštitúcie**, tak ako sú definované v právnych predpisoch Spoločenstva, a všetky ostatné domáce finančné inštitúcie, ktorých predmetom činnosti je prijímanie vkladov a/alebo náhrad blízkych vkladom od subjektov iných ako peňažné finančné inštitúcie a na vlastný účet (prinajmenšom z ekonomického hľadiska), poskytovanie úverov a/alebo investovanie do cenných papierov.

Periódá udržiavania povinných minimálnych rezerv [Maintenance period]: obdobie, za ktoré sa zisťuje splnenie povinnosti udržiavania povinných minimálnych rezerv. ECB uverejňuje kalendár stanovených období najmenej tri mesiace pred začiatkom každého roka. Stanovené obdobia plnenia povinných minimálnych rezerv sa začínajú v deň vyrovnania prvej hlavnej refinančnej operácie nasledujúcej po zasadnutí Rady guvernérov, na programe ktorého je pravidelné mesačné hodnotenie vývoja menovej politiky. Obvykle sa končia v deň pred podobným dňom zúčtovania v nasledujúcom mesiaci. V osobitných situáciách môže byť uverejnený kalendár zmenený a doplnený, aj v závislosti od zmien plánu zasadnutí Rady guvernérov.

Počiatková zrážka [Initial margin]: opatrenie na kontrolu rizika, ktoré môže Eurosystem uplatniť v **reverzných obchodoch**. V rámci tohto opatrenia sa na zabezpečenie obchodu požaduje kolaterál v objeme úveru poskytnutého **zmluvnej strane**, zvýšeného o hodnotu počiatkovej zrážky.

Povinné minimálne rezervy [Reserve requirement]: povinnosť inštitúcií mať v centrálnej banke uložené povinné minimálne rezervy. V rámci minimálnych rezerv **Eurosystemu** sa povinné minimálne rezervy **úverových inštitúcií** vypočítavajú vynásobením **sadzby povinných**

minimálnych rezerv pre každú kategóriu položiek **základne na výpočet povinných minimálnych rezerv** a sumy týchto súvahových položiek. Inštitúcie si okrem toho môžu od svojich povinných minimálnych rezerv odpočítať **odpočítateľnú položku**.

Pracovný deň Euro systému [Eurosystem business day]: ktorýkoľvek deň, keď je ECB a aspoň jedna **národná centrálna banka** otvorená na účely uskutočňovania operácií menovej politiky Euro systému.

Pracovný deň NCB [NCB business day]: ktorýkoľvek deň, keď je **národná centrálna banka** konkrétneho **členského štátu** otvorená na účely uskutočňovania operácií menovej politiky **Euro systému**. Pobočky národnej centrálnej banky v niektorých členských štátoch môžu byť počas pracovného dňa národnej centrálnej banky zatvorené z dôvodov miestneho alebo regionálneho sviatku. V takých prípadoch príslušná národná centrálna banka musí v predstihu informovať **zmluvné strany** o opatreniach, ktoré sa majú prijať pre transakcie týkajúce sa týchto pobočiek.

Prepojenie medzi systémami vyrovnania obchodov s cennými papiermi [Link between securities settlement systems]: prepojenie pozostáva zo všetkých postupov a dohôd, ktoré sú medzi dvoma **systémami vyrovnania obchodov s cennými papiermi (SSS)** na účely prevodu cenných papierov prostredníctvom zaknihovania.

Priamy obchod [Outright transaction]: transakcia, pri ktorej sa aktíva nakupujú a predávajú do splatnosti (spotové alebo forwardové).

Priemerovanie povinných minimálnych rezerv [Averaging provision]: mechanizmus, ktorý umožňuje **zmluvným stranám** plniť **povinné minimálne rezervy** na základe priemeru svojich denných rezerv vedených počas **periódy udržiavania povinných minimálnych rezerv**. Priemerovanie prispieva k stabilizácii úrokových sadzieb peňažného trhu tým, že inštitúciám poskytuje stimul na vyladenie účinkov dočasných výkyvov likvidity. Systém povinných minimálnych rezerv **Euro systému** priemerovanie umožňuje.

Prijímanie termínovaných vkladov [Collection of fixed-term deposits]: nástroj menovej politiky, ktorý môže **Euro systém** využívať na účely doladovania a pri ktorom Euro systém ponúka **zmluvným stranám** úročené ich termínovaných vkladov na účtoch v **národných centrálnych bankách** s cieľom stiahnuť likviditu z trhu.

Prípád zlyhania [Default event]: prípad, ktorý uvádza **rámec Euro systému pre hodnotenie úverovej bonity (ECAFF)** a ktorý vymedzuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (prepracované znenie) a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/49/ES zo 14. júna 2006 o kapitálovej primeranosti investičných spoločností a úverových inštitúcií (prepracované znenie) (spoločne nazývané „smernica o kapitálových požiadavkách“ (Capital Requirements Directive – CRD). Podľa tejto definície prípad zlyhania nastane, keď „(a) úverová inštitúcia usúdi, že dlžník pravdepodobne nesplätí svoje kreditné záväzky voči úverovej inštitúcii, materskej spoločnosti alebo ktorejkoľvek z jej dcérskych spoločností v plnej výške bez toho, aby úverová inštitúcia urobila úkony, akými je napríklad realizácia zabezpečenia (ak bolo poskytnuté)“, resp. ak „(b) dlžník mešká viac ako 90 dní pri splácaní akéhokoľvek podstatného kreditného záväzku voči úverovej inštitúcii, materskej spoločnosti alebo ktorejkoľvek z jej dcérskych spoločností.“

Prípustná odchýlka (alebo oceňovanie podľa trhovej hodnoty) [Variation margin (marking to market)]: stanovená úroveň trhovej hodnoty podkladových aktív, používaných pri **reverzných obchodoch** Eurosystemu na dodanie likvidity, ktorá musí byť podľa jeho požiadavky udržiavaná počas celého trvania obchodu. Znamená to, že ak pravidelne zisťovaná hodnota podkladových aktív klesne pod určitú úroveň, **národná centrálna banka** vyzve **zmluvnú stranu**, aby dodala dodatočné aktíva alebo hotovosť (**výzva na dodatočné vyrovnanie**). Podobne, pokiaľ trhová hodnota podkladových aktív po ich precenení presiahne sumu, ktorú zmluvná strana dlhuje, môže si zmluvná strana prebytočné aktíva alebo hotovosť vyzdvihnúť. Pozri tiež časť 6.4.

Rámec Eurosystemu pre hodnotenie úverovej bonity (ECAAF) [Eurosystem credit assessment framework - ECAAF]: súbor procedúr, pravidiel a technických postupov, ktorým sa zabezpečuje dodržiavanie požiadaviek **Eurosystemu** na vysoké štandardy úverovej bonity akceptovateľných aktív. Eurosystem pri stanovení vysokých štandardov úverovej bonity rozlišuje obchodovateľné a neobchodovateľné aktíva. Pri hodnotení úverovej bonity akceptovateľných aktív Eurosystem zohľadňuje údaje o hodnotení úverovej bonity získané pomocou hodnotiacich systémov zo štyroch rôznych zdrojov, a to od **externých inštitúcií hodnotiacich úverovú bonitu (ECAI)**, **interných systémov NCB pre hodnotenie úverovej bonity (ICAS)**, **systémov zmluvných strán založených na internom ratingu (IRB)** a od poskytovateľov **ratingových nástrojov (RT)** tretích strán. Okrem toho Eurosystem pri hodnotení úverovej bonity zohľadňuje inštitucionálne kritériá a spôsob zabezpečenia úverov, ktorý držiteľom nástrojov zaručuje podobnú ochranu, napríklad záruky. Pri zabezpečovaní svojich minimálnych požiadaviek na vysoké štandardy úverovej bonity (credit quality threshold) Eurosystem ako referenčnú hodnotu definuje rating „jedno A“. Eurosystem považuje rating „jedno A“ za pravdepodobnosť zlyhania v časovom horizonte jedného roka vo výške 0,10 %.

Ratingové nástroje [Rating tools (RTs)]: zdroj hodnotenia úverovej bonity, ktorý používa **rámec Eurosystemu pre hodnotenie úverovej bonity (ECAAF)**. Ide o ratingové programy tretích strán, ktoré popri využívaní iných informácií hodnotia úverovú bonitu dlžníkov aj podľa ich overenej ročnej účtovnej závierky. Aby sa takéto programy mohli stať súčasťou ECAAF, musí ich **Eurosystem** individuálne schváliť.

Repo obchod [Repo operation]: **reverzný obchod** na dodanie likvidity založený na **dohode o spätnom odkúpení**.

Reverzný obchod [Reverse transaction]: operácia, prostredníctvom ktorej **národná centrálna banka** nakupuje alebo predáva aktíva formou **dohody o spätnom odkúpení** alebo uskutočňuje úverové operácie oproti kolaterálu.

Riziko platobnej schopnosti [Solvency risk]: riziko straty v dôsledku úpadku (bankrotu) **emitenta** finančného aktíva alebo platobnej neschopnosti **zmluvnej strany**.

Rýchly tender [Quick tender]: **tender**, ktorý používa **Eurosystem** v **dolaďovacích operáciách**, ak je potrebné okamžite ovplyvniť likviditu. Rýchle tendre sa obvykle uskutočňujú v časovom rámci 90 minút a obvykle sa obmedzujú na limitovaný okruh **zmluvných strán**.

Sadzba povinných minimálnych rezerv [Reserve ratio]: sadzba stanovená centrálnou bankou pre každú kategóriu súvahových položiek zahrnutých do **základne na výpočet povinných minimálnych rezerv**. Sadzby sa používajú pri výpočte stanovených **povinných minimálnych rezerv**.

Skupiny splatností [Maturity bucket]: trieda aktív, ktorých **zostatková splatnosť** je v určitom časovom rozpätí, napr. skupina splatností od troch do piatich rokov.

Skutočný počet dní/360 [Actual/360]: metóda počítania dní uplatňovaná pri výpočte úroku z úveru. Znamená to, že úrok sa vypočítava za skutočný počet kalendárnych dní, na ktoré je poskytnutý, na základe 360-dňového roka. Táto metóda počítania dní sa uplatňuje v operáciách menovej politiky **Eurosystému**.

Správca [Custodian]: subjekt, ktorý sa zaviaže prevziať do úschovy a spravovať cenné papiere a iné finančné aktíva v mene druhých.

Strip – oddelené obchodovanie s kupónom a nominálom [Strip – separate trading of interest and principal]: dlhopis s nulovým kupónom vytvorený na to, aby bolo možné oddelene obchodovať s kupónom a istinou tohto istého nástroja.

Swapový bod [Swap point]: rozdiel medzi výmenným kurzom forwardovej transakcie a výmenným kurzom spotovej transakcie pri **devízovom swape**.

Systém hrubého zúčtovania [Gross settlement system]: mechanizmus prevodov, pri ktorých dochádza k zúčtovaniu finančných prostriedkov alebo k prevodu cenných papierov na základe jednotlivých príkazov spôsobom príkaz po príkaze.

Systém RTGS (systém hrubého zúčtovania v reálnom čase) [RTGS (Real-time gross settlement system)]: systém hrubého zúčtovania, pri ktorom sa transakcie spracovávajú a zúčtovávajú priebežne v reálnom čase, príkaz po príkaze (bez vzájomného započítania – nettingu). Pozri tiež **TARGET2**.

Systém rezervácie (párovania) [Earmarking system]: spôsob, ktorým centrálné banky spravujú poskytnutý kolaterál, keď sa likvidita dodáva oproti aktívam účelovo viazaným na každú jednotlivú transakciu.

Systém zaknihovania [Book-entry system]: účtovný systém, ktorý umožňuje prevody cenných papierov a iných finančných aktív bez fyzického pohybu listinných dokumentov alebo certifikátov (napr. elektronický prevod cenných papierov). Podrobnejšie tiež v **dematerializácii**.

Systém založený na internom ratingu (IRB) [Internal rating-based system (IRB)]: zdroj hodnotenia úverovej bonity, ktorý používa **rámec Eurosystému pre hodnotenie úverovej bonity (ECAE)**. Ide o interné systémy tých zmluvných strán, ktorých hodnotenia úverovej bonity môžu úverové inštitúcie používať na stanovovanie rizikovo vážených angažovaností podľa smernice o kapitálových požiadavkách. Tieto systémy musia prejsť procesom formálneho uznania národnými orgánmi bankového dohľadu.

Systém združovania [Pooling system]: pozri **systém združovania kolaterálov**.

Systém združovania kolaterálov [Collateral pooling system]: systém centrálnej banky pre správu kolaterálov, pri ktorom si zmluvné strany otvárajú združený účet, na ktorý vkladajú aktíva zabezpečujúce ich obchody s centrálnou bankou. Na rozdiel od **systému rezervácie (párovania)** nie sú v systéme združovania podkladové aktíva definované osobitne pre každý individuálny obchod.

Systém vyrovnania obchodov s cennými papiermi [Securities settlement system (SSS)]: systém, ktorý umožňuje správu a prevody cenných papierov alebo iných finančných aktív, a to buď bez platby, alebo oproti zaplaceniu (**dodanie proti platbe**).

Štandardizovaný odpočet [Standardised deduction]: pevne stanovené percento z objemu nesplatených dlhových cenných papierov s dohodnutou splatnosťou do dvoch rokov (vrátane cenných papierov peňažného trhu), ktoré si môžu od **základne na výpočet povinných minimálnych rezerv** odpočítať emitenti, ktorí nie sú schopní preukázať, že tento nesplatený objem vedú ine inštitúcie podliehajúce systému povinných minimálnych rezerv **Eurosystemu**, ECB alebo **národná centrálna banka**.

Štandardný tender [Standard tender]: tender, ktorý **Eurosystem** používa vo svojich pravidelných **operáciách na voľnom trhu**. Štandardné tendre sa uskutočňujú v časovom rámci 24 hodín. Všetky **zmluvné strany**, ktoré spĺňajú všeobecné kritériá akceptovateľnosti, sú oprávnené predkladať ponuky do štandardných tendrov.

Štrukturálna operácia [Structural operation]: operácia na voľnom trhu uskutočňovaná **Eurosystemom** najmä na účely ovplyvnenia štrukturálnej pozície finančného sektora voči Eurosystemu v oblasti likvidity.

TARGET (Transeurópsky automatizovaný expresný systém hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase [TARGET – Trans-European automated real-time gross settlement express transfer system]: prechodca systému **TARGET2** s decentralizovanou štruktúrou, ktorý spájal národné **systémy RTGS** a platobný mechanizmus ECB. Systém TARGET bol nahradený systémom **TARGET2** v súlade s harmonogramom migrácie stanoveným v článku 13 usmernenia ECB/2007/2.

TARGET2: systém hrubého zúčtovania platieb v reálnom čase v eurách, ktorý umožňuje zúčtovanie platieb v eurách v peniazoch centrálnej banky. Systém TARGET2 je vytvorený a funguje na základe jednotnej platformy, prostredníctvom ktorej sa zadávajú a spracúvajú všetky platobné príkazy a rovnakým technickým spôsobom sa platby prijímajú. Systém TARGET2 je právne postavený ako súbor **systémov RTGS** (komponentov systému TARGET2).

Tender [Tender procedure]: postup, prostredníctvom ktorého centrálna banka dodáva trhu likviditu alebo ju z neho sťahuje na základe konkurenčných ponúk predložených **zmluvnými stranami**. Najlepšie konkurenčné ponuky sú uspokojované ako prvé do vyčerpania celkového objemu likvidity, ktorý má centrálna banka poskytnúť alebo stiahnuť.

Tender s pevnou úrokovou sadzbou [Fixed rate tender]: tender, v ktorom národná centrálna banka vopred stanoví úrokovú sadzbu a zúčastnené **zmluvné strany** ponúkajú objem peňažných prostriedkov, s ktorým chcú obchodovať pri takto stanovenej úrokovej sadzbe.

Tender s pohyblivou úrokovou sadzbou [Variable rate tender]: tender, v ktorom **zmluvné strany** ponúkajú jednak objem peňazí, s ktorým chcú obchodovať s centrálnou bankou, a jednak úrokovú sadzbu, za akú chcú uzavrieť obchod.

Účet povinných minimálnych rezerv [Reserve account]: účet v **národnej centrálnej banke**, na ktorom **zmluvné strany** vedú svoje **povinné minimálne rezervy**. Zmluvné strany môžu ako účty peňažných rezerv využívať svoje **zúčtovacie účty** v **národných centrálnych bankách**.

Udržiavanie povinných minimálnych rezerv [Reserve holdings]: objem finančných prostriedkov, ktorý udržiavajú **zmluvné strany** na svojom **úcte povinných minimálnych rezerv** na účely ich plnenia.

Úverová inštitúcia [Credit institution]: inštitúcia definovaná v článku 4 ods. 1 smernice 2006/48/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činnosti úverových inštitúcií (prepracované znenie). Úverová inštitúcia teda je: (i) podnik, ktorého predmetom činnosti je prijímanie vkladov alebo iných návratných zdrojov od verejnosti a poskytovanie úverov na vlastný účet alebo (ii) podnik alebo právnická osoba iná ako v bode (i), ktorá vydáva platobné prostriedky vo forme **elektronických peňazí**.

Úzke väzby [Close links]: situácia, v ktorej je zmluvná strana prepojená s emitentom/dlžníkom/ručiteľom dlhových nástrojov z nasledujúcich dôvodov: (i) zmluvná strana vlastní 20 % alebo viac základného imania emitenta/dlžníka/ručiteľa alebo jeden alebo viac podnikov, v ktorých zmluvná strana vlastní väčšinový podiel na základnom imaní, vlastní 20 % alebo viac základného imania emitenta/dlžníka/ručiteľa, alebo zmluvná strana a jeden alebo viac podnikov, v ktorých zmluvná strana vlastní väčšinový podiel na základnom imaní, spolu vlastní 20 % alebo viac základného imania emitenta/dlžníka/ručiteľa; (ii) emitent/dlžník/ručiteľ vlastní 20 % alebo viac základného imania zmluvnej strany alebo jeden alebo viac podnikov, v ktorých emitent/dlžník/ručiteľ vlastní väčšinový podiel na základnom imaní, vlastní 20 % alebo viac základného imania zmluvnej strany alebo emitent/dlžník/ručiteľ a jeden alebo viac podnikov, v ktorých emitent/dlžník/ručiteľ vlastní väčšinový podiel na základnom imaní, spolu vlastní 20 % alebo viac základného imania zmluvnej strany; (iii) tretia strana vlastní väčšinový podiel na základnom imaní zmluvnej strany aj väčšinový podiel na základom imaní emitenta/dlžníka/ručiteľa, a to buď priamo, alebo nepriamo prostredníctvom jedného alebo viac podnikov, v ktorých tretia strana vlastní väčšinový podiel na základnom imaní.

Vklady s výpovednou lehotou [Deposits redeemable at notice]: kategória nástrojov pozostávajúca z vkladov, pri ktorých musí majiteľ dodržať pevne stanovenú výpovednú lehotu skôr, ako si môže vybrať svoje prostriedky. V niektorých prípadoch existuje možnosť výberu určitej pevne stanovenej sumy v stanovenom období alebo možnosť predčasného výberu podliehajúceho zaplateniu sankčného poplatku.

Vklady so stanovenou dobou splatnosti [Deposits with agreed maturity]: kategória nástrojov, ktorá sa skladá prevažne z termínovaných vkladov s pevnou dobou splatnosti, ktoré sú v závislosti od národnej praxe buď neprevoditeľné pred dobou splatnosti, alebo prevoditeľné iba za predpokladu zaplatenia sankčného poplatku. Táto kategória tiež zahŕňa niektoré neobchodovateľné dlhové nástroje, ako sú napríklad neobchodovateľné (retailové) vkladové listy.

Vnútrodeňný úver [Intraday credit]: úver poskytnutý na dobu kratšiu ako jeden pracovný deň. Môžu ho poskytovať centrálné banky na preklopenie nesúlady v zúčtovaní platieb a môže mať formu: (i) kolateralizovaného prečerpania účtu alebo (ii) úverovej operácie proti záložnému právu alebo **dohody o spätnom odkúpení**.

Vopred stanovený kupón [Pre-fixed coupon]: kupón z **nástrojov s pohyblivou úrokovou sadzbou**, ktorý je stanovený na základe hodnôt z referenčného indexu k určitému dňu (dňom) pred začatím doby nabiehania alikvotného kupónového výnosu.

Výzva na dodatočné vyrovnanie [Margin call]: postup súvisiaci s uplatňovaním **prípustnej odchýlky**, ktorý znamená, že ak pravidelne zisťovaná hodnota podkladových aktív klesne pod určitú úroveň, centrálné banky môžu vyzvať **zmluvné strany**, aby aktíva (alebo hotovosť) doplnili. Podobne, ak hodnota podkladových aktív presiahne po precenení sumu, ktorú zmluvné strany dlhujú, plus prípustnú odchýlku, môže zmluvná strana požiadať centrálnu banku, aby jej vrátila nadbytočné aktíva (alebo hotovosť).

Základňa na výpočet povinných minimálnych rezerv [Reserve base]: základňou na výpočet výšky **povinných minimálnych rezerv** úverovej inštitúcie je súčet stanovených položiek súvahy.

Zmluva [Treaty]: Zmluva o založení Európskeho spoločenstva. Často sa uvádza ako „Rímska zmluva“ v znení neskorších zmien a doplnení.

Zmluvná strana [Counterparty]: je druhou stranou finančnej transakcie (napríklad akejkolvek transakcie s centrálnou bankou).

Zníženie pri ocenení [Valuation markdown]: opatrenie na kontrolu rizika uplatňované na podkladové aktíva používané v **reverzných obchodoch**, pri ktorom centrálna banka uplatní zníženie teoretickej trhovej hodnoty aktíva o isté percento ešte pred tým, než uplatní akúkoľvek **zrážku pri ocenení**.¹

Zostatková splatnosť [Residual maturity]: doba zostávajúca do dátumu splatnosti dlhového nástroja.

Zrážka [Haircut]: pozri **zrážka pri ocenení**.

Zrážka pri ocenení [Valuation haircut]: opatrenie na kontrolu rizika uplatňované na podkladové aktíva používané v **reverzných obchodoch**, pri ktorom centrálna banka vypočítava hodnotu podkladových aktív tak, že ich trhovú hodnotu zníži o určité percento (zrážku). **Eurosystém** pri oceňovaní uplatňuje zrážky podľa charakteristík daných aktív, napríklad podľa zostatkovej splatnosti.

Zúčtovací účet [Settlement account]: účet priameho účastníka národného systému **TARGET2** vedený v centrálnej banke na účely spracovania platieb.

¹ Napríklad v prípade cenných papierov krytých aktívami v kategórii likvidity V, ktoré sa oceňujú teoretickou cenou, sa na teoretickú cenu pred uplatnením 12 % zrážky pri ocenení uplatní zníženie pri ocenení vo výške 5 %. To zodpovedá celkovej zrážke pri ocenení vo výške 16,4 %.

PRÍLOHA 3

VÝBER ZMLUVNÝCH STRÁN PRE DEVÍZOVÉ INTERVENČNÉ OPERÁCIE A DEVÍZOVÉ SWAPY NA ÚČELY MENOVEJ POLITIKY

Výber zmluvných strán pre devízové intervenčné operácie a devízové swapy na účely menovej politiky sa riadi jednotným postupom, bez ohľadu na zvolený organizačný rámec externých operácií Eurosystemu. Spôsob výberu sa podstatne nelíši od zavedených štandardov, nakoľko je výsledkom zosúladenia optimálnych postupov jednotlivých národných centrálnych bánk. Výber zmluvných strán pre devízové intervenčné operácie Eurosystemu je založený hlavne na dvoch súboroch kritérií.

Prvý súbor kritérií je inšpirovaný zásadou obozretnosti. Prvým kritériom obozretnosti je úverová bonita, ktorá sa posudzuje kombináciou viacerých metód (napr. pomocou úverových ratingov získaných od komerčných agentúr a internej analýzy kapitálových a iných pomerových ukazovateľov); druhým kritériom je požiadavka Eurosystemu, aby všetky zmluvné strany jeho devízových intervenčných operácií podliehali dohľadu uznávaného orgánu bankového dohľadu. Tretím kritériom je, že všetky zmluvné strany Eurosystemu v devízových intervenčných operáciách musia dodržiavať vysoké etické normy a mať dobrú povesť.

Po splnení požiadavky minimálnej obozretnosti sa uplatňuje druhý súbor kritérií, ktorého obsahom sú požiadavky efektívnosti. Prvé kritérium efektívnosti sa týka konkurenčného cenového správania a schopnosti zmluvných strán obchodovať s veľkými objemami, a to aj pri trhových turbulenciách. Medzi ďalšie kritériá efektívnosti patrí kvalita a rozsah informácií poskytovaných zmluvnými stranami.

Okruh potenciálnych zmluvných strán devízových intervenčných operácií je dostatočne veľký a rozmanitý, takže zaručuje potrebnú flexibilitu. Umožňuje Eurosystemu vyberať si z rôznych intervenčných kanálov. Aby bol Eurosystem schopný účinnej intervencie v rôznych geografických oblastiach a časových pásmach, môže využívať zmluvné strany v ktoromkoľvek medzinárodnom finančnom centre. V praxi však podstatná časť zmluvných strán pochádza z eurozóny. Okruh zmluvných

strán pre devízové swapy uskutočňované na účely menovej politiky zodpovedá okruhu zmluvných strán v eurozóne, ktoré si Eurosystem vyberá pre svoje intervenčné devízové operácie.

Národné centrálné banky môžu uplatňovať systém obmedzení, ktorý im umožní v devízových swapoch vykonávaných na účely menovej politiky kontrolovať svoju úverovú angažovanosť vo vzťahu k jednotlivým zmluvným stranám.

RÁMEC VÝKAZNÍCTVA NA ÚČELY MENOVEJ A BANKOVEJ ŠTATISTIKY EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY¹

I ÚVOD

Nariadenie rady (ES) č. 2533/98 z 23. novembra 1998 o zbere štatistických informácií Európskou centrálnou bankou² vymedzuje fyzické a právnické osoby, na ktoré sa vzťahujú povinnosti vykazovania („referenčný súbor vykazujúcich subjektov“), režim utajenia a príslušné vykonávacie ustanovenia v súlade s článkom 5.4 Štatútu Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (Štatút ESCB). Okrem toho toto nariadenie oprávňuje ECB využiť svoju zákonnú právomoc na:

- stanovenie aktuálnej skupiny vykazujúcich subjektov;
- vymedzenie požiadaviek ECB v oblasti štatistického vykazovania a ich uloženie aktuálnej skupine vykazujúcich subjektov v zúčastnených členských štátoch;
- stanovenie podmienok, na základe ktorých môžu ECB a národné centrálné banky uplatňovať svoje právo overovať povinné zhromažďovanie štatistických informácií alebo ho vykonávať.

2 VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE

Účelom nariadenia (ES) č. 2423/2001 Európskej centrálnej banky z 22. novembra 2001 o konsolidovanej súvahe sektora peňažných finančných inštitúcií (ECB/2001/13) v znení neskorších zmien a doplnení³ je umožniť ECB a v súlade s článkom 5.2 štatútu národným centrálnym bankám, ktoré vykonávajú túto činnosť v najväčšom možnom rozsahu, zhromažďovať štatistické údaje potrebné na plnenie úloh Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB), najmä na definovanie a uskutočňovanie menovej politiky Spoločenstva v súlade s článkom 105 ods. 2 prvá zarážka Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (zmluva). Štatistické informácie zhromaždené v súlade s nariadením ECB/2001/13 sa používajú na zostavovanie konsolidovanej súvahy sektora

peňažných finančných inštitúcií (PFI), ktorej základným cieľom je poskytnúť ECB súhrnný štatistický obraz menového vývoja zahŕňajúci celkové finančné aktíva a pasíva PFI v zúčastnených členských štátoch, ktoré sa chápu ako jedno hospodárske územie.

Vykazovacia povinnosť na účely štatistiky ECB v súvislosti s konsolidovanou súvahou sektora PFI vychádza z troch hlavných dôvodov.

Po prvé, je nevyhnutné, aby ECB dostávala porovnateľné, spoľahlivé a aktuálne štatistické informácie, ktoré sa v celej eurozóne zbierajú za porovnateľných podmienok. Hoci národné centrálné banky v súlade s článkami 5.1 a 5.2 štatútu zhromažďujú údaje decentralizovane a podľa potreby v spojení s ďalšími štatistickými požiadavkami na účely Spoločenstva alebo na národné účely, v súvislosti s potrebou zabezpečiť spoľahlivý štatistický základ na definovanie a uskutočňovanie jednotnej menovej politiky treba zabezpečiť dostatočnú mieru zosúladenia a zhody s minimálnymi normami vykazovania.

Po druhé, vykazovacia povinnosť stanovená v nariadení ECB/2001/13 musí dodržiavať zásady transparentnosti a právnej istoty. Dôvodom je skutočnosť, že uvedené nariadenie je záväzná v celom rozsahu a priamo uplatniteľná v celej eurozóne. Ukladá povinnosti priamo fyzickým a právnickým osobám, ktorým môže ECB v prípade neplnenia vykazovacej povinnosti uložiť sankcie (pozri článok 7 nariadenia Rady (ES) č. 2533/98). Vykazovacie povinnosti sú teda jasne vymedzené a akékoľvek uplatnenie právomocí ECB v oblasti overovania alebo povinného zberu štatistických informácií sa riadi identifikovateľnými zásadami.

Po tretie, ECB je povinná minimalizovať zaťaženie vyplývajúce z vykazovania (článok 3 písm. a) nariadenia Rady (ES) č. 2533/98).

¹ Obsah tejto prílohy slúži len na informačné účely.

² Ú. v. ES L 318, 27.11.1998, s. 8.

³ Ú. v. ES L 333, 17.12.2001, s. 1. Toto nariadenie nahradilo nariadenie (ES) č. 2819/98 Európskej centrálnej banky z 1. decembra 1998 (ECB/1998/16).

Preto sa štatistické údaje zhromažďované národnými centrálnymi bankami podľa nariadenia ECB/2001/13 používajú aj na vypočítavanie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv podľa nariadenia (ES) č. 1745/2003 Európskej centrálnej banky z 12. septembra 2003 o povinných minimálnych rezervách (ECB/2003/9).⁴

Články nariadenia ECB/2001/13 v znení neskorších zmien a doplnení sa obmedzujú na všeobecné vymedzenie aktuálnej skupiny vykazujúcich subjektov, ich vykazovacích povinností a zásad, na základe ktorých ECB a národné centrálny banky zvyčajne uplatňujú svoju pôsobnosť v oblasti overovania alebo povinného zhromažďovania štatistických informácií. Podrobnosti o vykazovaných štatistických informáciách vyžadovaných štatistickým výkazníctvom ECB a minimálne normy, ktoré sa pritom majú dodržiavať, sú stanovené v prílohách I až IV k nariadeniu ECB/2001/13.

3 AKTUÁLNA SKUPINA VYKAZUJÚCICH SUBJEKTOV; ZOZNAM PEŇAŽNÝCH FINANČNÝCH INŠTITÚCIÍ NA ŠTATISTICKÉ ÚČELY

Medzi peňažné finančné inštitúcie (PFI) patria rezidentské úverové inštitúcie v zmysle definície v právnych predpisoch Spoločenstva a všetky ostatné rezidentské finančné inštitúcie, ktorých predmetom podnikania je prijímať vklady alebo blízke náhrady vkladov od iných subjektov ako PFI a na svoj vlastný účet (minimálne z ekonomického hľadiska) poskytovať úvery alebo investovať do cenných papierov. ECB vytvára a vedie zoznam inštitúcií v súlade s touto definíciou a podľa klasifikačných zásad stanovených v prílohe I k nariadeniu ECB/2001/13. Pôsobnosť vytvárať a viesť zoznam PFI na štatistické účely sa vzťahuje na Výkonnú radu ECB. Aktuálnu skupinu vykazujúcich subjektov tvoria PFI so sídlom v eurozóne.

Národné centrálny banky sú oprávnené udeľovať výnimky malým PFI, ak PFI, ktoré prispievajú k mesačnej konsolidovanej súvahe sa na celkovej súvahe PFI v zúčastnenom členskom štáte podieľajú aspoň 95 %. Tieto výnimky umožňujú národným centrálnym bankám uplatniť metódu „zostatkovej časti“.

4 POVINNOSŤ ŠTATISTICKÉHO VÝKAZNÍCTVA

Aby bolo možné zostaviť konsolidovanú súvahu, musia inštitúcie, ktoré sa nachádzajú v aktuálnej skupine vykazujúcich subjektov, poskytovať štatistické informácie o svojich súvahách mesačne. Okrem toho sa štvrťročne vyžadujú ďalšie informácie. Vykazované štatistické informácie sú bližšie špecifikované v prílohe I k nariadeniu ECB/2001/13.

Príslušné štatistické údaje zhromažďujú národné centrálny banky; ich povinnosťou je stanoviť postupy vykazovania. Nariadenie ECB/2001/13 v znení neskorších zmien a doplnení nebráni národným centrálnym bankám v tom, aby od aktuálnej skupiny vykazujúcich subjektov zhromažďovali štatistické informácie potrebné na splnenie štatistických požiadaviek ECB v rámci širšie poňatého štatistického výkazníctva, ktoré vytvárajú v rámci vlastných právomocí v súlade s právom Spoločenstva alebo vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo zaužívanou praxou a ktoré slúži na iné štatistické účely. Takéto výkazníctvo by však nemalo byť na ujmu plnenia štatistických požiadaviek ustanovených v nariadení ECB/2001/13. V špecifických prípadoch môže ECB v záujme zabezpečovania vlastných potrieb využiť aj štatistické informácie zhromaždené na takéto širšie účely.

Dôsledok výnimky udeľovanej národnou centrálnou bankou malým inštitúciám spočíva v tom, že vykazovacia povinnosť v súvislosti

4 Ú. v. EÚ L 250, 2.10.2003, s. 10.

s povinnými minimálnymi rezervami, špecifikovaná v prílohe II k nariadeniu ECB/2001/13, je v prípade príslušných malých PFI znížená (čo okrem iného znamená oznamovanie údajov len raz za štvrťrok). Požiadavky na tieto malé PFI, ktoré nie sú úverovými inštitúciami, sú ustanovené v prílohe III k uvedenému nariadeniu. Tie PFI, ktorým bola udelená výnimka, však majú možnosť zvoliť si, či budú plniť vykazovaciu povinnosť v plnom rozsahu, alebo nie.

5 VYUŽITIE ŠTATISTICKÝCH INFORMÁCIÍ PODĽA NARIADENIA ECB O POVINNÝCH MINIMÁLNYCH REZERVÁCH

Aby sa záťaž spojená s vykazovaním znížila na minimum a aby sa pri zhromažďovaní štatistických informácií predišlo prípadnej duplicitě, používajú sa súvahové štatistické informácie, ktoré vykazujú PFI podľa nariadenia ECB/2001/13, aj na určenie základne na výpočet povinných minimálnych rezerv podľa nariadenia ECB/2003/9.

Vykazujúce subjekty musia na štatistické účely oznamovať údaje svojej príslušnej národnej centrálnej banke podľa tabuľky 1, ktorá je súčasťou prílohy I k nariadeniu ECB/2001/13. Miesta v tabuľke 1 označené symbolom „*“ využívajú vykazujúce inštitúcie na výpočet základne na výpočet povinných minimálnych rezerv (box 9 v kapitole 7 tejto publikácie).

Pre správny výpočet základne na výpočet povinných minimálnych rezerv, na ktorú sa uplatňuje kladná sadzba, je potrebné podrobné členenie vkladov s dohodnutou splatnosťou nad dva roky, vkladov s výpovednou lehotou nad dva roky a záväzkov z repo operácií úverových inštitúcií voči nasledujúcim sektorom („tuzemským“ a „ostatných zúčastnených členských štátov“): „peňažné finančné inštitúcie“, „úverové inštitúcie s povinnosťou udržiavať povinné minimálne rezervy, ECB a národné centrálné banky“ a „ústredná štátna správa“, ako aj voči zvyšku sveta.

V závislosti od národných systémov zhromažďovania údajov a bez toho, aby bola dotknutá úplná zhoda s definíciami a zásadami klasifikácie súvahy PFI stanovenými v nariadení ECB/2001/13, úverové inštitúcie podliehajúce povinnosti udziavať povinné minimálne rezervy môžu vykazovať údaje potrebné na výpočet povinných minimálnych rezerv, s výnimkou údajov o prevoditeľných nástrojoch, aj podľa tabuľky 1a za predpokladu, že to neovplyvní položky vyznačené v tabuľke 1 tučným písmom.

Príloha II k nariadeniu ECB/2001/13 obsahuje špecifické a prechodné ustanovenia a ustanovenia o fúziách úverových inštitúcií v súvislosti s uplatňovaním systému povinných minimálnych rezerv.

Príloha II k nariadeniu ECB/2001/13 obsahuje najmä schému vykazovania pre úverové inštitúcie nachádzajúce sa v „zostatkovej časti“. Úverové inštitúcie v zostatkovej časti musia vykazovať minimálne štvrťročné údaje potrebné na výpočet základne povinných minimálnych rezerv v súlade s tabuľkou 1a. Tieto inštitúcie zabezpečia, aby výkazy podľa tabuľky 1a plne zodpovedali definíciám a klasifikáciám použitým v tabuľke 1. Údaje o základni na výpočet povinných minimálnych rezerv inštitúcií v „zostatkovej časti“ za tri periódy udržiavania rezerv sú založené na údajoch ku koncu štvrťroka, ktoré zhromaždili národné centrálné banky.

Príloha obsahuje aj ustanovenia o vykazovaní na konsolidovanom základe. Úverové inštitúcie podliehajúce povinnosti udržiavať povinné minimálne rezervy môžu na základe povolenia ECB podávať konsolidované štatistické výkazy za skupinu úverových inštitúcií podliehajúcich povinnosti udržiavať povinné minimálne rezervy v rámci územia jedného štátu za predpokladu, že všetky inštitúcie, ktorých sa to týka, sa vzdali výhody paušálnej odpočítateľnej položky z výšky určených povinných minimálnych rezerv. Výhoda paušálnej odpočítateľnej položky však zostáva pre skupinu ako celok.

Všetky inštitúcie, ktorých sa to týka, sú do zoznamu peňažných finančných inštitúcií ECB zaradené osobitne.

Príloha obsahuje aj ustanovenia, ktoré sa majú uplatňovať v prípade fúzií úverových inštitúcií. V tejto prílohe majú pojmy „fúzia“, „fúzujúce inštitúcie“ a „nadobúdajúca inštitúcia“ význam stanovený v nariadení ECB/2003/9. Pre periódu udržiavania povinných minimálnych rezerv, v ktorej sa fúzia uskutoční, sa povinné minimálne rezervy nadobúdajúcej inštitúcie musia vypočítať a splniť podľa článku 13 uvedeného nariadenia. Pre nasledujúce periódy udržiavania sa povinné minimálne rezervy nadobúdajúcej inštitúcie vypočítavajú zo základne na výpočet povinných minimálnych rezerv, prípadne na základe štatistických informácií v súlade so špecifickými pravidlami (tabuľka v dodatku k prílohe II k nariadeniu ECB/2001/13). Inak sa uplatňujú bežné pravidlá vykazovania štatistických informácií a výpočtu povinných minimálnych rezerv stanovené v článku 3 nariadenia ECB/2003/9. Okrem toho môže príslušná národná centrálna banka nadobúdajúcej inštitúcie povoliť, aby svoju povinnosť vykazovať štatistické informácie plnila prostredníctvom dočasných postupov. Táto výnimka z bežných postupov vykazovania musí byť obmedzená na čo najkratšiu dobu a v žiadnom prípade by nemala presiahnuť šesť mesiacov od nadobudnutia účinnosti fúzie. Táto výnimka nemá vplyv na povinnosť nadobúdajúcej inštitúcie plniť si svoje vykazovacie povinnosti v súlade s nariadením ECB/2001/13 a prípadne na jej záväzok prevziať vykazovacie povinnosti fúzujúcich inštitúcií. Nadobúdajúca inštitúcia je povinná informovať príslušnú národnú centrálnu banku ihneď po zverejnení zámeru o uskutočnení fúzie a v dostatočnom predstihu pred fúziou o postupoch potrebných na splnenie povinností štatistického vykazovania na účely stanovenia povinných minimálnych rezerv.

6 OVEROVANIE A POVINNÝ ZBER ÚDAJOV

V prípade, že nie sú splnené minimálne štandardy na prenos, presnosť, pojmovú zhodu

a revízie, ECB a národné centrálny banky zvyčajne uplatňujú svoju právomoc overovať a povinne zbierať štatistické informácie. Tieto minimálne štandardy sú definované v prílohe IV k nariadeniu ECB/2001/13.

7 NEZÚČASTNENÉ ČLENSKÉ ŠTÁTY

Nakoľko nariadenie podľa článku 34.1 Štatútu ESCB neudeľuje žiadne práva ani neukladá žiadne povinnosti členským štátom, pre ktoré platí výnimka (článok 43.1 Štatútu ESCB) a Dánsku (článok 2 protokolu o určitých ustanoveniach týkajúcich sa Dánska), a neplatí pre Spojené kráľovstvo (článok 8 protokolu o určitých ustanoveniach týkajúcich sa Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska), nariadenie ECB/2001/13 platí iba v zúčastnených členských štátoch.

Článok 5 Štatútu ESCB týkajúci sa pôsobnosti ECB a národných centrálnych bánk v oblasti štatistiky a nariadenie Rady (ES) č. 2533/98 však platia pre všetky členské štáty. To zároveň znamená, spolu s článkom 10 (predtým článok 5) zmluvy, povinnosť nezúčastnených členských štátov na národnej úrovni navrhnuť a prijať všetky opatrenia potrebné na zber štatistických informácií nevyhnutných na splnenie požiadaviek štatistického vykazovania ECB a uskutočniť včasné prípravy v oblasti štatistiky, aby sa mohli stať zúčastnenými členskými štátmi. Táto povinnosť bola výslovne stanovená v článku 4 a v odôvodnení č. 17 nariadenia Rady (ES) č. 2533/98. Z dôvodov transparentnosti je táto osobitná povinnosť znova uvedená v odôvodnení nariadenia ECB/2001/13.

Tabuľka I Údaje vykazované mesačne (stavy)

Položky v políčkach ohraničených tenkou čiarou vykazujú len úverové inštitúcie povinné udržiavať minimálne rezervy.

SÚVAHA POLOŽKY	A. Tuzemsko								
	Peňažné finančné inštitúcie ³⁾			Iné ako peňažné finančné inštitúcie					
	z toho úverové inštitúcie povinné udržiavať PMR, ECB a NCB	Verejná správa		Ostatné rezidentské sektory					
		Ústredná štátna správa	Ostatná verejná správa	Spolu	Ostatní finanční sprostredkovatelia a finančné pomocné inštitúcie (S.123 + S.124)	Poist'ovacie spoločnosti a penzijné fondy (S.125)	Nefinančné spoločnosti (S.11)	Domácnosti a neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam (S.14 + S.15)	
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	
PASÍVA									
8 Emisia obeživa									
9 Vklady	*	*	*						
do 1 roka vrátane									
nad 1 rok									
9e V eurách	*	*							
9.1e Netermínované				*	*				
9.2e S dohodnutou splatnosťou									
do 1 roka vrátane				*	*				
od 1 roka do 2 rokov vrátane				*	*				
nad 2 roky ¹⁾	*	*	*	*	*				
9.3e S výpovednou lehotou:									
do 3 mesiacov vrátane ²⁾				*	*				
nad 3 mesiace				*	*				
z toho nad 2 roky ⁴⁾	*	*	*	*	*				
9.4e Repo operácie	*	*	*	*	*				
9x Cudzí meny									
9.1x Netermínované				*	*				
9.2x S dohodnutou splatnosťou									
do 1 roka vrátane				*	*				
od 1 roka do 2 rokov vrátane				*	*				
nad 2 roky ¹⁾	*	*	*	*	*				
9.3x S výpovednou lehotou:									
do 3 mesiacov vrátane ²⁾				*	*				
nad 3 mesiace				*	*				
z toho nad 2 roky ⁴⁾	*	*	*	*	*				
9.4x Repo operácie	*	*	*	*	*				
10 Akcie a podielové listy podielových fondov peňažného trhu									
11 Vydané dlhové cenné papiere									
11e V eurách									
do 1 roka vrátane									
od 1 roka do 2 rokov vrátane									
nad 2 roky									
11x Cudzí meny									
do 1 roka vrátane									
od 1 roka do 2 rokov vrátane									
nad 2 roky									
12 Kapitál a rezervy									
13 Ostatné pasíva									

1) Vráťané administratívne regulovaných vkladov.

2) Vráťané neprevoditeľných sporivých vkladov splatných na predloženie.

PRÍLOHA 4

 Rámec výkazníctva
 na účely menovej
 a bankovej
 štatistiky Európskej
 centrálnej banky

B. Ostatné zúčastnené členské štáty									C. Zvyšok sveta	D. Nezačlenené
Peňažné finančné inštitúcie ³⁾		Iné ako peňažné finančné inštitúcie								
z toho úverové inštitúcie povinné udržiavať PMR, ECB a NCB	Ústredná štátna správa	Verejná správa		Ostatné rezidentské sektory						
		Ostatná verejná správa	Spolu	Ostatní finanční sprostredkovatelia a pomocné finančné inštitúcie (S.123 + S.124)	Poist'ovacie spoločnosti a penzijné fondy (S.125)	Nefinančné spoločnosti (S.11)	Domácnosti a neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam (S.14 + S.15)			
(j)	(k)	(l)	(m)	(n)	(o)	(p)	(q)	(r)	(s)	(t)
*	*	*							*	
*	*									
			*	*						
			*	*						
			*	*						
*	*	*	*	*					*	
			*	*						
*	*	*	*	*					*	
*	*	*	*	*					*	
			*	*						
			*	*						
*	*	*	*	*					*	
*	*	*	*	*					*	
										*
										*
										*
										*
										*
										*
										*
										*

3) Úverové inštitúcie môžu vykazovať pozície voči „iným PFI, ako sú úverové inštitúcie s povinnosťou minimálnych rezerv, ECB a národným centrálnym bankám“ namiesto voči „PFI“ a „úverovým inštitúciám s povinnosťou minimálnych rezerv, ECB a národným centrálnym bankám“, pokiaľ to nebude mať za následok stratu podrobností ani vplyv na položky vyznačené tučným písmom.

4) Vykazovanie tejto položky je až do odvolania dobrovoľné.

Tabuľka I Údaje vykazované mesačne (stavy) (pokračovanie)

SÚVAHA POLOŽKY	A. Tuzemsko								
	Peňažné finančné inštitúcie	Iné ako peňažné finančné inštitúcie							
		Verejná správa	Ostatné rezidentské sektory						
			Spolu	Ostatní finanční sprostredkovatelia a pomocné finančné inštitúcie (S.123 + S.124)	Poist'ovacie spoločnosti a penzijné fondy (S.125)	Nefinančné spoločnosti (S.11)	Domácnosti a neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam (S.14 + S.15)	Spotrebiteľské úvery	Úvery na bývanie
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	
AKTÍVA									
1 Pokladnica									
1e z toho v eurách									
2 Úvery									
do 1 roka vrátane									
od 1 roka do 5 rokov vrátane									
nad 5 rokov									
2e z toho v eurách									
3 Cenné papiere iné ako akcie									
3e V eurách									
do 1 roka vrátane									
od 1 roka do 2 rokov vrátane									
nad 2 roky									
3x Cudzie meny									
do 1 roka vrátane									
od 1 roka do 2 rokov vrátane									
nad 2 roky									
4 Akcie a podielové listy podielových fondov peňažného trhu									
5 Akcie a iné majetkové účasti									
6 Fixné aktíva									
7 Ostatné aktíva									

Tabuľka Ia Zjednodušené vykazovanie údajov o povinných minimálnych rezervách

	Základňa na výpočet povinných minimálnych rezerv vypočítaná ako súčet týchto stĺpcov v tabuľke 1 (pasíva): (a)-(b)+(c)+(d)+(e)+(j)-(k)+(l)+(m)+(n)+(s)
ZÁVÄZKY Z VKLADOV (v eurách a cudzích menách spolu)	
9 CELKOVÉ VKLADY	
9.1e + 9.1x	
9.2e + 9.2x	
9.3e + 9.3x	
9.4e + 9.4x	
z toho:	
9.2e + 9.2x s dohodnutou splatnosťou nad dva roky	
z toho:	
9.3e + 9.3x s výpovednou lehotou nad dva roky	Dobrovoľné vykazovanie
z toho:	
9.4e + 9.4x repo obchody	
	Nezačlenené položky, stĺpec (t) v tabuľke 1 (pasíva)
OBCHODOVATEĽNÉ NÁSTROJE (v eurách a cudzích menách spolu)	
11 VYDANÉ DLHOVÉ CENNÉ PAPIERE	
11e + 11x s pôvodnou splatnosťou do dvoch rokov vrátane	
11 VYDANÉ DLHOVÉ CENNÉ PAPIERE	
11e + 11x s pôvodnou splatnosťou nad dva roky	

PRÍLOHA 5

INTERNETOVÉ STRÁNKY EUROSYSTÉMU

PRÍLOHA 5

Internetové stránky
Eurosystému

Centrálne banka	Internetová stránka
Európska centrálna banka	www.ecb.europa.eu
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	www.nbb.be alebo www.bnb.be
Deutsche Bundesbank	www.bundesbank.de
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	www.centralbank.ie
Bank of Greece	www.bankofgreece.gr
Banco de España	www.bde.es
Banque de France	www.banque-france.fr
Banca d'Italia	www.bancaditalia.it
Central Bank of Cyprus	www.centralbank.gov.cy
Banque centrale du Luxembourg	www.bcl.lu
Central Bank of Malta	www.centralbankmalta.org
De Nederlandsche Bank	www.dnb.nl
Oesterreichische Nationalbank	www.oenb.at
Banco de Portugal	www.bportugal.pt
Banka Slovenije	www.bsi.si
Suomen Pankki – Finlands Bank	www.bof.fi

PRÍLOHA 6

POSTUPY A SANKCIE UPLATŇOVANÉ V PRÍPADE NEDODRŽANIA ZÁVÄZKOV ZMLUVNÝCH STRÁN

I FINANČNÉ SANKCIE

V prípade, ak zmluvná strana poruší pravidlá tendrov,¹ pravidlá dvojstranných transakcií,² pravidlá používania podkladových aktív³ alebo postupy na konci dňa a podmienky prístupu k jednoduchým refinančným operáciám,⁴ Eurosystem uplatní tieto finančné pokuty:

- (a) V prípade porušenia pravidiel súvisiacich s tendrami, dvojstrannými obchodmi a využívaním podkladových aktív sa za prvé a druhé porušenie, ku ktorému dôjde v priebehu 12-mesačného obdobia, za každé z nich uplatní finančná pokuta. Finančné pokuty, ktoré sa môžu uplatňovať, sa stanovujú na úrovni hraničnej refinančnej sadzby zvýšenej o 2,5 percentuálneho bodu.

Pri porušení pravidiel týkajúcich sa tendrov a dvojstranných obchodov sa finančné pokuty vypočítavajú zo sumy kolaterálu alebo hotovosti, ktorú zmluvná strana nebola schopná vyrovnáť, vynásobenej koeficientom 7/360.

Pri porušení pravidiel týkajúcich sa využívania podkladových aktív sa finančné pokuty vypočítajú zo sumy neakceptovateľných aktív (alebo aktív, ktoré zmluvná strana nesmie použiť), ktoré: (i) zmluvná strana dodala národnej centrálnej banke alebo ECB, alebo ktoré (ii) zmluvná strana neodstránila po 20 pracovných dňoch nasledujúcich od momentu, keď sa akceptovateľné aktíva stali neakceptovateľnými alebo ich zmluvná strana už nesmela využívať, vynásobenej koeficientom 1/360.

- (b) Pri prvom porušení pravidiel pre postupy na konci dňa alebo pre prístup k jednoduchým refinančným operáciám sa finančné pokuty, ktoré sa môžu uplatňovať, stanovujú na úrovni hraničnej refinančnej sadzby zvýšenej o 5 percentuálnych bodov. V prípade opakovaných porušení sa úroková sadzba pokuty zvýši o ďalších 2,5 percentuálneho bodu vždy, keď k tomu dôjde v období 12 mesiacov, a vypočítava sa z objemu

neautorizovaného prístupu k jednoduchým refinančným operáciám.

2 NEFINANČNÉ POSTIHY

Za porušenie pravidiel týkajúcich sa tendrov a dvojstranných obchodov a pravidiel pre podkladové aktíva môže Eurosystem vylúčiť zmluvnú stranu v nasledujúcich prípadoch:

2.1 VYLÚČENIE PO PORUŠENÍ PRAVIDIEL TÝKAJÚCICH SA TENDROV A DVOJSTRANNÝCH TRANSAKCIÍ

Ak dôjde k tretiemu porušeniu rovnakého typu v priebehu 12-mesačného obdobia, Eurosystem, okrem finančnej pokuty vypočítanej v súlade s pravidlami uvedenými v časti 1, vylúči zmluvnú stranu z nasledujúcej operácie (operácií) na voľnom trhu toho istého typu uskutočnenej podľa tých istých postupov, ktoré sa majú iniciovať počas určitého obdobia. Vylúčenie sa bude uplatňovať v súlade s touto stupnicou:

- (a) ak objem nedodaného kolaterálu alebo hotovosti tvorí menej ako 40 % z celkového kolaterálu alebo hotovosti, ktorá má byť dodaná v súvislosti s tretím porušením, uplatní sa vylúčenie na jeden mesiac;
- (b) ak sa objem nedodaného kolaterálu alebo hotovosti pohybuje v rozpätí 40 až 80 % z celkového kolaterálu alebo hotovosti, ktorá má byť dodaná v súvislosti s tretím porušením, uplatní sa vylúčenie na dva mesiace;

1 Uplatňuje sa vtedy, ak zmluvná strana nie je schopná previesť dostatočný objem podkladových aktív na vyrovnanie objemu likvidity, ktorá jej bola pridelená v operácii na dodanie likvidity, alebo ak nie je schopná dodať dostatočnú hotovosť na vyrovnanie sumy, ktorá jej bola pridelená v operácii na stiahnutie likvidity.

2 Uplatňuje sa vtedy, ak zmluvná strana nie je schopná dodať dostatočný objem akceptovateľných podkladových aktív alebo ak nie je schopná dodať dostatočnú hotovosť na vyrovnanie sumy dohodnutej v dvojstranných transakciách.

3 Uplatňuje sa vtedy, ak zmluvná strana používa na zabezpečenie nespusteného úveru aktíva, ktoré sú alebo ktoré sa stali neakceptovateľnými (alebo ktoré nesmie používať).

4 Uplatňuje sa vtedy, ak zmluvná strana má na zúčtovacom účte na konci dňa záporný zostatok a nespĺňa podmienky prístupu k jednodňovej refinančnej operácii.

(c) ak sa objem nedodaného kolaterálu alebo hotovosti pohybuje v rozpätí 80 až 100 % z celkového kolaterálu alebo hotovosti, ktorá má byť dodaná v súvislosti s tretím porušením, uplatní sa vylúčenie na tri mesiace.

Tieto finančné pokuty a opatrenia spojené s vylúčením sa tiež uplatňujú, bez vplyvu na časť 2.3, na každé nasledujúce porušenie počas 12-mesačného obdobia.

2.2 VYLÚČENIE PO PORUŠENÍ PRAVIDIEL PRE PODKLADOVÉ AKTÍVA

Ak dôjde k tretiemu porušeniu počas 12-mesačného obdobia, Eurosystem, okrem finančnej pokuty vypočítanej v súlade s časťou 1, vylúči zmluvnú stranu z nasledujúcej operácie na voľnom trhu.

Tieto finančné pokuty a opatrenia spojené s vylúčením sa tiež uplatňujú, bez vplyvu na časť 2.3, na každé nasledujúce porušenie počas 12-mesačného obdobia.

2.3 VYLÚČENIE Z PRÍSTUPU KU VŠETKÝM BUDÚCIM OPERÁCIÁM MENOVEJ POLITIKY NA URČITÉ OBDOBIE VO VÝNIMOČNÝCH PRÍPADOCH

Vo výnimočných prípadoch, ak je to potrebné vzhľadom na závažnosť prípadu (prípádov) nedodržania a najmä so zreteľom na sumy, ktorých sa to týka, ďalej na frekvenciu alebo trvanie prípadov nedodržania, treba zvážiť okrem finančnej pokuty vypočítanej podľa časti 1 aj vylúčenie zmluvnej strany z prístupu ku všetkým budúcim operáciám menovej politiky na obdobie troch mesiacov.

2.4 INŠTITÚCIE SO SÍDLOM V INÝCH ČLENSKÝCH ŠTÁTOCH

Eurosystem tiež môže rozhodnúť o tom, či by sa navrhované opatrenie súvisiace s vylúčením, ktoré má byť prijaté, malo tiež uplatňovať na pobočky tej istej inštitúcie umiestnené v iných členských štátoch.

PRÍLOHA 7

VYTVORENIE PLATNÉHO ZABEZPEČENIA VO FORME ÚVEROVÝCH POHĽADÁVOK

V záujme vytvorenia platného zabezpečenia vo forme úverových pohľadávok a ich rýchlej realizácie v prípade nedodržania záväzku zmluvnej strany je potrebné splniť nasledujúce dodatočné právne požiadavky:

Overenie existencie úverových pohľadávok: pri overovaní existencie úverových pohľadávok predložených Eurosystému ako kolaterál musia národné centrálné banky uplatňovať minimálne tieto opatrenia: (i) zmluvné strany národnej centrálnej banke aspoň raz za štvrt'rok predložia záväzné vyhlásenie o existencii úverových pohľadávok predložených ako kolaterál, ktoré možno nahradiť preverením informácií vedených v centrálnych úverových registroch, ak takéto registre existujú; (ii) NCB, orgán bankového dohľadu alebo externý audítor jednorazovo overia postup, ktorý zmluvná strana používa, keď Eurosystému predkladá informácie o existencii úverových pohľadávok; (iii) NCB, príslušné úverové registre, orgán bankového dohľadu alebo externí audítori vykonajú náhodné kontroly kvality a presnosti takýchto záväzných vyhlásení zmluvných strán.

Štvrt'ročné záväzné vyhlásenie v bode (i) obsahuje požiadavku, aby zmluvné strany Eurosystému písomne:

- potvrdili a zaručili súlad úverových pohľadávok predložených národnej centrálnej banke s kritériami akceptovateľnosti Eurosystému;
- potvrdili a zaručili, že žiadna úverová pohľadávka predložená ako podkladové aktívum sa zároveň nepoužíva ako kolaterál v prospech tretej strany, a zaviazali sa, že žiadne úverové pohľadávky nebudú mobilizovať ako kolaterál pre tretiu stranu; a
- potvrdili a zaručili, že príslušnej NCB okamžite, ale nie neskôr ako počas nasledujúceho pracovného dňa oznámia každú udalosť s podstatným vplyvom na zmluvný vzťah medzi zmluvnou stranou a príslušnou NCB, najmä predčasné, čiastočné alebo úplné splatenie úverovej

pohľadávky, zníženie jej ratingu a podstatné zmeny jej podmienok.

Aby sa mohli uskutočňovať kontroly vymedzené v bodoch (ii) a (iii) (jednorazové overenie a náhodné kontroly), orgány bankového dohľadu a najmä NCB a externí audítori musia byť oprávnení tieto kontroly vykonať. V prípade potreby toto oprávnenie musí byť stanovené zmluvne, resp. musí byť v súlade s platnými vnútroštátnymi právnymi predpismi.

- *Oznámenie dlžníkovi o mobilizácii úverovej pohľadávky, resp. o registrácii mobilizácie:* pokiaľ ide o oznámenie podávané dlžníkovi v prípade mobilizácie úverovej pohľadávky ako kolaterálu, s ohľadom na špecifické vlastnosti rôznych právnych systémov platia tieto požiadavky:

- a) V niektorých členských štátoch, v ktorých je oznámenie dlžníkovi o mobilizácii úverovej pohľadávky ako kolaterálu podmienkou platnej mobilizácie podľa platných vnútroštátnych predpisov uvedených v príslušnej národnej dokumentácii, je zákonnou podmienkou akceptovateľnosti úverovej pohľadávky predchádzajúce oznámenie dlžníkovi. Podmienkou uznania predchádzajúceho oznámenia dlžníkovi z hľadiska akceptovateľnosti je, aby skutočnosť, že zmluvná strana úverovú pohľadávku mobilizovala ako kolaterál v prospech NCB, oznámila zmluvná strana, resp. NCB (podľa príslušnej národnej dokumentácie), dlžníkovi vopred alebo počas samotnej mobilizácie pohľadávky.
- b) V niektorých iných členských štátoch, kde sa ako podmienka platnej mobilizácie, resp. v určitých prípadoch ako podmienka prednosti úverovej pohľadávky podľa platných vnútroštátnych právnych predpisov, uvedených v príslušnej národnej dokumentácii, vyžaduje verejná registrácia mobilizácie úverovej pohľadávky ako kolaterálu, je potrebné,

aby sa registrácia uskutočnila vopred alebo počas samotnej mobilizácie.

- c) V členských štátoch, ktoré nevyžadujú predchádzajúce oznámenie dlžníkovi ani verejnú registráciu mobilizácie úverovej pohľadávky ako kolaterálu v súlade s bodmi a) a b) (podľa príslušnej národnej dokumentácie), sa vyžaduje následné oznámenie dlžníkovi. Podmienkou uznania následného oznámenia dlžníkovi je, aby skutočnosť, že zmluvná strana úverovú pohľadávku mobilizovala ako kolaterál v prospech NCB, zmluvná strana, resp. NCB (podľa príslušnej národnej dokumentácie) dlžníkovi oznámila bezodkladne po vzniku úverovej udalosti. „Úverová udalosť“ znamená prípad zlyhania alebo podobný prípad vymedzený v príslušnej národnej dokumentácii.

Toto oznámenie sa nevyžaduje v prípade, ak úverové pohľadávky sú nástrojmi znejúcimi na doručiteľa, v prípade ktorých nie je podľa platných vnútroštátnych právnych predpisov oznamovanie nutné. V takom prípade sa predmetné nástroje na doručiteľa musia fyzicky previesť príslušnej NCB buď vopred, alebo počas ich samotnej mobilizácie ako kolaterálu.

NCB sa môžu na základe vlastného uváženia rozhodnúť, či predchádzajúce oznámenie alebo registráciu (podľa príslušnej národnej dokumentácie) budú požadovať aj v iných ako v uvedených prípadoch.

- *Vylúčenie obmedzení týkajúcich sa bankového tajomstva a dôvernosti:* zmluvná strana nie je povinná získať od dlžníka súhlas na poskytnutie informácií o úverovej pohľadávke a o samotnom dlžníkovi, ktoré Eurosystem vyžaduje na vytvorenie platného zabezpečenia vo forme úverových pohľadávok a ich rýchlu realizáciu v prípade nedodržania záväzkov zmluvnej strany. Zmluvná strana a dlžník sa musia zmluvne

dohodnúť, že dlžník bezpodmienečne súhlasí s poskytnutím takýchto informácií o sebe a o úverových pohľadávkach Eurosystemu. Ustanovenie tohto druhu nie je potrebné, ak poskytovanie takýchto informácií neobmedzujú žiadne pravidlá stanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch podľa príslušnej národnej dokumentácie.

- *Vylúčenie obmedzení týkajúcich sa mobilizácie úverových pohľadávok:* zmluvné strany musia zabezpečiť, aby úverové pohľadávky boli plne prevoditeľné a dali sa bez obmedzení mobilizovať ako kolaterál v prospech Eurosystemu. V úverovej zmluve ani v iných zmluvných dojednaniach medzi zmluvnou stranou a dlžníkom nesmú byť žiadne obmedzujúce ustanovenia týkajúce sa mobilizácie, pokiaľ vnútroštátne právne predpisy výslovne nestanovujú, že Eurosystem má pri mobilizácii kolaterálu prednostné postavenie bez ohľadu na prípadné zmluvné obmedzenia.
- *Vylúčenie obmedzení týkajúcich sa realizácie úverových pohľadávok:* úverová zmluva ani iné zmluvné dojednania medzi zmluvnou stranou a dlžníkom nesmú obsahovať žiadne obmedzenia týkajúce sa realizácie úverovej pohľadávky použitej ako kolaterál vrátane obmedzení súvisiacich s formou a časom jej realizácie alebo s inými požiadavkami na jej realizáciu.

